

**BỘ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM KỸ THUẬT
THÀNH PHỐ HỒ CHÍ MINH**

**LUẬN VĂN THẠC SĨ
LÊ MINH TÂM**

**PHÁT TRIỂN KINH TẾ KẾT HỢP VỚI NHIỆM VỤ
QUỐC PHÒNG CỦA THÀNH PHỐ CHÂU ĐỐC,
TỈNH AN GIANG TRONG GIAI ĐOẠN HIỆN NAY**

NGÀNH: QUẢN LÝ KINH TẾ - 8310110

Tp. Hồ Chí Minh, tháng 10/2019

**BỘ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM KỸ THUẬT
THÀNH PHỐ HỒ CHÍ MINH**

**LUẬN VĂN THẠC SĨ
LÊ MINH TÂM**

**PHÁT TRIỂN KINH TẾ KẾT HỢP VỚI NHIỆM VỤ QUỐC
PHÒNG CỦA THÀNH PHỐ CHÂU ĐỐC, TỈNH AN GIANG
TRONG GIAI ĐOẠN HIỆN NAY**

NGÀNH: QUẢN LÝ KINH TẾ - 8310110

Hướng dẫn khoa học:

PGS.TS TRẦN TRUNG TÍN

Thành phố Hồ Chí Minh, tháng 10 năm 2019

QUYẾT ĐỊNH

Về việc giao đề tài luận văn tốt nghiệp và người hướng dẫn năm 2019 HIỆU TRƯỞNG TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM KỸ THUẬT TP. HỒ CHÍ MINH

Căn cứ Quyết định số 426/TTg ngày 27 tháng 10 năm 1976 của Thủ tướng Chính phủ về một số vấn đề cấp bách trong mạng lưới các trường đại học và Quyết định số 118/2000/QĐ-TTg ngày 10 tháng 10 năm 2000 của Thủ tướng Chính phủ về việc tổ chức lại Đại học Quốc gia Thành Phố Hồ Chí Minh, tách Trường Đại học Sư phạm Kỹ thuật Thành phố Hồ Chí Minh trực thuộc Bộ Giáo dục và Đào tạo;

Căn cứ Quyết định số 70/2014/QĐ-TTg ngày 10 tháng 12 năm 2014 của Thủ tướng Chính phủ về việc ban hành Điều lệ trường Đại học;

Căn cứ Quyết định số 937/QĐ-TTg ngày 30 tháng 6 năm 2017 về việc phê duyệt đề án thí điểm đổi mới cơ chế hoạt động của Trường Đại học Sư phạm Kỹ thuật Tp. Hồ Chí Minh;

Căn cứ Thông tư số 15/2014/TT-BGDĐT ngày 15/5/2014 của Bộ Giáo dục và Đào tạo về việc Ban hành Quy chế đào tạo trình độ thạc sĩ;

Căn cứ vào Biên bản bảo vệ Chuyên đề của ngành Quản lý kinh tế vào ngày 16/02/2019;

Xét nhu cầu công tác và khả năng cán bộ;

Xét đề nghị của Trưởng phòng Đào tạo,

QUYẾT ĐỊNH:

Điều 1. Giao đề tài Luận văn tốt nghiệp thạc sĩ và người hướng dẫn Cao học năm 2019 cho:

Học viên : *Lê Minh Tâm*

MSHV: 1881427

Ngành : *Quản lý kinh tế*

Tên đề tài : *Phát triển kinh tế kết hợp với nhiệm vụ quốc phòng của thành phố châu đốc, tỉnh an giang trong giai đoạn hiện nay.*

Người hướng dẫn : *PGS.TS. Trần Trung Tín*

Thời gian thực hiện: *Từ ngày 28/02/2019 đến ngày 28/8/2019*

Điều 2. Giao cho Phòng Đào tạo quản lý, thực hiện theo đúng Quy chế đào tạo trình độ thạc sĩ của Bộ Giáo dục & Đào tạo ban hành.

Điều 3. Trưởng các đơn vị, phòng Đào tạo, các Khoa quản ngành cao học và các Ông (Bà) có tên tại Điều 1 chịu trách nhiệm thi hành quyết định này.

Quyết định có hiệu lực kể từ ngày ký./.

Nơi nhận :

- BGH (để biết);
- Như điều 3;
- Lưu: VT, SDH (3b).

BIÊN BẢN CHẤM LUẬN VĂN TỐT NGHIỆP THẠC SĨ NĂM 2019

NGÀNH: Quản lý kinh tế_KHÓA 2018-2020

Hội đồng chấm LVTN theo QĐ số: 2168/QĐ-ĐHSPKT-SĐH, ngày 09/10/2019

Có mặt : Vắng mặt:

Chủ tịch Hội đồng : TS. Vòng Thịnh Nam

Thư ký Hội đồng : TS. Đàng Quang Vắng

Học viên bảo vệ LVTN : Lê Minh Tâm

MSHV: 1881427

Giảng viên hướng dẫn : PGS.TS. Trần Trung Tín

Giảng viên phản biện : TS. Nguyễn Giác Trí

TS. Hoàng Văn Long

Tên đề tài LVTN : **PHÁT TRIỂN KINH TẾ KẾT HỢP VỚI NHIỆM VỤ QUỐC PHÒNG CỦA THÀNH PHỐ CHÂU ĐỐC, TỈNH AN GIANG TRONG GIAI ĐOẠN HIỆN NAY.**

I. KẾT QUẢ BẢO VỆ:

TT	Thành viên hội đồng	Kết quả bảo vệ	Ghi chú
1	TS. Vòng Thịnh Nam	6,0	
2	TS. Đàng Quang Vắng	6,5	
3	TS. Nguyễn Giác Trí	6,5	
4	TS. Hoàng Văn Long	6,5	
5	TS. Trần Độc Lập	6,0	
Tổng điểm		6,3	
Điểm trung bình		3,2	6,8

II. KẾT LUẬN:

(Thư ký hội đồng ghi rõ các ý kiến của thành viên hội đồng về việc chỉnh sửa, bổ sung những nội dung gì trong LVTN)

Đúng đạt điểm 6,3 theo quy định của trường.
Đúng đạt điểm 6,3 theo quy định của trường.
Đúng đạt điểm 6,3 theo quy định của trường.
Đúng đạt điểm 6,3 theo quy định của trường.
Đúng đạt điểm 6,3 theo quy định của trường.

CHỦ TỊCH HỘI ĐỒNG
(Ký, ghi rõ học hàm, học vị & họ tên)

TS. Vòng Thịnh Nam

Tp. Hồ Chí Minh, ngày 26 tháng 10 năm 2019

THƯ KÝ HỘI ĐỒNG
(Ký, ghi rõ học hàm, học vị & họ tên)

TS. Đàng Quang Vắng

HCMUTE

BỘ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM KỸ THUẬT
THÀNH PHỐ HỒ CHÍ MINH

PHIẾU NHẬN XÉT
LUẬN VĂN THẠC SỸ - HƯỚNG ỨNG DỤNG
(Dành cho giảng viên phản biện)

Tên đề tài luận văn thạc sỹ: **PHÁT TRIỂN KINH TẾ KẾT HỢP VỚI NHIỆM VỤ QUỐC PHÒNG CỦA THÀNH PHỐ CHÂU ĐỐC, TỈNH AN GIANG TRONG GIAI ĐOẠN HIỆN NAY.**

Tên tác giả: **Lê Minh Tâm**

MSHV: **1881427**

Ngành: **Quản lý kinh tế**

Khóa: **2018-2020**

Họ và tên người phản biện: **TS. Hoàng Văn Long**

Chức danh: **Giảng viên**

Học vị: **Tiến Sĩ**

Cơ quan công tác: **Kinh tế**

Điện thoại liên hệ: **0918202040**

I. Ý KIẾN NHẬN XÉT

1. Về hình thức & kết cấu luận văn.

Luận văn được trình bày theo thể thức 3 chương với phần mở đầu, các chương; danh mục tài liệu tham khảo; phụ lục với tổng số 76 trang phù hợp với kết cấu của một luận văn thạc sỹ Quản lý kinh tế và đúng theo qui định của Trường đại học Sư phạm Kỹ thuật Thành phố Hồ Chí Minh.

2. Về nội dung

2.1 Nhận xét về tính khoa học, rõ ràng, mạch lạc, khúc chiết trong luận văn.

- Luận văn được trình bày rõ ràng, mạch lạc, ngôn ngữ được trình bày trong luận văn là ngôn ngữ viết theo văn phong khoa học;

- Công trình mang tính khoa học cao xuyên suốt qua cấu trúc của luận văn, phần mở đầu (lý do lựa chọn đề tài, phương pháp, đối tượng, phạm vi nghiên cứu...) lần lượt được thể hiện; cơ sở lý luận, lý thuyết được trình bày ở chương 1, từ đó tác giả phân tích thực trạng (chương 2) dựa vào khung lý thuyết; cuối cùng là những kiến nghị, giải pháp cho vấn đề nghiên cứu

2.2 Nhận xét đánh giá việc sử dụng hoặc trích dẫn kết quả NC của người khác có đúng qui định hiện hành của pháp luật sở hữu trí tuệ.

Trích dẫn tài liệu tham khảo và trích dẫn các nghiên cứu khác cơ bản là phù hợp, tuy nhiên cần chi tiết hơn nữa ở một số mục, chương trong luận văn và cần cập nhật một số nghiên cứu mới nhất hiện nay.

2.3 Nhận xét về mục tiêu nghiên cứu, phương pháp nghiên cứu sử dụng trong LVTN.

- Mục tiêu nghiên cứu: Mục tiêu được thể hiện rõ ràng và khoa học

- Phương pháp nghiên cứu: Luận văn sử dụng phương pháp nghiên cứu định tính để

giải quyết vấn đề thông qua các phương pháp như: Phương pháp thu thập dữ liệu (dữ liệu thứ cấp); Phương pháp phân tích dữ liệu (thống kê, so sánh...). Các phương pháp trên phù hợp để giải quyết mục tiêu nghiên cứu của luận văn.

2.4 Nhận xét Tổng quan của đề tài.

Đề tài đáp ứng tốt theo yêu cầu của một luận văn thạc với các tổng quan nghiên cứu của các tác giả, các bài nghiên cứu có liên quan với số lượng là 07 tài liệu.

2.5 Nhận xét đánh giá về nội dung & chất lượng của LVTN.

Nội dung phù hợp với tên đề tài và phù hợp với chuyên ngành Quản lý kinh tế, chất lượng của luận văn cơ bản đáp ứng được theo yêu cầu của một luận văn thạc sĩ

2.6 Nhận xét đánh giá về khả năng ứng dụng, giá trị thực tiễn của đề tài.

Đề tài "Phát triển kinh tế kết hợp nhiệm vụ quốc phòng của thành phố Châu Đốc, tỉnh An Giang trong giai đoạn hiện nay" mang tính thực tiễn, kết quả nghiên cứu giúp các nhà quản lý nói chung và quản lý trong lĩnh vực kinh tế lẫn an ninh quốc phòng tham khảo, xây dựng định hướng các hoạt động nhằm thúc đẩy phát triển kinh tế kết hợp nhiệm vụ quốc phòng trong bối cảnh hiện nay

2.7 Luận văn cần chỉnh sửa, bổ sung những nội dung gì (thiết sót và tồn tại).

- Phần mở đầu
- Mục tiêu nghiên cứu cần thể hiện rõ hơn và trình bày súc tích, có thể gồm mục tiêu chung và mục tiêu cụ thể;
- Cần xác định rõ hơn đối tượng nghiên cứu để làm cơ sở đi sâu vào phân tích, đánh giá (theo ngành/lĩnh vực hay theo quan điểm)
- Phạm vi nghiên cứu rất rộng, luận văn chưa thể khái quát hết được nội dung cần nghiên cứu
- Phương pháp nghiên cứu cần cụ thể và bỏ bớt một số phương pháp không sử dụng.
- Chương 1:
 - Mục 1.2.2. Nội dung phát triển kinh tế kết hợp với nhiệm vụ quốc phòng được cho là cơ sở lý luận trọng tâm, đề nghị các giả cần chi tiết hơn và trình bày thêm bằng cách đánh mục số chứ không thể hiện như trong luận văn;
 - Cũng như mục 1.2.2 thì mục 1.2.3 cũng cần được thể hiện dưới văn phong của bài luận hơn là bài báo cáo (trang 24);
 - Nên xem xét phát triển kinh tế trong khái niệm phát triển bền vững để có cơ sở phân tích mối quan hệ tương quan giữa phát triển kinh tế và an ninh quốc phòng
 - Phân phân tích các yếu tố ảnh hưởng đến vấn đề nghiên cứu nên hệ thống hóa theo ma trận IFE/EFE hoặc PESTLE để tránh việc thiếu sót các nhân tố môi trường còn tồn tại
- Chương 2
 - Trang 34, tác giả chỉ dẫn số liệu và minh chứng bằng các bảng, đề nghị hoán đổi theo dạng Phụ lục số 1.; 2...;
 - Tác giả chưa phân tích thực trạng của việc phát triển kinh tế kết hợp với nhiệm vụ quốc phòng, đề nghị bổ sung (nội dung như trang 18-21);
 - Trong cơ sở lý luận chương 2 có đề cập đến các nhân tố tác động đến việc phát triển kinh tế kết hợp với nhiệm vụ quốc phòng, tuy nhiên trong chương 2 tác giả không phân tích thực trạng những nhân tố này tác động đến, đề nghị bổ sung.
- Chương 3
 - Vì trong phân tích thực trạng thiếu phần nội dung và thiếu phần đánh giá các tiêu chí ảnh hưởng, tuy tác giả có đưa ra nhưng kết quả đạt được và những khó khăn cũng như nguyên nhân của những khó khăn từ đó đề ra các giải pháp, tuy nhiên các giải

pháp trên không có cơ sở từ phân tích thực trạng của luận văn.

- Một số ý kiến khác
 Kiểm tra và rà soát lại Danh mục tài liệu tham khảo và thực hiện đúng theo qui định của Trường

II. CÁC VẤN ĐỀ CẦN LÀM RÕ

(Các câu hỏi của giảng viên phản biện)

1. Trong các giải pháp, tác giả dựa vào cơ sở nào để đề xuất các giải pháp trên? Lý giải.

III. ĐÁNH GIÁ

TT	Mục đánh giá	Đánh giá	
		Đạt	Không đạt
1	Tính khoa học, rõ ràng, mạch lạc, khúc chiết trong luận văn.	x	
2	Đánh giá việc sử dụng hoặc trích dẫn kết quả NC của người khác có đúng qui định hiện hành của pháp luật sở hữu trí tuệ.	x	
3	Mục tiêu nghiên cứu, phương pháp nghiên cứu sử dụng trong LVTN.	x	
4	Tổng quan của đề tài.	x	
5	Đánh giá về nội dung & chất lượng của LVTN.	x	
6	Đánh giá về khả năng ứng dụng, giá trị thực tiễn của đề tài.	x	

Đánh dấu chéo (x) vào ô muốn Đánh giá

IV. KẾT LUẬN

(Giảng viên phản biện ghi rõ ý kiến "Tán thành luận văn" hay "Không tán thành luận văn")

Mặc dù một số vấn đề cần bổ sung và chỉnh sửa, tuy nhiên luận văn "Phát triển kinh tế kết hợp nhiệm vụ quốc phòng của thành phố Châu Đốc, tỉnh An Giang trong giai đoạn hiện nay" của học viên Lê Minh Tâm đáp ứng được yêu cầu của một luận văn thạc sỹ ngành Quản lý kinh tế và tôi đồng ý cho bảo vệ trước hội đồng để nhận học vị thạc sỹ.

TP Hồ Chí Minh, ngày 24 tháng 10 năm 2019

Người nhận xét
(Ký & ghi rõ họ tên)

TS. Hoàng Văn Long

HCMUTE

BỘ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM KỸ THUẬT
THÀNH PHỐ HỒ CHÍ MINH

PHIẾU NHẬN XÉT
LUẬN VĂN THẠC SỸ - HƯỚNG ỨNG DỤNG
(Dành cho giảng viên phân biện)

Tên đề tài luận văn thạc sỹ: **PHÁT TRIỂN KINH TẾ KẾT HỢP VỚI NHIỆM VỤ QUỐC PHÒNG CỦA THÀNH PHỐ CHÂU ĐỐC, TỈNH AN GIANG TRONG GIAI ĐOẠN HIỆN NAY.**

Tên tác giả: **Lê Minh Tâm**

MSHV: **1881427**

Ngành: **Quản lý kinh tế**

Khóa: **2018-2020**

Họ và tên người phân biện: **TS. Nguyễn Giác Trí**

Chức danh: **Giảng viên**

Học vị: **Tiến Sĩ**

Cơ quan công tác: **Trường ĐH Đồng Tháp**

Điện thoại liên hệ: **0907.814584**

I. Ý KIẾN NHẬN XÉT

1. Về hình thức & kết cấu luận văn.

kết cấu và hình thức luận văn phù hợp

2. Về nội dung

2.1 Nhận xét về tính khoa học, rõ ràng, mạch lạc, khúc chiết trong luận văn.

Luận văn thể hiện tính khoa học giữa nội dung của các phần trong cùng chương và nội dung giữa các chương với nhau. Ngôn ngữ sử dụng rõ ràng.

2.2 Nhận xét đánh giá việc sử dụng hoặc trích dẫn kết quả NC của người khác có đúng qui định hiện hành của pháp luật sở hữu trí tuệ.

Phù hợp

2.3 Nhận xét về mục tiêu nghiên cứu, phương pháp nghiên cứu sử dụng trong LVTN.

- Mục tiêu nghiên cứu: tác giả nên trình bày ngắn gọn và cụ thể hơn.
- Phương pháp nghiên cứu: Phù hợp

2.4 Nhận xét Tổng quan của đề tài.

nhìn chung kết quả nghiên cứu đáp ứng mục tiêu mà tác giả đề ra ban đầu. Tác giả có đầu tư thời gian và công sức để lược khảo các công trình có liên quan đến đề tài. Khối lượng công việc nhiều và các dữ liệu tham khảo được tác giả rút trích theo quy định.

2.5 Nhận xét đánh giá về nội dung & chất lượng của LVTN.

Đạt yêu cầu và đảm bảo độ tin cậy.

2.6 Nhận xét đánh giá về khả năng ứng dụng, giá trị thực tiễn của đề tài.

Có khả năng ứng dụng.

2.7 Luận văn cần chỉnh sửa, bổ sung những nội dung gì (thiết sót và tồn tại).

- Trang 6, nhiệm vụ nghiên cứu thứ 3 nên trình bày súc tích hơn.
- Các tiêu đề của các tiểu mục ở chương 3 quá dài, vì vậy tác giả cần chỉnh lại cho cô đọng hơn.

II. CÁC VẤN ĐỀ CẦN LÀM RÕ

(Các câu hỏi của giảng viên phản biện)

1. Tác giả trình bày rõ thêm “Phương pháp chuyên gia” được sử dụng trong luận văn này nhằm mục đích gì? Thông tin chuyên gia được chọn phỏng vấn? Nội dung phỏng vấn chuyên gia và kết quả sau khi phỏng vấn chuyên gia là gì?.

III. ĐÁNH GIÁ

TT	Mục đánh giá	Đánh giá	
		Đạt	Không đạt
1	Tính khoa học, rõ ràng, mạch lạc, khúc chiết trong luận văn.	x	
2	Đánh giá việc sử dụng hoặc trích dẫn kết quả NC của người khác có đúng qui định hiện hành của pháp luật sở hữu trí tuệ.	x	
3	Mục tiêu nghiên cứu, phương pháp nghiên cứu sử dụng trong LVTN.	x	
4	Tổng quan của đề tài.	x	
5	Đánh giá về nội dung & chất lượng của LVTN.	x	
6	Đánh giá về khả năng ứng dụng, giá trị thực tiễn của đề tài.	x	

Đánh dấu chéo (x) vào ô muốn Đánh giá

IV. KẾT LUẬN

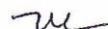
(Giảng viên phản biện ghi rõ ý kiến “Tán thành luận văn” hay “Không tán thành luận văn”)

Đồng ý cho bảo vệ

TP Hồ Chí Minh, ngày 23 tháng 10 năm 2019

Người nhận xét

(Ký & ghi rõ họ tên)

TS. Nguyễn Giác Trí

LÝ LỊCH KHOA HỌC

I. LÝ LỊCH SƠ LƯỢC:

Họ & tên: LÊ MINH TÂM;

Giới tính: Nam.

Ngày, tháng, năm sinh: 09/5/1978;

Nơi sinh: Châu Đốc, An Giang.

Quê quán: Châu Phú A, Châu Đốc, An Giang; Dân tộc: Kinh.

Chỗ ở riêng hoặc địa chỉ liên lạc: Khóm Mỹ Thành, phường Vĩnh Mỹ, thành phố Châu Đốc, An Giang.

Điện thoại cơ quan: 02963.866635; Điện thoại nhà riêng: 02963.505188.

Fax: ...//...

E-mail: lmtam03@angiang.gov.vn

II. QUÁ TRÌNH ĐÀO TẠO:

1. Trung học chuyên nghiệp:

Hệ đào tạo: Chính quy;

Thời gian đào tạo từ 10/1995 đến 12/1997.

Nơi học: Trường Trung học Địa chính Trung ương III, Long Thành, Đồng Nai.

Ngành học: Trắc địa – Địa hình – Địa chính.

2. Đại học:

Hệ đào tạo: Từ xa;

Thời gian đào tạo từ 10/2006 đến 12/2010.

Nơi học: Trường Đại học Mở thành phố Hồ Chí Minh.

Ngành học: Kinh tế - Chuyên ngành Kinh tế Luật.

Tên đồ án, luận án hoặc môn thi tốt nghiệp: Kinh tế đại cương và Kinh tế vĩ mô.

Ngày & nơi bảo vệ đồ án, luận án hoặc thi tốt nghiệp: Trường Đại học Mở thành phố Hồ Chí Minh.

Người hướng dẫn://.....

3. Thạc sĩ:

Hệ đào tạo: Chính quy;

Thời gian đào tạo từ 04/2018 đến 10/2019.

Nơi học (trường, thành phố): Trường Đại học Sư phạm kỹ thuật thành phố Hồ Chí Minh.

Ngành học: Quản lý kinh tế.

Tên luận văn: Phát triển kinh tế kết hợp với nhiệm vụ quốc phòng của thành phố Châu Đốc, tỉnh An Giang trong giai đoạn hiện nay.

Ngày & nơi bảo vệ luận văn: 26/10/2019.

Người hướng dẫn: PGS-TS. Trần Trung Tín.

III. QUÁ TRÌNH CÔNG TÁC CHUYÊN MÔN KỂ TỪ KHI TỐT NGHIỆP ĐẠI HỌC:

Thời gian	Nơi công tác	Công việc đảm nhiệm
Từ năm 2011 đến năm 2014	Ủy ban nhân dân phường Núi Sam, thành phố Châu Đốc, tỉnh An Giang	Địa chính và Hành chính Tư pháp
Từ năm 2014 đến nay	Phòng Tư pháp thành phố Châu Đốc, tỉnh An Giang	Quản lý xử lý vi phạm hành chính và Hành chính Tư pháp

LỜI CAM ĐOAN

Tôi cam đoan đây là công trình nghiên cứu của tôi.

Các số liệu, kết quả nêu trong luận văn là trung thực, có xuất xứ rõ ràng và chưa từng được ai công bố trong bất kỳ công trình nào khác.

Tp. Hồ Chí Minh, ngày tháng 10 năm 2019

TÁC GIẢ LUẬN VĂN

Lê Minh Tâm

LỜI CẢM ƠN

Để thực hiện và hoàn thành luận văn nghiên cứu khoa học này, em đã nhận được sự hỗ trợ, giúp đỡ cũng như là quan tâm, động viên từ nhiều cơ quan, tổ chức và cá nhân. Nghiên cứu khoa học cũng được hoàn thành dựa trên sự tham khảo, học tập kinh nghiệm từ các kết quả nghiên cứu liên quan, các sách, báo chuyên ngành của nhiều tác giả, các địa phương lân cận cũng như Ủy ban nhân dân thành phố Châu Đốc và các tổ chức chính trị - xã hội của thành phố Châu Đốc, ... Đặc biệt hơn nữa là sự giảng dạy của cán bộ giáo viên trường Đại học Sư phạm kỹ thuật thành phố Hồ Chí Minh và sự giúp đỡ, tạo điều kiện về vật chất và tinh thần từ phía gia đình, bạn bè và các đồng nghiệp.

Trước hết, em xin gửi lời cảm ơn sâu sắc đến PGS.TS Trần Trung Tín – Giáo viên trực tiếp hướng dẫn thực hiện đề tài luận văn đã luôn dành nhiều thời gian, công sức hướng dẫn em trong suốt quá trình thực hiện nghiên cứu và hoàn thành đề tài nghiên cứu khoa học.

Em xin trân trọng cảm ơn Ban giám hiệu, Phòng đào tạo Trường Đại học Sư phạm kỹ thuật thành phố Hồ Chí Minh cùng toàn thể các thầy cô giáo công tác tại trường cũng như giáo viên thỉnh giảng của trường đã tận tình truyền đạt những kiến thức quý báu, giúp đỡ tôi trong quá trình học tập và nghiên cứu.

Tuy có nhiều cố gắng, nhưng trong đề tài nghiên cứu khoa học này không tránh khỏi những thiếu sót. Em kính mong Quý thầy cô, các chuyên gia, những người quan tâm đến đề tài, đồng nghiệp, gia đình và bạn bè tiếp tục có những ý kiến đóng góp, giúp đỡ để đề tài được hoàn thiện hơn.

Một lần nữa em xin chân thành cảm ơn!

Tp. Hồ Chí Minh, ngày tháng 10 năm 2019

TÁC GIẢ LUẬN VĂN

Lê Minh Tâm

TÓM TẮT

Phát triển kinh tế kết hợp với nhiệm vụ quốc phòng là một trong những chiến lược quan trọng của Đảng và Nhà nước ta đã được quán triệt, thực hiện xuyên suốt, nhất quán trong sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc.

Thành phố Châu Đốc, tỉnh An Giang là một thành phố biên giới có nhiều khu di tích - lịch sử - văn hóa đã được xếp hạng cấp quốc gia; nổi bật nhất là đỉnh núi Sam cao 284 mét vượt lên giữa đồng bằng và chứa đựng huyền thoại về nơi Bà Chúa Xứ núi Sam ngự thu hút hàng triệu lượt khách tham quan hằng năm đã làm cho thành phố Châu Đốc có điều kiện phát triển kinh tế du lịch tâm linh – ngành công nghiệp không khói. Với vị trí địa lý giáp biên giới quốc gia đã tạo cho Châu Đốc điều kiện tự nhiên đặc thù về phát triển kinh tế - xã hội và củng cố quốc phòng – an ninh; do đó, quan điểm của chính quyền thành phố Châu Đốc về phát triển kinh tế - xã hội kết hợp với nhiệm vụ quốc phòng – an ninh trong giai đoạn hiện nay phải theo hướng “lưỡng dụng” - vừa đảm bảo phục vụ dân sinh, vừa đảm bảo phục vụ quốc phòng – an ninh. “Lưỡng dụng” là phát triển các ngành, lĩnh vực trong cơ cấu nền kinh tế vừa để nâng cao đời sống vật chất cộng đồng dân cư vừa đảm bảo cho nhiệm vụ quốc phòng để đối phó với mối nguy truyền thống; thực hiện tốt các chỉ tiêu về chính sách an sinh xã hội để vừa phục vụ tốt về mặt tinh thần, văn hóa cho người dân cũng vừa đảm bảo nhiệm vụ an ninh để đối phó với những mối nguy phi truyền thống đang tiềm ẩn trong xã hội hiện nay.

Vì vậy, luận văn nghiên cứu về “Phát triển kinh tế kết hợp với nhiệm vụ quốc phòng của thành phố Châu Đốc, tỉnh An Giang trong giai đoạn hiện nay” - Giai đoạn mà thành phố “lấy du lịch tâm linh – ngành công nghiệp không khói - làm mũi nhọn để phát triển kinh tế” là cần thiết vì trên cơ sở lý luận của vấn đề, luận văn đi sâu đánh giá nội dung và đặt ra những vấn đề về phát triển kinh tế với nhiệm vụ quốc phòng của thành phố Châu Đốc, tỉnh An Giang thời gian qua để từ đó đề xuất những giải pháp thực hiện các mục tiêu phát triển về kinh tế và an sinh xã hội kết hợp hài hòa với nhiệm vụ bảo vệ an ninh quốc phòng trong giai đoạn hiện nay.

ABSTRACT

Economic development combined with defense tasks is one of the important strategies of the Party and State that have been thoroughly and consistently implemented in the cause of national construction and defense.

Chau Doc City, An Giang Province is a border city with many national-historical-cultural-historical sites; The most prominent is the Sam mountain peak of 284 meters that rises over the middle of the plain and contains the legend of where Lady Chua Xu of Sam mountain attracts millions of visitors every year, which has helped Chau Doc city develop. Spiritual tourism economy - smokeless industry. The geographical location adjacent to the national border has created Chau Doc a unique natural condition for socio-economic development and defense-security consolidation; Therefore, the opinion of Chau Doc city government on socio-economic development in combination with national defense and security tasks in the current period must be in the direction of "dual use" - ensuring the service of the people. , ensuring national defense and security. "Abuse" is to develop branches and domains in the economic structure, both to improve the material life of the population and to ensure the defense task to deal with traditional dangers; well implementing the targets of social security policies to serve both the spiritual and cultural well for the people and ensure the security task to deal with the non-traditional dangers hidden in today's society.

Therefore, the dissertation researches on "Economic development in combination with the defense tasks of Chau Doc city, An Giang province in the current period" - The period in which the city "took spiritual tourism - industry smokeless industries - making a key for economic development "is necessary because on the basis of the theory of the problem, the dissertation deeply assesses the content and poses problems of economic development with the defense task. of Chau Doc city, An Giang province over the past time to propose solutions for the implementation of socio-economic development goals in combination with the task of protecting national security and defense in the period. the current paragraph.

MỤC LỤC

TIÊU ĐỀ	TRANG
Trang bìa luận văn	0
Trang tựa luận văn	0
Quyết định giao đề tài	0
Biên bản Hội đồng	0
Hai phiếu nhận xét phản biện	0
Lý lịch khoa học	i
Lời cam đoan	iii
Lời cảm ơn	iv
Tóm tắt	v
Mục lục	vii
Danh sách các phụ lục	x
Danh sách các hình	xi
PHẦN MỞ ĐẦU	1
PHẦN NỘI DUNG	10
Chương 1. CƠ SỞ LÝ LUẬN VỀ PHÁT TRIỂN KINH TẾ KẾT HỢP VỚI NHIỆM VỤ QUỐC PHÒNG	10
1.1. Một số khái niệm cơ bản	10
1.1.1. Kinh tế và vai trò của phát triển kinh tế đối với xã hội	10
1.1.2. Quốc phòng và nhiệm vụ của quốc phòng đối với quốc gia	12
1.1.3. Sức mạnh quốc phòng và vai trò của phát triển kinh tế với tăng cường sức mạnh quốc phòng	13
1.2. Quan niệm, nội dung và nhân tố tác động đến phát triển kinh tế kết hợp với nhiệm vụ quốc phòng ở thành phố Châu Đốc, tỉnh An Giang	17
1.2.1. Quan niệm phát triển kinh tế kết hợp với nhiệm vụ quốc phòng	17
1.2.2. Nội dung phát triển kinh tế kết hợp với nhiệm vụ quốc phòng của thành phố Châu Đốc, tỉnh An Giang	19

1.2.3. Những nhân tố tác động đến sự phát triển kinh tế kết hợp với nhiệm vụ quốc phòng ở thành phố Châu Đốc, tỉnh An Giang	22
1.3. Kinh nghiệm phát triển kinh tế kết hợp với nhiệm vụ quốc phòng của một số địa phương vùng biên giới và bài học rút ra đối với thành phố Châu Đốc, tỉnh An Giang	26
1.3.1. Mô hình phát triển kinh tế kết hợp với nhiệm vụ quốc phòng của một số địa phương biên giới miền Tây Nam Bộ	26
1.3.2. Bài học rút ra đối với thành phố Châu Đốc, tỉnh An Giang về phát triển kinh tế kết hợp với nhiệm vụ quốc phòng	29
Chương 2. THỰC TRẠNG PHÁT TRIỂN KINH TẾ KẾT HỢP VỚI NHIỆM VỤ QUỐC PHÒNG CỦA THÀNH PHỐ CHÂU ĐỐC TỈNH AN GIANG	32
2.1. Khái quát về tình hình, đặc điểm thành phố Châu Đốc tỉnh An Giang	32
2.1.1. Đặc điểm địa chính trị - kinh tế, địa quân sự	32
2.1.2. Tình hình phát triển kinh tế - xã hội	34
2.1.3. Tình hình thực hiện nhiệm vụ quốc phòng	37
2.2. Những kết quả đạt được trong phát triển kinh tế kết hợp với nhiệm vụ quốc phòng của thành phố Châu Đốc tỉnh An Giang từ năm 2016 - 2018	40
2.2.1. Xây dựng quy hoạch, kế hoạch phát triển kinh tế kết hợp quốc phòng	40
2.2.2. Kết hợp trong các ngành kinh tế	44
2.2.3. Trong xây dựng kết cấu hạ tầng cơ sở	64
2.2.4. Trong phát triển nguồn nhân lực	46
2.3. Những hạn chế trong phát triển kinh tế kết hợp với nhiệm vụ quốc phòng của thành phố Châu Đốc thời gian qua	48
2.3.1. Trong quy hoạch, kế hoạch phát triển kinh tế kết hợp với nhiệm vụ quốc phòng	48
2.3.2. Trong các ngành, lĩnh vực	49
2.3.3. Trong phát triển kết cấu hạ tầng, sự chậm phát triển và tính kết nối	51
2.3.4. Trong phát triển nguồn nhân lực	52
2.4. Nguyên nhân và những vấn đề đặt ra từ thực trạng phát triển kinh tế kết hợp với nhiệm vụ quốc phòng của thành phố Châu Đốc	54

2.4.1. Nguyên nhân những kết quả đạt được trong phát triển kinh tế kết hợp với nhiệm vụ quốc phòng của thành phố Châu Đốc	54
2.4.2. Nguyên nhân những hạn chế phát triển kinh tế kết hợp với nhiệm vụ quốc phòng của thành phố Châu Đốc	55
2.4.3. Những vấn đề đặt ra cần giải quyết từ thực trạng phát triển kinh tế kết hợp với nhiệm vụ quốc phòng của thành phố Châu Đốc	56
Chương 3. QUAN ĐIỂM, GIẢI PHÁP PHÁT TRIỂN KINH TẾ KẾT HỢP VỚI NHIỆM VỤ QUỐC PHÒNG CỦA THÀNH PHỐ CHÂU ĐỐC TỈNH AN GIANG TRONG GIAI ĐOẠN HIỆN NAY	59
3.1. Quan điểm phát triển kinh tế kết hợp với nhiệm vụ quốc phòng của thành phố Châu Đốc tỉnh An Giang	59
3.1.1. Giải quyết tốt mối tương quan giữa lợi ích kinh tế, tăng trưởng kinh tế và đảm bảo quốc phòng an ninh	59
3.1.2. Phải linh hoạt, cụ thể trong việc cải thiện đời sống nhân dân, tích lũy để phát triển và đảm bảo quốc phòng an ninh	61
3.1.3. Phân đầu tiết kiệm nhân lực, vật lực; nâng cao chất lượng các hoạt động quốc phòng an ninh với chi phí ít nhất	63
3.2. Giải pháp để thực hiện tốt phát triển kinh tế kết hợp với nhiệm vụ quốc phòng của thành phố Châu Đốc tỉnh An Giang	64
3.2.1. Quán triệt quan điểm phát triển kinh tế kết hợp với nhiệm vụ quốc phòng trong chỉ đạo, quản lý, điều hành	64
3.2.2. Trên cơ sở quy hoạch, kế hoạch phát triển đã được xác định, phát triển toàn diện, hợp lý cơ cấu ngành kinh tế	66
3.2.3. Xây dựng được một hệ thống giao thông đồng bộ đường bộ, đường sông có thể sử dụng nhiều loại phương tiện, có khả năng hỗ trợ cho nhau	68
3.2.4. Luôn coi trọng việc phát triển, phân bố dân cư và lao động nông thôn, nhất là các vùng nhạy cảm “phên dậu quốc gia”	72
3.2.5. Xây dựng cơ cấu kinh tế vùng, liên vùng	74
KẾT LUẬN LUẬN VĂN	77
DANH MỤC TÀI LIỆU THAM KHẢO	78
BÀI BÁO KHOA HỌC	95

DANH SÁCH CÁC PHỤ LỤC

PHỤ LỤC	TRANG
Phụ lục 1. Kết quả thực hiện các chỉ tiêu kinh tế - xã hội năm 2016 của thành phố Châu Đốc	79
Phụ lục 2. Kết quả thực hiện các chỉ tiêu kinh tế - xã hội năm 2017 của thành phố Châu Đốc	81
Phụ lục 3. Kết quả thực hiện các chỉ tiêu kinh tế - xã hội năm 2018 của thành phố Châu Đốc	83
Phụ lục 4. Các chỉ tiêu chủ yếu về kinh tế - xã hội năm 2019 của thành phố Châu Đốc	85
Phụ lục 5. Thống kê các văn bản được tham chiếu để thực hiện luận văn	87

DANH SÁCH CÁC HÌNH

HÌNH	TRANG
Hình 2.1. Núi Sam có độ cao khoảng 284 mét	89
Hình 2.2. Bản đồ hành chính thành phố Châu Đốc	90
Hình 2.3. Châu Đốc là nơi giao nhau của 03 cửa khẩu kinh tế của tỉnh An Giang	91
Hình 2.4. Khách hàng mục tiêu sẵn có của du lịch Châu Đốc giai đoạn 2011 - 2017	92
Hình 2.5. Tốc độ tăng dân số tự nhiên của Châu Đốc dự báo đến năm 2030	92
Hình 2.6. Mắm – đặc sản của thành phố Châu Đốc	93
Hình 3.1. Tốc độ tăng dân số tự nhiên của Châu Đốc dự báo đến năm 2030 nếu được điều chỉnh địa giới hành chính bằng cách sáp nhập các xã thuộc các huyện, thị giáp ranh	93

PHẦN MỞ ĐẦU

1. Lý do chọn đề tài

Phát triển kinh tế kết hợp với nhiệm vụ quốc phòng là một trong những chiến lược quan trọng của Đảng và Nhà nước ta đã được quán triệt, thực hiện xuyên suốt, nhất quán trong sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc.

Trong giai đoạn hiện nay, mặc dù chúng ta đang xây dựng hòa bình, nhưng nhiệm vụ quốc phòng vẫn rất khẩn trương; tình hình chính trị an ninh trên tuyến biên giới đất liền luôn là những vấn đề nhạy cảm về quốc phòng. Do đó, bên cạnh việc tập trung nguồn lực phát triển kinh tế, chúng ta cần chăm lo củng cố, tăng cường sức mạnh quốc phòng, nâng cao sức mạnh tổng hợp quốc gia. Theo đó, phát triển kinh tế kết hợp với nhiệm vụ quốc phòng trong mọi lĩnh vực của đời sống xã hội là giải pháp có ý nghĩa chiến lược nhằm bảo đảm kinh tế phát triển đồng thời sức mạnh quốc phòng cũng được tăng cường. Báo cáo đánh giá kết quả thực hiện nhiệm vụ phát triển kinh tế - xã hội 5 năm 2011 – 2015 và phương hướng, nhiệm vụ phát triển kinh tế - xã hội 5 năm 2016 – 2020 tại Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XII của Đảng chỉ rõ *“Kết hợp tốt nhiệm vụ quốc phòng – an ninh với nhiệm vụ phát triển kinh tế - xã hội; các dự án phát triển kinh tế - xã hội trong các khu vực phòng thủ phải bảo đảm yêu cầu về quốc phòng, an ninh nhất là ở những vị trí trọng yếu chiến lược”* [1, tr.312].

Là một địa phương giáp ranh với Vương quốc Campuchia, thành phố Châu Đốc là một trong hai thành phố thuộc tỉnh An Giang và có vị trí địa lý khá đặc biệt là nằm ở ngã ba sông - nơi sông Hậu và sông Châu Đốc gặp nhau. Châu Đốc cũng là nơi giao nhau của 03 cửa khẩu kinh tế thuộc tỉnh An Giang là: Cửa khẩu quốc tế Tịnh Biên - huyện Tịnh Biên, cửa khẩu quốc gia Khánh Bình - huyện An Phú và cửa khẩu quốc tế Vĩnh Xương - thị xã Tân Châu. Từ vị trí này, thành phố Châu Đốc được xem là cửa ngõ giao thương quan trọng của tỉnh An Giang và vùng Đồng bằng sông Cửu Long, là nơi tập trung hàng hoá buôn bán với Vương quốc Campuchia qua cả hai đường thuỷ và đường bộ.

Do vị trí địa lý giáp biên giới quốc gia đã tạo cho thành phố Châu Đốc có điều kiện tự nhiên rất đặc thù về phát triển kinh tế - xã hội và củng cố quốc phòng - an ninh. Trong những năm qua, mặc dù Đảng, chính quyền và nhân dân thành phố Châu Đốc đã có nhiều nỗ lực thực hiện chủ trương kết hợp phát triển kinh tế - xã hội với nhiệm vụ quốc phòng – an ninh, góp phần ổn định xã hội và nâng cao đời sống nhân dân. Song, những năm gần đây, nhất là từ khi có Nghị quyết Đại hội Đại biểu toàn quốc lần thứ XII ngày 28 tháng 01 năm 2016; Thủ tướng Chính phủ phê duyệt Quy hoạch tổng thể phát triển Khu du lịch quốc gia Núi Sam, tỉnh An Giang đến năm 2025, tầm nhìn đến năm 2030 theo Quyết định số 2098/QĐ-TTg ngày 27 tháng 12 năm 2017; Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch công nhận Khu du lịch quốc gia Núi Sam, tỉnh An Giang theo Quyết định số 2646/QĐ-BVHTTDL ngày 13 tháng 7 năm 2018; thực hiện chủ trương kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa và hội nhập quốc tế, trên địa bàn thành phố Châu Đốc đã và đang phát triển các dự án về du lịch cũng như kêu gọi đầu tư phục vụ phát triển kinh tế - xã hội của địa phương, nhất là các dự án thu hút vốn đầu tư, liên doanh, liên kết với các đối tác nước ngoài phát triển đang đặt ra yêu cầu mới về kết hợp phát triển kinh tế với nhiệm vụ quốc phòng trên địa bàn thành phố.

Đồng thời, với vị trí địa lý là một thành phố biên giới, có nhiều khu di tích, lịch sử, văn hóa đã được xếp hạng cấp quốc gia; nổi bật nhất là đỉnh núi Sam cao 284 mét so với mực nước biển, là một điểm cao chiến lược do ở đỉnh có thể quan sát, kiểm soát cả một vùng biên giới rộng lớn từ thành phố Châu Đốc đến tận tuyến Tịnh Biên, và từ cánh đồng Bảy Núi qua đến huyện Châu Phú; trên đỉnh núi có một đồn lính - tên gọi là Pháo đài, và sau này, chính quyền đã cho xây dựng ở gần đó, một trạm tiếp sóng các đài thuộc Đài truyền hình Việt Nam.

Mục tiêu của chính quyền thành phố Châu Đốc trong giai đoạn hiện nay là lấy du lịch tâm linh làm mũi nhọn để phát triển kinh tế, nhất là những công trình du lịch tâm linh có gắn với việc sử dụng đất trên đỉnh núi Sam cũng như các dự án du lịch sinh thái cặp tuyến biên giới Việt Nam – Campuchia thì việc kết hợp phát triển kinh tế với nhiệm vụ quốc phòng lại càng quan trọng hơn.

Vì vậy, nghiên cứu về “Phát triển kinh tế kết hợp với nhiệm vụ quốc phòng của thành phố Châu Đốc, tỉnh An Giang trong giai đoạn hiện nay” là lý do mà em chọn vì có ý nghĩa thiết thực cả về lý luận và thực tiễn.

2. Các công trình nghiên cứu và bài viết có liên quan đến đề tài

Phát triển kinh tế kết hợp với nhiệm vụ quốc phòng là chủ trương lớn của Đảng và Nhà nước ta đã được triển khai thực hiện trong nhiều năm, nên đã có nhiều công trình khoa học và bài viết nghiên cứu các nội dung liên quan về vấn đề này:

** Những công trình khoa học và bài viết nghiên cứu về về phát triển kinh tế kết hợp với nhiệm vụ quốc phòng trên phạm vi cả nước*

Trần Trung Tín (2018), Kết hợp kinh tế với quốc phòng ở nước ta hiện nay, Nhà xuất bản Quân đội Nhân dân, Hà Nội. Về lý luận, cuốn sách không chỉ đã luận giải, làm rõ quan điểm kết hợp kinh tế với quốc phòng ở nước ta hiện nay, mà còn khái lược nhận thức kết hợp kinh tế với quốc phòng ở nước ta qua các thời kỳ. Về thực tiễn, tác giả đã chỉ rõ nhân tố tác động, mục tiêu, phương thức và nội dung kết hợp kinh tế với quốc phòng trong một số ngành, vùng, lĩnh vực chủ yếu ở nước ta. Các vấn đề được luận giải ở công trình này là cơ sở lý luận và thực tiễn rất quan trọng, có thể kế thừa, phát triển để nghiên cứu về kết hợp kinh tế với quốc phòng của thành phố Châu Đốc, tỉnh An Giang trong giai đoạn hiện nay.

Nguyễn Đức Độ (2012), Tư tưởng V.I. Lê-nin về quan hệ kinh tế với quốc phòng và ý nghĩa với nước ta hiện nay. Bài viết đăng trên Tạp chí Quốc phòng toàn dân ngày 16 tháng 4 năm 2012. Bài viết đã vận dụng tư tưởng V.I. Lê-nin để làm sáng tỏ về mối quan hệ biện chứng giữa kinh tế với chiến tranh, V.I. Lê-nin đã giải quyết đúng mối quan hệ giữa kinh tế với quốc phòng, góp phần quan trọng vào việc bảo vệ vững chắc thành quả của cách mạng. Qua đó, tác giả bài viết cũng nêu lên những luận cứ quan trọng cho sự cần thiết của việc phát triển kinh tế kết hợp với nhiệm vụ quốc phòng và ý nghĩa của sự gắn kết này đối với nước ta hiện nay.

Vũ Hồng Lưu (2016), Quan điểm của Đảng về kết hợp quốc phòng, an ninh với kinh tế, kinh tế với quốc phòng, an ninh. Bài viết đăng trên Tạp chí Lý luận

chính trị số 8-2016. Bài viết đã luận giải sự kết hợp kinh tế với quốc phòng, an ninh là một quy luật tất yếu. Theo đó, tác giả đã đề xuất một số giải pháp nâng cao chất lượng, hiệu quả kết hợp quốc phòng, an ninh với kinh tế, kinh tế với quốc phòng, an ninh đối với nước ta trong tình hình mới.

** Nghiên cứu khoa học và bài viết về phát triển kinh tế kết hợp với nhiệm vụ quốc phòng ở phạm vi ngành, lĩnh vực*

Phùng Mạnh Cường (2018), Kết hợp kinh tế với quốc phòng trong phát triển kinh tế biển ở Việt Nam, Luận án Tiến sĩ chuyên ngành Kinh tế Chính trị, Học viện Chính trị quân sự, Hà Nội. Luận án đã luận giải rõ cơ sở lý luận và thực tiễn trong việc kết hợp kinh tế với quốc phòng trong phát triển kinh tế biển, theo đó, đề xuất giải pháp phát triển các ngành kinh tế biển theo hướng “lưỡng dụng” là vừa phục vụ cho phát triển kinh tế trong thời bình, sẵn sàng chuyển công năng từ sản xuất các ngành kinh tế biển sang sử dụng phục vụ mục đích quân sự, quốc phòng. Các vấn đề được luận giải ở công trình Luận án này là cơ sở lý luận và thực tiễn rất quan trọng, có thể phát triển để nghiên cứu về kết hợp kinh tế với quốc phòng của thành phố Châu Đốc, tỉnh An Giang trong giai đoạn hiện nay.

Nguyễn Nhâm (2014), Kết hợp kinh tế với quốc phòng an ninh - Hiến định và luật hóa. Bài viết được đăng trên Tạp chí Kinh tế Quốc phòng số 5/2014, theo đó, kết hợp kinh tế với quốc phòng là vấn đề lần đầu tiên được hiến định đầy đủ trong hiến pháp nước ta năm 2013. Sự nhận thức, vận dụng quy luật kết hợp kinh tế với quốc phòng đã có sự phát triển và được coi là giải pháp bảo đảm thành công của sự nghiệp đổi mới. Tác giả đưa ra quan niệm kết hợp, đó chính là sự gắn kết giữa hai lĩnh vực theo sự điều hành của nhà nước nhằm thúc đẩy nhau cùng phát triển, bảo đảm mỗi lĩnh vực luôn ở trạng thái tự bảo vệ và được bảo vệ.

** Những bài viết nghiên cứu về phát triển kinh tế kết hợp với nhiệm vụ quốc phòng ở phạm vi vùng, lãnh thổ và cấp tỉnh, thành phố*

Lê Bửu Tuấn (2018), Kết hợp phát triển kinh tế - xã hội với tăng cường quốc phòng, an ninh trên địa bàn có khu công nghiệp, khu chế xuất ở Quân khu 7.

Bài viết được đăng trên Tạp chí Quốc phòng Toàn dân ngày 08 tháng 11 năm 2018. Bài viết đã chỉ ra cơ sở lý luận, thực tiễn, những giải pháp phát triển khu vực kinh tế trọng điểm miền Đông Nam Bộ, có vị trí chiến lược cả về chính trị, kinh tế, xã hội, quốc phòng, an ninh và đối ngoại của khu vực phía Nam và cả nước và sự tác động tích cực của nó tới quốc phòng, an ninh. Ngoài ra, tác giả còn làm rõ mối quan hệ kinh tế với quốc phòng, an ninh gắn với những đặc thù của địa bàn Quân khu 7.

Đình Xuân Thái và Tạ Quang Chuyên (2011), mấy vấn đề về kết hợp kinh tế với quốc phòng - an ninh ở vùng biên giới của Tổ quốc. Bài viết được đăng trên Tạp chí Quốc phòng Toàn dân ngày 07 tháng 12 năm 2011. Bài viết đã chỉ ra được các thế lực thù địch đã và đang ráo riết đẩy mạnh chống phá ta trên nhiều mặt cả kinh tế, chính trị, quốc phòng – an ninh và đối ngoại khi lợi dụng những đặc điểm, tình hình đặc thù của vùng biên giới.

Qua đó, đề xuất những vấn đề cần nghiên cứu, quan tâm giải quyết trong việc phát triển kinh tế - xã hội gắn với gắn với củng cố quốc phòng – an ninh ở vùng biên giới.

Ngô Xuân Lịch (2017), Kết hợp xây dựng thế trận quốc phòng toàn dân với phát triển kinh tế, văn hóa, xã hội ở khu vực biên giới và biển, đảo trong tình hình mới. Bài viết được đăng trên Tạp chí Quốc phòng toàn dân ngày 06 tháng 9 năm 2017. Bài viết khẳng định khu vực biên giới và biển, đảo là địa bàn chiến lược, có vị trí đặc biệt quan trọng cả về kinh tế - xã hội, quốc phòng, an ninh và đối ngoại của đất nước.

Qua đó, tác giả đã đưa ra một số giải pháp cơ bản trong việc kết hợp nhiệm vụ quốc phòng với phát triển kinh tế, văn hóa, xã hội ở khu vực biên giới và biển, đảo.

Phạm Xuân Nguyên (2019), Nghiên cứu kết hợp phát triển kinh tế - xã hội với tăng cường quốc phòng, an ninh trong xây dựng nông thôn mới trên địa bàn tỉnh Yên Bái. Bài viết được đăng trên Trang Thông tin điện tử của Sở Khoa học và Công nghệ tỉnh Yên Bái ngày 31 tháng 7 năm 2019. Mục tiêu của nghiên cứu là: Làm rõ

những căn cứ chính trị, pháp lý và cơ sở khoa học về kết hợp phát triển kinh tế - xã hội với tăng cường quốc phòng – an ninh trong xây dựng nông thôn mới trên địa bàn tỉnh Yên Bái; Đánh giá thực trạng về kết hợp phát triển kinh tế - xã hội gắn với tăng cường quốc phòng – an ninh trong xây dựng nông thôn mới trên địa bàn Yên Bái trong thời gian qua; Luận giải làm rõ đặc điểm, những yếu tố tác động và những vấn đề đặt ra đối với nhiệm vụ kết hợp phát triển kinh tế - xã hội với tăng cường quốc phòng – an ninh trong xây dựng nông thôn mới trên địa bàn tỉnh Yên Bái; Đề xuất những giải pháp về kết hợp phát triển kinh tế - xã hội với tăng cường quốc phòng – an ninh phù hợp với điều kiện thực tế của tỉnh Yên Bái để góp phần nâng cao chất lượng xây dựng nông thôn mới trong giai đoạn hiện nay.

Đây là nghiên cứu khoa học mới nhất để làm tài liệu tham khảo nghiên cứu về phát triển kinh tế kết hợp với nhiệm vụ quốc phòng của thành phố Châu Đốc tỉnh An Giang trong giai đoạn hiện nay.

3. Mục tiêu và nhiệm vụ nghiên cứu đề tài

** Mục tiêu nghiên cứu*

Mục tiêu chung: Nghiên cứu sự phát triển kinh tế kết hợp với nhiệm vụ quốc phòng của thành phố Châu Đốc tỉnh An Giang trong mối quan hệ chặt chẽ với sự phát triển kinh tế kết hợp với nhiệm vụ quốc phòng của tỉnh An Giang và của cả nước nói chung.

Mục tiêu cụ thể: Làm rõ cơ sở lý luận và thực tiễn về phát triển kinh tế kết hợp với nhiệm vụ quốc phòng trên địa bàn thành phố Châu Đốc, tỉnh An Giang thời gian qua, kể từ khi có Nghị quyết Đại hội Đại biểu toàn quốc lần thứ XII ngày 28 tháng 01 năm 2016 đến hết năm 2018; trên cơ sở đó đề xuất quan điểm và giải pháp phát triển kinh tế kết hợp với nhiệm vụ quốc phòng giai đoạn hiện nay của thành phố Châu Đốc, tỉnh An Giang.

** Nhiệm vụ nghiên cứu*

- Luận giải cơ sở lý luận về phát triển kinh tế kết hợp với nhiệm vụ quốc phòng trên địa bàn thành phố Châu Đốc, tỉnh An Giang.

- Khảo sát, đánh giá thực trạng về phát triển kinh tế kết hợp với nhiệm vụ quốc phòng của thành phố Châu Đốc kể từ khi có Nghị quyết Đại hội Đại biểu toàn quốc lần thứ XII ngày 28 tháng 01 năm 2016 đến hết năm 2018.

- Đề xuất quan điểm và giải pháp phát triển kinh tế kết hợp với nhiệm vụ quốc phòng giai đoạn hiện nay trên địa bàn thành phố Châu Đốc - Giai đoạn mà thành phố “lấy du lịch tâm linh – ngành công nghiệp không khói - làm mũi nhọn để phát triển kinh tế”.

4. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu đề tài

** Đối tượng nghiên cứu:*

Phân tích, đánh giá thực trạng các lĩnh vực trong cơ cấu nền kinh tế của thành phố Châu Đốc theo quan điểm chỉ đạo của chính quyền thành phố trong thực hiện nhiệm vụ phát triển kinh tế kết hợp với nhiệm vụ quốc phòng trên địa bàn thành phố Châu Đốc, tỉnh An Giang – địa bàn giáp biên giới với Vương quốc Campuchia.

** Phạm vi nghiên cứu:*

- Phạm vi không gian: Nghiên cứu về thực trạng các lĩnh vực trong cơ cấu nền kinh tế của thành phố Châu Đốc trong thực hiện nhiệm vụ phát triển kinh tế kết hợp với nhiệm vụ quốc phòng của thành phố Châu Đốc, tỉnh An Giang.

- Phạm vi thời gian: Luận văn tập trung nghiên cứu, khảo sát, phân tích số liệu về phát triển kinh tế kết hợp với nhiệm vụ quốc phòng 2016 – 2018 trên địa bàn thành phố Châu Đốc, tỉnh An Giang.

5. Phương pháp nghiên cứu đề tài

- *Phương pháp chung:* Để thực hiện đề tài, tác giả sử dụng phương pháp luận chung là phép biện chứng duy vật. Phương pháp này được sử dụng trong toàn bộ luận văn nhằm bảo đảm cho luận văn được xây dựng theo một lôgic chặt chẽ cả về hình thức và nội dung; giữa các chương, tiết có quan hệ chặt chẽ, làm tiền đề cho nhau; đồng thời nghiên cứu sự phát triển kinh tế kết hợp với nhiệm vụ quốc phòng

của thành phố Châu Đốc tỉnh An Giang trong mối quan hệ chặt chẽ với sự phát triển kinh tế kết hợp với nhiệm vụ quốc phòng của tỉnh An Giang và của cả nước ta nói chung.

- *Phương pháp phân tích và tổng hợp; Logic và lịch sử; Thống kê, so sánh:* Được sử dụng ở cả 3 chương của luận văn, nhưng chủ yếu được sử dụng ở chương 2, chương 3 nhằm đưa ra những nhận xét, đánh giá thực trạng phát triển kinh tế kết hợp với nhiệm vụ quốc phòng của thành phố Châu Đốc tỉnh An Giang trong thời gian qua; chỉ rõ những thành tựu, hạn chế, luận giải nguyên nhân của thực trạng tình hình; đề xuất những giải pháp đồng bộ, khả thi cho phát triển kinh tế kết hợp với nhiệm vụ quốc phòng của thành phố Châu Đốc, tỉnh An Giang trong thời gian tới.

- *Phương pháp thu thập, xử lý thông tin và xin ý kiến chuyên gia chuyên gia:* Trong quá trình thực hiện luận văn, tác giả tham khảo ý kiến chuyên gia trên lĩnh vực nghiên cứu, đồng thời tham khảo ý kiến một số cán bộ lãnh đạo, chính quyền và cơ quan quân sự tỉnh An Giang, thành phố Châu Đốc - những người đã, đang trực tiếp lãnh đạo, điều hành nhiệm vụ sản xuất phát triển kinh tế kết hợp với nhiệm vụ quốc phòng ở địa phương, thông qua việc xin ý kiến về bản thảo của luận văn. Trên cơ sở đó bổ sung, hoàn chỉnh công trình nghiên cứu. Phương pháp này được tác giả sử dụng trong tất cả các chương của luận văn.

- *Phương pháp ma trận các yếu tố ngoại vi (ma trận EFE):* Chủ yếu được sử dụng ở chương 1 trên cơ sở thu thập, xử lý thông tin và xin ý kiến chuyên gia nhằm tổng hợp và phân tích và đánh giá thực trạng các nhân tố tác động đến sự phát triển kinh tế kết hợp với nhiệm vụ quốc phòng ở thành phố Châu Đốc, tỉnh An Giang. Qua đó giúp đưa ra các giải pháp để thực hiện tốt phát triển kinh tế kết hợp với nhiệm vụ quốc phòng của thành phố Châu Đốc tỉnh An Giang trong giai đoạn hiện nay.

6. Đóng góp của luận văn

Luận văn được nghiên cứu thành công sẽ góp phần hệ thống hóa những vấn đề lý luận và thực tiễn về phát triển kinh tế kết hợp với nhiệm vụ quốc phòng trên

địa bàn thành phố Châu Đốc, tỉnh An Giang. Đây là một trong những cơ sở khoa học cho việc hoạch định chủ trương, chính sách cũng như xây dựng các kế hoạch phát triển kinh tế kết hợp với nhiệm vụ quốc phòng trên địa bàn thành phố Châu Đốc, tỉnh An Giang trong giai đoạn hiện nay.

7. Kết cấu của luận văn

Ngoài phần mở đầu, kết luận luận văn và danh mục tài liệu tham khảo, luận văn được trình bày trong 3 chương như sau:

- Chương 1. Cơ sở lý luận về phát triển kinh tế kết hợp với nhiệm vụ quốc phòng;
- Chương 2. Thực trạng phát triển kinh tế kết hợp với nhiệm vụ quốc phòng của thành phố Châu Đốc, tỉnh An Giang;
- Chương 3. Quan điểm, giải pháp phát triển kinh tế kết hợp với nhiệm vụ quốc phòng của thành phố Châu Đốc, tỉnh An Giang trong giai đoạn hiện nay;

PHẦN NỘI DUNG

Chương 1

CƠ SỞ LÝ LUẬN VỀ PHÁT TRIỂN KINH TẾ

KẾT HỢP VỚI NHIỆM VỤ QUỐC PHÒNG

1.1. Một số khái niệm cơ bản

1.1.1. Kinh tế và vai trò của phát triển kinh tế đối với xã hội

1.1.1.1. Kinh tế và phát triển kinh tế

Thực ra có rất nhiều quan niệm về “kinh tế”, nhưng chưa có quan niệm nào thể hiện đầy đủ về thuật ngữ “kinh tế” này.

Trong bài viết về “Kinh tế tri thức ở Việt Nam”, của giáo sư Hồ Tú Bảo, tạp chí Tia sáng đăng ngày 20 tháng 7 năm 2010 có đưa ra quan điểm “Theo một định nghĩa được thừa nhận rộng rãi, kinh tế là toàn bộ các hoạt động sản xuất, phân phối, trao đổi, tiêu thụ hàng hóa và dịch vụ của một cộng đồng hay một quốc gia”.

Trong xã hội hiện nay, khái niệm kinh tế vẫn chưa có một cách nhìn thống nhất, hay là một chuẩn mực nhất định. Có thể hiểu một cách cơ bản rằng, kinh tế là tổng hòa các mối quan hệ tương tác lẫn nhau của con người và xã hội liên quan trực tiếp đến việc sản xuất, trao đổi, phân phối, tiêu dùng các loại sản phẩm hàng hóa và dịch vụ nhằm thỏa mãn nhu cầu ngày càng cao của con người trong một xã hội với một nguồn lực có hạn.

Khái niệm kinh tế đề cập đến các hoạt động của con người có liên quan đến sản xuất, phân phối, trao đổi và tiêu thụ hàng hóa và dịch vụ. Nói cách khác, kinh tế có nghĩa là: “Dựa vào nguồn tài nguyên sẵn có và hạn hẹp, con người và xã hội loài người tìm cách trả lời 3 câu hỏi: Sản xuất cái gì? Sản xuất như thế nào? Sản xuất cho ai?”

Theo quan niệm của ngành luật hành chính thì “Kinh tế là tổng thể (hoặc một bộ phận) các yếu tố sản xuất, các điều kiện sống của con người, và các quan hệ vật chất giữa con người với con người trong quá trình sản xuất xã hội mà cốt lõi là vấn đề sở hữu và vấn đề lợi ích” [2].

Theo quan niệm của ngành kinh tế học thì “Kinh tế nói chung, là tổng hòa các mối quan hệ tương tác lẫn nhau của con người và xã hội liên quan trực tiếp đến việc sản xuất, trao đổi, phân phối, tiêu dùng các loại sản phẩm hàng hóa và dịch vụ, nhằm thỏa mãn nhu cầu ngày càng cao của con người trong một xã hội với một nguồn lực có giới hạn”.

Dù quan niệm khác nhau về kinh tế, nhưng các quan niệm đều thể hiện kinh tế là “tổng thể” hoặc “tổng hòa” các yếu tố sản xuất hay các mối quan hệ liên quan trực tiếp đến việc sản xuất để tạo ra của cải vật chất phục vụ cho nhu cầu của con người trong một xã hội.

Như vậy, có thể hiểu “*Kinh tế là tổng giá trị hàng hóa và dịch vụ (tài sản) của xã hội trong một thời gian nhất định, được quy ra thành một đơn vị tính là tiền hoặc phần trăm (%) làm cơ sở cho việc xem xét, đánh giá, điều chỉnh các nguồn lực để tiếp tục tạo ra tài sản cho xã hội*”.

Trên cơ sở khái quát sự phát triển của mọi sự vật, hiện tượng tồn tại trong hiện thực, quan điểm duy vật biện chứng khẳng định, “Phát triển là một phạm trù triết học dùng để chỉ quá trình vận động tiến lên từ thấp đến cao, từ đơn giản đến phức tạp, từ kém hoàn thiện đến hoàn thiện hơn của sự vật [3, tr.97].

Như vậy, một cách chung nhất “*Phát triển kinh tế là quá trình vận động tiến lên từ thấp đến cao, từ đơn giản đến phức tạp, từ kém hoàn thiện đến hoàn thiện hơn của nền kinh tế. Nó bao gồm sự tăng trưởng bền vững về kinh tế và đồng thời có sự hoàn chỉnh về mặt cơ cấu, thể chế kinh tế, chất lượng cuộc sống*”.

1.1.1.2. Vai trò của phát triển kinh tế đối với xã hội

Xã hội là một tập thể hay một nhóm những người được phân biệt với các nhóm người khác bằng các lợi ích, mối quan hệ đặc trưng, chia sẻ cùng một thể chế và có cùng văn hóa.

Xã hội muốn tồn tại thì đòi hỏi phải có sự lao động của tập thể hay nhóm người để sản xuất ra của cải vật chất phục vụ nhu cầu thiết yếu của con người, vì sản xuất là hoạt động đặc trưng của con người nói riêng, của xã hội loài người nói chung; đó là quá trình hoạt động có mục đích và không ngừng sáng tạo của con người. Trong quá trình đó, con người sử dụng công cụ lao động tác động trực tiếp

hoặc gián tiếp vào đối tượng lao động nhằm tạo ra của cải vật chất để thỏa mãn nhu cầu của mình. Và con người thông qua việc sản xuất ra của cải vật chất đã gián tiếp sản xuất ra chính đời sống vật chất và tinh thần của xã hội với tất cả tính phong phú và phức tạp của nó. Nói cách khác, trong quá trình lao động sản xuất của cải vật chất, con người đã tạo ra và biến đổi các quan hệ xã hội cũng như bản thân con người, dần dần hình thành nên nét đặc trưng riêng của xã hội.

Như vậy, xã hội tồn tại và phát triển được trước hết là nhờ sản xuất vật chất. Do vậy, lịch sử của xã hội trước hết là lịch sử phát triển của sản xuất vật chất. Mọi quan hệ phức tạp của đời sống xã hội dù trong bất kỳ lĩnh vực nào như chính trị hay pháp luật, nghệ thuật hay đạo đức, tôn giáo hay khoa học, ... hết thảy đều hình thành và biến đổi trên cơ sở vận động của đời sống sản xuất vật chất.

Kinh tế và xã hội tuy là hai quá trình khác nhau vừa tồn tại độc lập, vừa quy định, tác động qua lại, chuyển hóa lẫn nhau, song chúng vẫn đảm bảo tính thống nhất chung là của một thể chế. Nhờ có tính thống nhất đó, chúng không thể tồn tại biệt lập, tách rời nhau, mà tồn tại trong sự tác động qua lại, chuyển hóa lẫn nhau theo những quan hệ xác định. Kinh tế phát triển thì xã hội sẽ phồn vinh; và ngược lại, xã hội ổn định thì kinh tế mới có điều kiện để phát triển.

Từ những khái niệm cơ bản nêu trên cho thấy kinh tế đóng vai trò là cái nền cơ bản vững chắc mà trên đó có một xã hội phát triển được tạo dựng để đảm bảo ba mục đích là: Thứ nhất, các giá trị vật chất được đưa lên hàng đầu, và trong giá trị vật chất, giá trị kinh tế được xem là quan trọng nhất; thứ hai, bao gồm các giá trị xã hội, chính trị, văn hóa và những chế định có liên quan; thứ ba liên quan đến nội tại của con người, làm cho con người trở nên người hơn, nhân bản hơn.

1.1.2. Quốc phòng và nhiệm vụ của quốc phòng đối với quốc gia

1.1.2.1. Quốc phòng

Quốc phòng là công cuộc giữ nước bằng sức mạnh tổng hợp của toàn dân tộc, trong đó sức mạnh quân sự là đặc trưng, lực lượng vũ trang nhân dân làm nòng cốt [4].

Trong giai đoạn hiện nay thì nhiệm vụ của quốc phòng là: Xây dựng nền quốc phòng toàn dân và an ninh nhân dân vững mạnh toàn diện; bảo vệ vững chắc

chủ quyền, thống nhất, toàn vẹn lãnh thổ, bảo vệ Đảng, Nhà nước, Nhân dân và chế độ xã hội chủ nghĩa; bảo vệ an ninh chính trị, an ninh kinh tế, văn hóa tư tưởng và an ninh xã hội; duy trì trật tự, kỷ cương, an toàn xã hội; góp phần giữ vững ổn định chính trị của đất nước, ngăn chặn, đẩy lùi và làm thất bại mọi âm mưu, hoạt động chống phá của các thế lực thù địch, không để bị động bất ngờ.

1.1.2.2. Nhiệm vụ của quốc phòng đối với quốc gia

Quốc gia là một khái niệm về địa lý và chính trị, trừu tượng về tinh thần, tình cảm và pháp lý, đề chỉ về một lãnh thổ có chủ quyền, một chính quyền và những con người của các dân tộc có trên lãnh thổ đó; họ gắn bó với nhau bằng luật pháp, quyền lợi, văn hóa, tôn giáo, ngôn ngữ, chữ viết qua quá trình lịch sử lập quốc, và những con người chấp nhận nền văn hóa cũng như lịch sử lập quốc đó cùng chịu sự chi phối của chính quyền, và họ cùng nhau chia sẻ quá khứ cũng như hiện tại và cùng nhau xây dựng một tương lai chung trên vùng lãnh thổ có chủ quyền đã được xác định.

Biên giới quốc gia của nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam là đường và mặt thẳng đứng theo đường đó để xác định giới hạn lãnh thổ đất liền, các đảo, các quần đảo trong đó có quần đảo Hoàng Sa và quần đảo Trường Sa, vùng biển, lòng đất, vùng trời của nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam [5].

Do đó, nhiệm vụ của quốc phòng đối với quốc gia là đảm bảo biên giới quốc gia luôn luôn ổn định và không bị xâm hại, giữ vững hòa bình, đẩy lùi, ngăn chặn các hoạt động gây chiến và sẵn sàng đánh thắng chiến tranh xâm lược dưới mọi hình thức, mọi quy mô của kẻ thù cũng như các thế lực thù địch, phản động.

1.1.3. Sức mạnh quốc phòng và vai trò của phát triển kinh tế với tăng cường sức mạnh quốc phòng

1.1.3.1. Sức mạnh quốc phòng

Báo cáo của Ban Chấp hành Trung ương Đảng khóa XI về các văn kiện Đại hội XII của Đảng do đồng chí Bí thư Nguyễn Phú Trọng trình bày ngày 21 tháng 01 năm 2016 xác định rõ vị trí, mục tiêu trọng yếu của quốc phòng, an ninh trong tình hình mới là “*Phát huy mạnh mẽ sức mạnh tổng hợp của toàn dân tộc, của cả hệ*

thống chính trị, tranh thủ tối đa sự đồng tình, ủng hộ của cộng đồng quốc tế, kiên quyết, kiên trì đấu tranh bảo vệ vững chắc độc lập, chủ quyền, thống nhất, toàn vẹn lãnh thổ của Tổ quốc, bảo vệ Đảng, Nhà nước, nhân dân và chế độ xã hội chủ nghĩa; bảo vệ công cuộc đổi mới, sự nghiệp công nghiệp hoá, hiện đại hoá, bảo vệ lợi ích quốc gia - dân tộc; bảo vệ nền văn hoá dân tộc; giữ vững môi trường hoà bình, ổn định chính trị, an ninh quốc gia, trật tự, an toàn xã hội” [1, tr.33].

Trong mục tiêu trọng yếu của quốc phòng, Báo cáo của Ban Chấp hành Trung ương Đảng khóa XI về các văn kiện Đại hội XII của Đảng nhấn mạnh việc phát huy sức mạnh tổng hợp của toàn dân tộc, của cả hệ thống chính trị, tranh thủ tối đa sự đồng tình, ủng hộ của cộng đồng quốc tế để bảo vệ Tổ quốc trong mục tiêu trọng yếu của quốc phòng, an ninh. Cụm từ “*tranh thủ tối đa sự đồng tình, ủng hộ của cộng đồng quốc tế*” để bảo vệ Tổ quốc xã hội chủ nghĩa là một điểm mới trong nhận thức của Đảng về xác định mục tiêu của quốc phòng trong tình hình mới. Sức mạnh tổng hợp của toàn dân tộc, của cả hệ thống chính trị cùng với sự đồng tình, ủng hộ của cộng đồng quốc tế là những nguồn sức mạnh, động lực to lớn của nhân dân ta trong sự nghiệp bảo vệ Tổ quốc xã hội chủ nghĩa. Từ trước đến nay, trong khi nhấn mạnh: Sức mạnh bên trong của đất nước, sức mạnh của chế độ chính trị và sức mạnh đại đoàn kết toàn dân tộc là nhân tố quyết định, Đảng ta luôn luôn coi trọng sức mạnh thời đại, sự đồng tình, ủng hộ, giúp đỡ của nhân dân và các nước trên thế giới. Đồng thời, nhấn mạnh phải kết hợp chặt chẽ sức mạnh dân tộc với sức mạnh thời đại, sức mạnh bên trong và sức mạnh bên ngoài, tạo nên sức mạnh tổng hợp lớn nhất cho sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc.

Như vậy, để tạo nên sức mạnh quốc phòng cần phải:

Một là, vững chắc về tiềm lực quốc phòng. Vì tiềm lực quốc phòng là khả năng về nhân lực, vật lực, tài chính, tinh thần ở trong nước và ngoài nước có thể huy động để thực hiện nhiệm vụ quốc phòng [4].

Hai là, xây dựng thế trận quốc phòng toàn dân. Vì thế trận quốc phòng toàn dân là việc tổ chức, triển khai, bố trí lực lượng, tiềm lực quốc phòng trên toàn bộ lãnh thổ theo kế hoạch thống nhất, phù hợp với chiến lược bảo vệ Tổ quốc để ngăn

ngừa, đối phó thắng lợi với mọi âm mưu và hoạt động chống phá của thế lực thù địch, sẵn sàng chuyển đất nước từ thời bình sang thời chiến [4].

Ba là, phải thường xuyên phòng thủ đất nước. Vì phòng thủ đất nước là tổng thể các hoạt động tổ chức, chuẩn bị và thực hành về chính trị, tinh thần, kinh tế, văn hóa, xã hội, khoa học, công nghệ, quân sự, an ninh, đối ngoại để bảo vệ Tổ quốc [4].

Từ những lý luận nêu trên, kết hợp với khái niệm quốc phòng, ta có thể khái niệm cơ bản về sức mạnh quốc phòng trong giai đoạn hiện nay như sau: *“Sức mạnh quốc phòng trong giai đoạn hiện nay là công cuộc giữ nước bằng sức mạnh tổng hợp của toàn dân tộc, trong đó sức mạnh quân sự là đặc trưng, lực lượng vũ trang nhân dân làm nòng cốt trên cái nền vững chắc về tiềm lực quốc phòng gắn liền một thể trận quốc phòng toàn dân thống nhất với các hoạt động thường xuyên về phòng thủ đất nước”.*

1.1.3.2. Vai trò của phát triển kinh tế với tăng cường sức mạnh quốc phòng

Một trong ba nhân tố cơ bản để tạo nên sức mạnh quốc phòng là tiềm lực quốc phòng. Tiềm lực quốc phòng là khả năng về nhân lực, vật lực, tài chính, tinh thần ở trong nước và ngoài nước có thể huy động để thực hiện nhiệm vụ quốc phòng [4]; hay nói cách khác, tiềm lực quốc phòng cũng là khả năng về vật chất và tinh thần ở trong nước và ngoài nước của mỗi quốc gia, dân tộc có thể huy động nhằm mục tiêu bảo vệ đất nước, giữ vững hòa bình, ngăn ngừa mọi âm mưu và hành động gây chiến của các thế lực thù địch, sẵn sàng đánh thắng chiến tranh xâm lược với mọi quy mô có thể xảy ra.

Tiềm lực quốc phòng của mỗi quốc gia, dân tộc dựa trên nền tảng của tiềm lực quân sự, tiềm lực kinh tế, tiềm lực chính trị - tinh thần, tiềm lực khoa học - công nghệ. Tăng cường tiềm lực quốc phòng trong tình hình mới là đòi hỏi khách quan, bức thiết trước những mối đe dọa an ninh truyền thống và phi truyền thống đối với mỗi quốc gia, dân tộc trong giai đoạn hiện nay. Tăng cường tiềm lực quốc phòng

chính là tập trung xây dựng: Tiềm lực chính trị - tinh thần, tiềm lực kinh tế, tiềm lực khoa học - công nghệ và tiềm lực quân sự.

Trong giai đoạn hiện nay đòi hỏi phát triển đất nước cũng như phát triển địa phương phải thật sự toàn diện, đồng bộ hơn về chính trị, kinh tế, văn hóa, xã hội, quốc phòng, an ninh, đối ngoại, theo đó “Phát triển kinh tế - xã hội là trung tâm; xây dựng Đảng là then chốt; xây dựng văn hóa, con người làm nền tảng tinh thần; tăng cường quốc phòng, an ninh là trọng yếu, thường xuyên” [1, tr.17]. Trong khi đó, tiềm lực kinh tế cũng là nền tảng để xây dựng tiềm lực quốc phòng; mà tiềm lực quốc phòng là một trong ba nhân tố cơ bản để tạo nên sức mạnh quốc phòng. Như vậy, phát triển kinh tế cũng chính là tập trung xây dựng tiềm lực kinh tế của nền quốc phòng toàn dân.

Tiềm lực kinh tế của nền quốc phòng toàn dân là khả năng về kinh tế có thể khai thác, huy động nhằm phục vụ cho phát triển kinh tế, phát triển xã hội và củng cố quốc phòng và là cơ sở vật chất của các tiềm lực khác. Tiềm lực kinh tế bao gồm cả khả năng hiện có và khả năng tiềm tàng của nền kinh tế quốc dân có thể khai thác, huy động để phát triển kinh tế - xã hội và củng cố quốc phòng. Trong lĩnh vực quân sự và chiến tranh, tiềm lực kinh tế được biểu hiện ở tính cơ động, nhanh chóng chuyển từ thời bình sang thời chiến, hay nói cách khác là tính lưỡng dụng của nền kinh tế. Mức độ huy động tiềm lực kinh tế cho chiến tranh phụ thuộc trực tiếp vào mục đích, tính chất của từng cuộc chiến tranh, vào bản chất chế độ xã hội và trình độ phát triển của lực lượng sản xuất. Quan điểm chủ nghĩa Mác - Lênin khẳng định: “kinh tế và quốc phòng là những lĩnh vực khác nhau, song giữa chúng có mối quan hệ biện chứng, tác động qua lại lẫn nhau, trong đó kinh tế là yếu tố suy cho đến cùng quyết định quốc phòng, quốc phòng tác động trở lại đối với kinh tế” [6].

Vận dụng quan điểm chủ nghĩa Mác - Lênin về mối quan hệ biện chứng giữa kinh tế và quốc phòng vào thực tiễn, Đại hội XI của Đảng xác định: “Sự ổn định và phát triển bền vững về mọi mặt đời sống kinh tế - xã hội là nền tảng vững chắc của quốc phòng - an ninh. Phát triển kinh tế - xã hội đi đôi với tăng cường sức mạnh quốc phòng - an ninh” [7, tr.82]. Kế thừa quan điểm Đại hội XI của Đảng,

Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XII tiếp tục nhấn mạnh mục tiêu tổng quát: “Phát triển kinh tế nhanh và bền vững; tăng trưởng kinh tế cao hơn 5 năm trước trên cơ sở giữ vững ổn định kinh tế vĩ mô, đổi mới mô hình tăng trưởng, cơ cấu lại nền kinh tế” [1, tr.77], “giải quyết hài hòa giữa mục tiêu trước mắt và lâu dài, giữa phát triển kinh tế với bảo đảm quốc phòng, an ninh, ...” [1, tr.87].

Tăng cường xây dựng tiềm lực kinh tế theo quan điểm của Đảng trong Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XII thực chất là xây dựng nền kinh tế của đất nước phát triển nhanh, bền vững ở trên tất cả các cấp độ. Tiếp tục hoàn thiện thể chế kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa, bảo đảm ổn định kinh tế vĩ mô, huy động và sử dụng có hiệu quả các nguồn lực. Cần tiếp tục đổi mới thủ tục hành chính, xóa bỏ mọi rào cản ảnh hưởng đến tốc độ tăng trưởng của nền kinh tế. Đồng thời, xây dựng và thực thi luật pháp bảo đảm cạnh tranh bình đẳng, minh bạch giữa các doanh nghiệp thuộc mọi thành phần kinh tế, đổi mới công tác quy hoạch, kế hoạch và điều hành phát triển kinh tế theo cơ chế thị trường; thực hiện tốt chính sách xã hội. Cùng với đó, cần có hệ thống cơ chế và chính sách phù hợp, đặc biệt là cơ chế, chính sách tài chính, nhằm nâng cao chất lượng tăng trưởng, bảo đảm sự phát triển an toàn, lành mạnh của nền kinh tế, có dự trữ ngoại hối cho quốc gia ngày càng tăng.

Từ quan điểm của Đảng và vận dụng quan điểm chủ nghĩa Mác - Lênin về mối quan hệ biện chứng giữa kinh tế và quốc phòng trong thực tiễn, ta có thể rút ra khái niệm cơ bản về vai trò của phát triển kinh tế với tăng cường sức mạnh quốc phòng là *“Phát triển kinh tế là cơ sở vật chất tạo thành nền tảng xây dựng tiềm lực quốc phòng và làm cho tiềm lực quốc phòng vững chắc để góp phần tăng cường sức mạnh quốc phòng”*. Hay nói một cách khái quát về phát triển kinh tế kết hợp với nhiệm vụ quốc phòng là *“khi một đơn vị kinh tế tăng thêm là nhiệm vụ quốc phòng phải từng bước được củng cố”*.

1.2. Quan niệm, nội dung và nhân tố tác động đến phát triển kinh tế kết hợp với nhiệm vụ quốc phòng ở thành phố Châu Đốc, tỉnh An Giang

1.2.1. Quan niệm phát triển kinh tế kết hợp với nhiệm vụ quốc phòng

Có rất nhiều quan niệm về phát triển kinh tế kết hợp với nhiệm vụ quốc phòng; tuy nhiên, đối với thành phố Châu Đốc, tỉnh An Giang thì quan niệm của sự kết hợp này như sau: *Phát triển kinh tế kết hợp với nhiệm vụ quốc phòng trước hết là nhiệm vụ của lãnh đạo cấp ủy và chính quyền thành phố trong chỉ đạo, điều hành lập quy hoạch, kế hoạch thực hiện các chỉ tiêu phát triển kinh tế - xã hội và xây dựng kết cấu hạ tầng cơ sở phải kết hợp hài hòa với nhiệm vụ quốc phòng của thành phố.*

Với nội hàm quan niệm nêu trên thì phát triển kinh tế kết hợp với nhiệm vụ quốc phòng ở thành phố Châu Đốc, tỉnh An Giang trong giai đoạn hiện nay được hiểu như sau:

Thứ nhất, xác định nhiệm vụ phát triển kinh tế kết hợp với nhiệm vụ quốc phòng của thành phố Châu Đốc, tỉnh An Giang trong giai đoạn hiện nay là nhiệm vụ của lãnh đạo cấp ủy và chính quyền thành phố. Do đó, cấp ủy và chính quyền cần phát huy mọi nguồn lực và tận dụng tối đa các cơ chế, chính sách của tỉnh và Trung ương để tập trung lãnh đạo thực hiện nhiệm vụ kết hợp này.

Thứ hai, nội dung của sự kết hợp trong lập quy hoạch, kế hoạch thực hiện các chỉ tiêu phát triển kinh tế - xã hội và xây dựng kết cấu hạ tầng cơ sở phải kết hợp hài hòa với nhiệm vụ quốc phòng của thành phố. Theo nội dung kết hợp này thì cấp ủy và chính quyền phải quán triệt và lãnh đạo thực hiện nhiệm vụ phát triển kinh tế kết hợp với nhiệm vụ quốc phòng của thành phố Châu Đốc, tỉnh An Giang trong giai đoạn hiện nay ngay từ khi lập quy hoạch, kế hoạch phát triển kinh tế - xã hội của thành phố; xây dựng kết cấu hạ tầng cơ sở cũng như phát triển các ngành kinh tế vừa có khả năng phục vụ phát triển kinh tế - xã hội vừa có khả năng huy động, sử dụng cho nhiệm vụ quốc phòng của thành phố.

Thứ ba, cách thức thực hiện sự kết hợp này là kết hợp hài hòa giữa các mục tiêu phát triển về kinh tế và an sinh xã hội với nhiệm vụ bảo vệ an ninh quốc phòng. Đây là sự kết hợp mà mỗi chỉ tiêu kinh tế - xã hội của thành phố tăng thêm một đơn vị làm cơ sở vật chất cho việc tăng cường sức mạnh nhiệm vụ quốc phòng của thành phố để bảo vệ vững chắc biên giới quốc gia cũng như an ninh trật tự và an toàn xã hội trong nội địa thành phố.

1.2.2. Nội dung phát triển kinh tế kết hợp với nhiệm vụ quốc phòng của thành phố Châu Đốc, tỉnh An Giang

Kết hợp kinh tế - xã hội với quốc phòng bao gồm việc kết hợp trong xây dựng, tham gia thẩm định các chiến lược, quy hoạch, kế hoạch, dự án phát triển kinh tế - xã hội của bộ, ngành, địa phương; kết hợp trong phát triển vùng, lãnh thổ; kết hợp trong các ngành, lĩnh vực chủ yếu của nền kinh tế [8]. Kết hợp kinh tế với quốc phòng bao gồm nhiều nội dung phong phú, hàm chứa những vấn đề chiến lược trong sự phát triển của một quốc gia nói chung; tuy nhiên, với phạm vi nghiên cứu về phát triển kinh tế kết hợp với nhiệm vụ quốc phòng trong giai đoạn hiện nay của thành phố Châu Đốc, tỉnh An Giang thì nội dung phát triển kinh tế kết hợp với nhiệm vụ quốc phòng ngay từ trong lập quy hoạch, kế hoạch phát triển kinh tế - xã hội, tranh thủ mọi nguồn lực để phát triển kinh tế kết hợp với nhiệm vụ quốc phòng trong từng giai đoạn cụ thể, phát triển kinh tế kết hợp với nhiệm vụ quốc phòng theo hướng “*lưỡng dụng*”.

1.2.2.1. Phát triển kinh tế kết hợp với nhiệm vụ quốc phòng ngay từ trong lập quy hoạch, kế hoạch phát triển kinh tế - xã hội

Kinh nghiệm cho thấy, có nhận thức đúng đắn về sự kết hợp giữa phát triển kinh tế - xã hội với nhiệm vụ quốc phòng – an ninh thì mới có những chủ trương, giải pháp tổ chức thực hiện tốt hai nhiệm vụ chiến lược này trong giai đoạn hiện nay. Việc đề ra chủ trương, giải pháp đòi hỏi phải có quy hoạch, kế hoạch cụ thể để tổ chức triển khai thực hiện đồng bộ từ trên xuống.

Do đó, việc phát triển kinh tế kết hợp với nhiệm vụ quốc phòng ngay từ trong lập quy hoạch, kế hoạch phát triển kinh tế - xã hội của thành phố Châu Đốc hiện nay cần phải được lập quy hoạch, kế hoạch cụ thể; và quy hoạch, kế hoạch phát triển kinh tế - xã hội phải được lấy ý kiến của cơ quan quân sự địa phương, được tổ chức lấy ý kiến đóng góp rộng rãi trong cộng đồng dân cư trên địa bàn thành phố và phải được sự đồng tình ủng hộ của mọi tầng lớp nhân dân để người dân cùng đồng lòng và chung sức với chính quyền trong việc thực hiện quy hoạch, kế hoạch phát triển kinh tế - xã hội. Vì mục tiêu của thành phố lấy du lịch tâm linh –

ngành công nghiệp không khói – làm mũi nhọn để phát triển kinh tế, nên cần loại bỏ những quy hoạch các khu công nghiệp trên địa bàn.

Để thực hiện tốt nội dung này thì cơ quan chủ trì lập quy hoạch sử dụng đất, quy hoạch xây dựng, quy hoạch chi tiết hạ tầng giao thông, quy hoạch nông thôn, kế hoạch nâng cấp các đơn vị hành chính - kinh tế từ cấp xã lên cấp phường, các dự án phát triển kinh tế - xã hội của địa phương, ... phải gửi văn bản lấy ý kiến của cơ quan quân sự địa phương; và các ý kiến tham gia của cơ quan quân sự về kết hợp quốc phòng với kinh tế - xã hội và kinh tế - xã hội với nhiệm vụ quốc phòng của địa phương phải được cơ quan chủ trì lập các quy hoạch, dự án phát triển kinh tế - xã hội của địa phương phải nghiên cứu tiếp thu. Các quy hoạch chi tiết việc đầu tư xây dựng công trình dân dụng, công trình công nghiệp, giao thông, nông nghiệp và phát triển nông thôn, công trình hạ tầng kỹ thuật và các công trình khác phải phù hợp với thể trận quân sự khu vực phòng thủ của thành phố, mang tính lưỡng dụng, đảm bảo sẵn sàng chuyển sang phục vụ nhu cầu quốc phòng.

1.2.2.2. Phải biết tranh thủ mọi nguồn lực để phát triển kinh tế kết hợp với nhiệm vụ quốc phòng trong từng giai đoạn cụ thể

Mọi nguồn lực đều có giới hạn về không gian và thời gian. Do đó, ngoài việc phát huy nguồn lực bên trong, thành phố Châu Đốc cần phải biết tranh thủ mọi nguồn lực bên ngoài để tập trung phát triển kinh tế kết hợp với nhiệm vụ quốc phòng của địa phương.

Nguồn lực bên trong là cái riêng, cái vốn của thành phố nên phải chịu sự chi phối của cái chung là những chủ trương, chính sách của cấp trên trong việc lập quy hoạch, kế hoạch phát triển kinh tế kết hợp với nhiệm vụ quốc phòng. Nguồn lực bên trong thì luôn có giới hạn nên việc sử dụng quá mức sẽ làm cạn kiệt nội lực của thành phố.

Nguồn lực bên ngoài là vừa những chủ trương, chính sách của cấp trên cũng vừa là nguồn nhân lực và tài lực do cấp trên hỗ trợ và phân bổ để thành phố quản lý và sử dụng trong việc phát triển kinh tế - xã hội tại địa phương. Do nguồn lực bên ngoài vừa có giới hạn về không gian, vừa có giới hạn về thời gian nên nếu không tranh thủ và tận dụng nguồn lực này để phục vụ phát triển kinh tế kết hợp với

nhiệm vụ quốc phòng trong từng giai đoạn cụ thể thì hiệu lực của nguồn ngoại lực sẽ không được phát huy đúng mức, từ đó có nguy cơ mất dần tác dụng và đi đến không còn hiệu lực của các chính sách.

1.2.2.3. Phát triển kinh tế kết hợp với nhiệm vụ quốc phòng theo hướng “lưỡng dụng”

Kết cấu hạ tầng là tổng thể các ngành vật chất – kỹ thuật, các loại hình hoạt động phục vụ sản xuất và đời sống xã hội. Kết cấu hạ tầng có vai trò quan trọng đặc biệt, là nền tảng trong sự nghiệp phát triển kinh tế – xã hội; kinh tế càng phát triển với trình độ cao thì yêu cầu phát triển kết cấu hạ tầng càng cao.

Như vậy, hiểu một cách khái quát, kết cấu hạ tầng là một bộ phận đặc thù của cơ sở vật chất kỹ thuật trong nền kinh tế quốc dân, có chức năng, nhiệm vụ cơ bản là đảm bảo những điều kiện chung cần thiết cho quá trình sản xuất và tái sản xuất mở rộng được diễn ra bình thường, liên tục. Kết cấu hạ tầng cũng được hiểu là tổng thể các cơ sở vật chất, kỹ thuật, kiến trúc đóng vai trò nền tảng cho các hoạt động kinh tế – xã hội được diễn ra một cách bình thường.

Kết cấu hạ tầng trong mỗi lĩnh vực, mỗi ngành, mỗi khu vực bao gồm những công trình đặc trưng cho hoạt động của lĩnh vực, ngành, khu vực và những công trình liên ngành đảm bảo cho hoạt động đồng bộ của toàn hệ thống. Do đó, trước khi lập quy hoạch và kế hoạch xây dựng hoặc chỉnh trang kết cấu hạ tầng để phục vụ phát triển kinh tế - xã hội cũng cần phải nghiên cứu, xem xét đến tính năng chuyên công dụng để sử dụng vào nhiệm vụ quốc phòng – an ninh của thành phố.

Với mục tiêu của chính quyền thành phố Châu Đốc trong giai đoạn hiện nay là lấy du lịch tâm linh làm mũi nhọn để phát triển kinh tế, nông nghiệp cùng các loại hình dịch vụ khác phát triển theo hướng phục vụ du lịch, nhất là những công trình du lịch tâm linh có gắn với việc sử dụng đất trên đỉnh núi Sam cũng như các dự án du lịch sinh thái cặp tuyến biên giới Việt Nam – Campuchia thì việc kết hợp trong các lĩnh vực để phục vụ phát triển kinh tế gắn với nhiệm vụ quốc phòng là một trong những nội dung kết hợp quan trọng để địa phương tổ chức triển khai thực hiện trong thực tế. Đó là kết hợp trong dịch vụ - thương mại – du lịch; kết hợp trong

công nghiệp – xây dựng; kết hợp trong nông – lâm – ngư nghiệp; kết hợp trong giao thông vận tải; kết hợp trong thông tin và truyền thông; kết hợp trong đầu tư, quản lý kinh tế; kết hợp trong giáo dục và lao động thương binh xã hội; kết hợp trong khoa học và công nghệ; kết hợp trong y tế; kết hợp trong quản lý tài nguyên và môi trường; và kết hợp trong các lĩnh vực khác.

1.2.3. Những nhân tố tác động đến sự phát triển kinh tế kết hợp với nhiệm vụ quốc phòng ở thành phố Châu Đốc, tỉnh An Giang

1.2.3.1. Cơ chế, chính sách

Cơ chế, chính sách là nhân tố tác động trực tiếp và tích cực cho sự phát triển kinh tế kết hợp với nhiệm vụ quốc phòng của thành phố Châu Đốc trong giai đoạn hiện nay. Cơ chế, chính sách vừa là khung pháp lý, vừa là cơ sở để thành phố Châu Đốc căn cứ tổ chức triển khai thực hiện phát triển kinh tế kết hợp với nhiệm vụ quốc phòng.

Với mục tiêu lấy du lịch tâm linh làm mũi nhọn để phát triển kinh tế thì nhân tố về cơ chế, chính sách đòi hỏi phải mang tính đặc thù riêng cho nhiệm vụ phát triển kinh tế kết hợp với nhiệm vụ quốc phòng của thành phố Châu Đốc trong giai đoạn hiện nay. Các nhân tố về cơ chế, chính sách hiện tác động đến sự phát triển kinh tế kết hợp với nhiệm vụ quốc phòng của thành phố Châu Đốc hiện nay bao gồm: Luật Quốc phòng năm 2018; Nghị định số 164/2018/NĐ-CP ngày 21 tháng 12 năm 2018 quy định chi tiết về kết hợp quốc phòng với kinh tế - xã hội và kinh tế - xã hội với quốc phòng; Quyết định số 2227/QĐ-TTg, ngày 18 tháng 11 năm 2016 của Thủ tướng Chính phủ về việc phê duyệt Quy hoạch tổng thể phát triển du lịch vùng đồng bằng sông Cửu Long đến năm 2020, tầm nhìn đến năm 2030; Quyết định số 2098/QĐ-TTg ngày 27 tháng 12 năm 2017 của Thủ tướng Chính phủ về việc phê duyệt quy hoạch tổng thể phát triển Khu du lịch quốc gia Núi Sam, tỉnh An Giang đến năm 2025, tầm nhìn đến năm 2030; Quyết định số 2646/QĐ-BVHTTDL ngày 13 tháng 07 năm 2018 của Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch công nhận Khu du lịch quốc gia Núi Sam, tỉnh An Giang; Quyết định số 1265/QĐ-UBND ngày 26 tháng 04 năm 2017 của Ủy ban nhân dân tỉnh An Giang

về việc phê duyệt “Điều chỉnh quy hoạch tổng thể phát triển kinh tế - xã hội thành phố Châu Đốc đến năm 2025; Kế hoạch số 468/KH-UBND ngày 14 tháng 8 năm 2017 của Ủy ban nhân dân tỉnh An Giang về việc thực hiện Kết luận số 23-KL/TU ngày 12 tháng 12 năm 2016 của Ban Thường vụ Tỉnh ủy về xây dựng và phát triển thành phố Châu Đốc đến năm 2020 và định hướng đến năm 2025.

Ngoài các nhân tố về cơ chế, chính sách nêu trên, chính quyền thành phố Châu Đốc đã xây dựng các kế hoạch phát triển kinh tế ngắn hạn và theo từng năm để tổ chức triển khai thực hiện từ nay trở về sau như: Kế hoạch số 117/KH-UBND ngày 23 tháng 10 năm 2017 của Ủy ban nhân dân thành phố Châu Đốc về xây dựng và phát triển thành phố Châu Đốc đến năm 2020, định hướng đến năm 2025; Kế hoạch số 75/KH-UBND ngày 25 tháng 03 năm 2019 của Ủy ban nhân dân thành phố Châu Đốc tổ chức thực hiện Kế hoạch số 117/KH-UBND ngày 23 tháng 10 năm 2017 của Ủy ban nhân dân thành phố Châu Đốc về xây dựng và phát triển thành phố Châu Đốc đến năm 2020, định hướng đến năm 2025 trong năm 2019.

1.2.3.2. Kết quả phát triển kinh tế - xã hội, quốc phòng – an ninh và công tác đối ngoại địa phương

Các chỉ tiêu phát triển kinh tế của thành phố từ năm 2016 đến năm 2018 đều đạt kế hoạch đề ra và duy trì được tốc độ tăng. Lượng khách tham quan đến thành phố Châu Đốc đều tăng qua các năm, từ đây tạo cho thành phố Châu Đốc có nguồn thu từ phí tham quan hàng năm tăng đáng kể để tái đầu tư vào các công trình du lịch tâm linh để phát triển kinh tế và đảm bảo chi cho việc thực hiện nhiệm vụ củng cố quốc phòng của địa phương. Doanh thu thông qua chợ hằng năm đều thu vượt so với chỉ tiêu được giao, là dấu hiệu cho thấy việc chuyển đổi mô hình chợ từ Nhà nước quản lý qua tư nhân quản lý và đầu tư có hiệu quả vì nhà đầu tư sẵn sàng bỏ vốn để từng bước nâng cấp cơ sở vật chất để phục vụ cho hoạt động kinh doanh, còn chính quyền thành phố Châu Đốc thì tăng nguồn thu từ việc đấu thầu khai thác chợ để chi tiêu vào các công trình phúc lợi xã hội khác để vừa đảm bảo mục tiêu phát triển kinh tế - xã hội vừa đảm bảo phục vụ cho nhiệm vụ an ninh - quốc phòng của địa phương.

Bên cạnh đó, các chỉ tiêu về phát triển văn hóa – xã hội của thành phố cũng tác động không nhỏ đến sự phát triển kinh tế kết hợp với nhiệm vụ quốc phòng của địa phương, vì nhân tố văn hóa – xã hội có nguy cơ tiềm ẩn những mối nguy phi truyền thống về an ninh – quốc phòng của thành phố. Do đó, thành phố Châu Đốc luôn đảm bảo các chỉ tiêu về văn hóa – xã hội phải phát triển song song với các chỉ tiêu phát triển kinh tế của thành phố. Song song đó, chính quyền thành phố cũng thực hiện tốt về các chủ trương, chính sách của Đảng và Nhà nước, giải quyết tốt các thủ tục hành chính liên quan đến lĩnh vực tín ngưỡng, tôn giáo cũng góp phần tích cực vào giảm mối nguy tiềm ẩn phi truyền thống về an ninh – quốc phòng đối với nhân tố văn hóa – xã hội tại địa phương từ đó phát huy tốt dân chủ ở cơ sở, khối đại đoàn kết toàn dân tộc tiếp tục được củng cố.

Ngoài ra, công tác tuyển quân và giao quân hằng năm đều đạt 100%, cũng là một trong những nhân tố tác động tích cực đến sự phát triển kinh tế kết hợp với nhiệm vụ quốc phòng của địa phương, vì đây không chỉ là nhiệm vụ quốc phòng của thành phố nói riêng, mà đây còn là nhiệm vụ quốc phòng của cả nước nói chung để góp phần xây dựng lực lượng vũ trang ngày càng đủ về số lượng và đảm bảo về chất lượng của nguồn nhân lực này.

Đối với công tác đối ngoại thì hằng năm, nhân dịp các ngày Lễ, Tết hoặc những sự kiện quan trọng của hai quốc gia Việt Nam và Campuchia, chính quyền thành phố Châu Đốc liên hệ và cử đoàn công tác để giao lưu, gặp gỡ với chính quyền địa phương giáp biên giới Vương quốc Campuchia gần 20 cuộc; thường xuyên tổ chức các đoàn công tác sang thăm, tặng quà và khám sức khỏe cho nhân dân nước bạn với hơn 50 lần cho khoảng 500 lượt người; cấp phát thuốc tây dược miễn phí định kỳ cho người dân vùng biên giới của nước bạn với tổng cơ số thuốc quy đổi là khoảng 800.000.000 đồng (tám trăm triệu đồng) từ nguồn vận động; tăng cường tuần tra chung trên tuyến biên giới để đảm bảo công tác quản lý cột mốc biên giới quốc gia, bảo vệ chủ quyền lãnh thổ và người dân vùng biên giới; cùng với chính quyền địa phương giáp biên giới của nước bạn tổ chức khoảng 20 hội nghị hoặc tọa đàm về những vấn đề mà hai bên cùng quan tâm; để không ngừng củng cố niềm tin của chính quyền địa phương đối với chính quyền địa phương bên nước

bạn, và do đó, làm giảm mối nguy truyền thống mà các thế lực thù địch đang tiềm ẩn bên nước bạn tìm cách phá hoại khối đại đoàn kết toàn dân tộc của ta cũng như gây mất đoàn kết giữa hai quốc gia.

1.2.3.3. Những tác động tiêu cực ảnh hưởng đến sự phát triển kinh tế kết hợp với nhiệm vụ quốc phòng của địa phương

Tình trạng mua bán người và mua bán ma túy qua biên giới; tình trạng vận chuyển hàng hóa và ngoại tệ trái phép qua biên giới luôn diễn biến phức tạp làm ảnh hưởng đến tình hình phát triển kinh tế của thành phố. Tình hình người Trung Quốc đầu tư, mua bán và thuê đất dọc tuyến biên giới Việt Nam – Campuchia có chiều hướng gia tăng, phức tạp.

Sự hiểu biết của người cư dân khu vực biên giới về biên giới quốc gia còn hạn chế, người dân thường xuyên đánh bắt thủy – hải sản trái phép vùng vịnh đại biên giới và thường vi phạm pháp luật về qua lại biên giới quốc gia nên ảnh hưởng không nhỏ đến công tác đối ngoại của chính quyền địa phương khi thực hiện nhiệm vụ quốc phòng.

Công tác phổ biến kiến thức quốc phòng và an ninh khu vực biên giới chưa được tổ chức triển khai thực hiện rộng rãi trong công đồng dân cư nên cũng gây gây khó khăn trong quản lý, kiểm soát các hoạt động của người, phương tiện trong vành đai biên giới của hai bên cũng như công tác duy trì an ninh, trật tự vùng biên giới.

Tình hình người di cư tự do từ Campuchia về cư trú trên địa bàn thành phố Châu Đốc cũng là một nhân tố tiêu cực ảnh hưởng đến sự kết hợp phát triển kinh tế với nhiệm vụ quốc phòng hiện nay của thành phố vì chưa phân loại được đây là nguồn lao động mới hay là một gánh nặng cho thành phố.

Ma trận EFE đánh giá các nhân tố tác động đến sự phát triển kinh tế kết hợp với nhiệm vụ quốc phòng ở thành phố Châu Đốc, tỉnh An Giang

TT	Nhân tố	Tầm quan trọng	Trọng số	Điểm số
I	<i>Cơ chế, chính sách và quan điểm chỉ đạo</i>			
1	Cửa Trung ương	0,20	4	0,80

2	Của tỉnh An Giang	0,05	3	0,15
3	Của Châu Đốc	0,03	1	0,03
II	<i>Kết quả phát triển kinh tế - xã hội, quốc phòng – an ninh, công tác đối ngoại</i>			
4	Kinh tế - xã hội	0,10	4	0,40
5	Nhiệm vụ quốc phòng	0,05	4	0,20
6	Đảm bảo an ninh	0,05	3	0,15
7	Công tác đối ngoại	0,05	2	0,10
III	<i>Những tác động của các nhân tố khác</i>			
8	Vị trí địa lý	0,20	4	0,80
9	Điều kiện tự nhiên	0,20	2	0,40
10	Nhận thức của dân cư	0,07	3	0,21
Tổng điểm				3,24

Trên là những nhân tố ảnh hưởng liên quan đến biên giới quốc gia trên địa bàn thành phố, riêng đối với các nhân tố nội tại ảnh hưởng đến sự kết hợp phát triển kinh tế với nhiệm vụ quốc phòng của thành phố Châu Đốc trong giai đoạn hiện nay cũng mang tính tiêu cực như: Vốn đầu tư công của thành phố không ổn định; tỷ lệ lao động có việc làm thường xuyên so với tổng lao động còn quá thấp so với sự phát triển của thành phố; nguồn lực lao động qua đào tạo quá thấp nên không đáp ứng được nhu cầu tuyển dụng của những nhà đầu tư đến kinh doanh trên địa bàn thành phố. Ngoài ra, nhận thức của một số người dân chưa theo kịp yêu cầu, chuẩn mực phát triển của đô thị nên chưa nhận thức được mục tiêu phát triển của thành phố.

1.3. Kinh nghiệm phát triển kinh tế kết hợp với nhiệm vụ quốc phòng của một số địa phương vùng biên giới và bài học rút ra đối với thành phố Châu Đốc, tỉnh An Giang

1.3.1. Mô hình phát triển kinh tế kết hợp với nhiệm vụ quốc phòng của một số địa phương biên giới miền Tây Nam Bộ

Thành phố Hà Tiên, tỉnh Kiên Giang

Nằm ở cực Nam của Tổ quốc, có cả biên giới biển và đất liền; có diện tích tự nhiên 9.890,63 ha, số dân trên 46 ngàn người; có 13,5 km đường biên giới quốc gia tiếp giáp với Vương quốc Campuchia, một cửa khẩu quốc tế và một số đường tiểu ngạch. Điều kiện tự nhiên đó đã tạo cho thành phố Hà Tiên có tiềm năng lớn về phát triển kinh tế - xã hội và vị trí quan trọng về quốc phòng - an ninh trong thế trận phòng thủ của tỉnh Kiên Giang và Quân khu 9. Nét nổi bật của thành phố Hà Tiên là quy hoạch tổng thể về xây dựng đô thị, phát triển sản xuất, kinh doanh, dịch vụ đều gắn với tăng cường tiềm lực quốc phòng – an ninh. Nhờ đó, có thể chủ động chuyển địa phương từ thời bình sang thời chiến kịp thời khi có tình huống chiến tranh.

Các đơn vị kinh tế, cơ sở sản xuất, nhà máy, xí nghiệp trên địa bàn thành phố Hà Tiên đều được quy hoạch tổng thể và có kế hoạch phát triển nhằm bảo đảm cả mục tiêu kinh tế và quốc phòng; đồng thời, là cơ sở trực tiếp tăng cường tiềm lực công nghiệp quốc phòng của địa phương, đáp ứng tốt nhu cầu hậu cần - kỹ thuật phục vụ cho hoạt động tác chiến của khu vực phòng thủ. Trong đó, thành phố hết sức chú trọng việc bảo vệ rừng và nguồn tài nguyên rừng quốc gia; chú trọng xây dựng, nâng cấp các trục giao thông đường thủy và đường bộ đến các khu du lịch, nghỉ dưỡng trên địa bàn và các xã đảo vừa đảm bảo phục vụ phát triển kinh tế du lịch vừa đảm bảo phục vụ cho nhiệm vụ quốc phòng.

Thị xã Kiến Tường, tỉnh Long An

Kiến Tường là thị xã thuộc tỉnh Long An, là trung tâm của khu vực Đồng Tháp Mười. Do phía bắc giáp huyện Kông Bông Rồ, tỉnh Svay Rieng, Campuchia, thị xã Kiến Tường có cửa khẩu quốc tế Bình Hiệp để giao thương hàng hóa với Vương quốc Campuchia. Khu kinh tế cửa khẩu Bình Hiệp đang dần chuyển mình thành khu công nghiệp tập trung, thu hút các nhà đầu tư trong và ngoài nước.

Trong những năm qua, nhận thức được kết quả đạt được và những mặt còn hạn chế, Kiến Tường đã huy động nguồn lực đầu tư phát triển kết cấu hạ tầng, đẩy mạnh kêu gọi thu hút đầu tư, nhất là khu kinh tế cửa khẩu Quốc tế Bình Hiệp. Để tiếp tục khẳng định, chính trị ổn định, quốc phòng - an ninh được tăng cường là điều

kiện để phát triển kinh tế - xã hội và ngược lại, kinh tế phát triển nhanh, bền vững sẽ tạo cơ sở nền tảng vật chất cho giữ vững ổn định chính trị, tăng cường quốc phòng – an ninh, thị xã Kiến Tường đã lãnh đạo, chỉ đạo địa phương thực hiện “Kết hợp kinh tế với quốc phòng, quốc phòng với kinh tế ngay từ trong quy hoạch phát triển kinh tế - xã hội của thị xã và của từng ngành”.

Thị xã Tân Châu, tỉnh An Giang

Nằm ở phía tây bắc tỉnh An Giang, điểm đầu nguồn của sông Tiền khi chảy vào Việt Nam; phía Đông Nam giáp huyện Phú Tân, phía Tây Bắc giáp huyện An Phú qua Sông Hậu và Vương quốc Campuchia, phía Tây Nam giáp thành phố Châu Đốc qua Sông Hậu, phía Đông Bắc giáp huyện Hồng Ngự (tỉnh Đồng Tháp) qua sông Tiền, Tân Châu là một thị xã thuộc tỉnh An Giang, điểm đầu nguồn của sông Tiền khi chảy vào Việt Nam.

Thị xã có cửa khẩu quốc tế đường sông Vĩnh Xương; có đường biên giới dài 6,33 km tiếp giáp với tỉnh Kandan của Vương quốc Campuchia cùng với hệ thống kênh rạch chằng chịt tạo những lợi thế riêng cho việc phát triển kinh tế thương nghiệp cũng như việc củng cố quốc phòng – an ninh khu vực biên giới. Để đạt mục tiêu đưa thị xã Tân Châu lên đô thị loại III vào năm 2020, hiện nay Đảng bộ, chính quyền và nhân dân thị xã Tân Châu đang nỗ lực, quyết tâm cùng chung tay xây dựng mô hình kết hợp phát triển kinh tế với nhiệm vụ quốc phòng là “Xây dựng đô thị và phát triển đô thị theo hướng lưỡng dụng” để vừa đảm bảo kinh tế phát triển ổn định vừa phục vụ cho nhiệm vụ quốc phòng nếu có sự cố về quốc phòng – an ninh xảy ra.

Huyện Tri Tôn, tỉnh An Giang

Tri Tôn là một huyện miền núi nằm ở phía Bắc của tỉnh An Giang; có diện tích lớn nhất và dân cư thưa thớt nhất tỉnh; cách thành phố Long Xuyên 52 km về phía tây và cách thành phố Hà Tiên, tỉnh Kiên Giang 83 km về phía đông; cách thành phố Châu Đốc 44 km về phía tây nam và cách Lâm Viên - Núi Cấm 7 km. Là địa bàn có chung đường biên giới với nước bạn Campuchia 15,5 km do phía tây bắc giáp huyện Kiri Vong, tỉnh Takeo, Campuchia. Huyện Tri Tôn có diện tích tự nhiên

là 60.023,80 ha và chủ yếu gồm 3 dân tộc: Kinh, Khmer, Chăm; trong đó dân tộc Khmer chiếm đa số về tỷ lệ dân cư cũng như tỷ lệ hộ nghèo của huyện, từ đó tiềm ẩn nhiều nguy cơ về an ninh chính trị và trật tự, an toàn xã hội trên địa bàn huyện biên giới này.

Những năm qua, thực hiện chương trình mục tiêu quốc gia về phát triển kinh tế miền núi, vùng kinh tế khó khăn của tỉnh cũng như của Trung ương, huyện Tri Tôn cũng đã không ngừng chuyển biến tích cực trong phát triển kinh tế - xã hội. Tuy nhiên, về đại đoàn kết toàn dân tộc, phát triển kinh tế, xã hội, tăng cường quốc phòng an ninh ở khu vực biên giới của huyện Tri Tôn cũng là một vấn đề nan giải cho địa phương trong việc kết hợp phát triển kinh tế với nhiệm vụ quốc phòng. Do đó, để từng bước khắc phục vấn đề trên, thời gian tới địa phương đã chọn mô hình phát triển kinh tế kết hợp với nhiệm vụ quốc phòng là “Xây dựng các mô hình, điểm sáng về phát triển kinh tế xã hội, củng cố quốc phòng, đảm bảo an ninh biên giới. Nhất là xây dựng và nhân rộng các mô hình gia đình làm kinh tế giỏi, chuyển đổi cơ cấu cây trồng vật nuôi, áp dụng khoa học kỹ thuật vào sản xuất, từng bước cải thiện thu nhập, nâng cao mức sống người dân khu vực biên giới”.

1.3.2. Bài học rút ra đối với thành phố Châu Đốc, tỉnh An Giang về phát triển kinh tế kết hợp với nhiệm vụ quốc phòng

1.3.2.1. Sự quyết tâm trong chỉ đạo, điều hành phát triển kinh tế kết hợp với nhiệm vụ quốc phòng

Quy hoạch, kế hoạch phát triển kinh tế - xã hội nói chung, phát triển kinh tế kết hợp với nhiệm vụ quốc phòng nói riêng sau khi đã được lấy ý kiến rộng rãi trong cộng đồng dân cư và được sự đồng tình ủng hộ của mọi tầng lớp nhân dân thì phải được tổ chức triển khai thực hiện thống nhất.

Để phát huy sức mạnh tổng hợp của mọi tầng lớp nhân dân, trong đó sức mạnh quân sự là đặc trưng, lực lượng vũ trang nhân dân làm nòng cốt cùng đồng lòng và chung sức với chính quyền trong việc thực hiện phát triển kinh tế kết hợp với nhiệm vụ quốc phòng tại địa phương, đòi hỏi sự quyết tâm chỉ đạo, điều hành của tập thể lãnh đạo nói chung, của người người lãnh đạo, quản lý nói riêng trong tổ chức thực hiện. Sự quyết tâm của nhà lãnh đạo, quản lý trong chỉ đạo, điều

hành phát triển kinh tế kết hợp với nhiệm vụ quốc phòng tại địa phương là rất quan trọng; nếu sự lãnh đạo và điều hành theo đúng quỹ đạo thì nó vừa là động lực, vừa là nguồn cảm hứng để tập trung nguồn nhân lực và tài lực cho sự phát triển; bằng ngược lại, nó sẽ không huy động được sức người, sức của để phục vụ cho sự phát triển của cộng đồng.

1.3.2.2. Phát triển kinh tế kết hợp với nhiệm vụ quốc phòng phải được thực hiện nghiêm

Phát triển kinh tế kết hợp với nhiệm vụ quốc phòng phải được thực hiện nghiêm thì hai nhiệm vụ này sẽ bổ trợ cho nhau cùng vận động phát triển bền vững trong xã hội. Kiên quyết đấu tranh với các biểu hiện tư tưởng và hành động kinh tế “đơn thuần”, không gắn với nhiệm vụ quốc phòng – an ninh”.

Ngay từ trong quy hoạch, kế hoạch phát triển kinh tế - xã hội đã tính đến việc phát triển kinh tế kết hợp với nhiệm vụ quốc phòng; biết tranh thủ mọi nguồn lực để phát triển kinh tế kết hợp với nhiệm vụ quốc phòng trong từng giai đoạn cụ thể; và trước khi lập quy hoạch và kế hoạch xây dựng hoặc chỉnh trang kết cấu hạ tầng để phục vụ phát triển kinh tế - xã hội cũng đã xem xét đến tính “lưỡng dụng” của kết cấu hạ tầng cơ sở vừa để đảm bảo phát triển kinh tế và có thể chuyển công dụng để sử dụng vào nhiệm vụ quốc phòng – an ninh; cộng với sự quyết tâm trong chỉ đạo, điều hành phát triển kinh tế kết hợp với nhiệm vụ quốc phòng của nhà lãnh đạo, quản lý thì khâu cuối cùng để thực hiện hai nhiệm vụ này là việc tổ chức thực hiện nghiêm.

Có thực hiện nghiêm thì việc phát triển kinh tế kết hợp với nhiệm vụ quốc phòng theo quy hoạch, kế hoạch không bị phá vỡ bởi những yếu tố chủ quan do con người gây ra.

KẾT LUẬN CHƯƠNG 1

Kết hợp phát triển kinh tế với nhiệm vụ quốc phòng tuy không phải là một vấn đề mới; nhưng đối với thành phố Châu Đốc thuộc tỉnh An Giang là một địa phương giáp biên giới với Vương quốc Campuchia nên việc thực hiện nhiệm vụ phát triển kinh tế kết hợp với quốc phòng trong giai đoạn hiện nay; giai đoạn mà

chính quyền thành phố Châu Đốc đang tiếp tục thực hiện mục tiêu “dân giàu, nước mạnh, dân chủ, công bằng, văn minh”; giai đoạn mà thành phố “lấy du lịch tâm linh làm mũi nhọn để phát triển kinh tế”; giai đoạn mà chính quyền và nhân dân thành phố đối diện với tình hình người Trung Quốc đầu tư, mua bán và thuê đất dọc tuyến biên giới Việt Nam – Campuchia có chiều hướng gia tăng, phức tạp nên kết hợp phát triển kinh tế với nhiệm vụ quốc phòng của thành phố Châu Đốc cần phải được tiếp tục triển khai và nâng tầm theo xu hướng phát triển kinh tế chung của đất nước.

Thông qua phương pháp phân tích tổng hợp, hệ thống hóa các công trình nghiên cứu tiêu biểu trong và ngoài địa bàn thành phố về vấn đề liên quan, bản thân tôi cũng đánh giá tương đối sát kết quả nghiên cứu đồng thời chọn lọc những nội dung cần kế thừa, phát triển phù hợp, mặt khác xác định rõ nội dung cần tập trung nghiên cứu hoàn thiện trong Chương này, nhất là phát triển các khái niệm cơ bản, làm rõ những nội dung và nhân tố tác động đến phát triển kinh tế kết hợp với nhiệm vụ quốc phòng của thành phố Châu Đốc trong giai đoạn hiện nay.

Dưới góc độ chuyên ngành Quản lý Kinh tế, đây là Chương có sự kế thừa chọn lọc kết quả nghiên cứu của các công trình đã công bố, đồng thời có sự phát triển trên cơ sở cách tiếp cận mới về nội dung nghiên cứu do vậy không trùng lặp với các công trình nghiên cứu đã công bố.

Chương 2

THỰC TRẠNG PHÁT TRIỂN KINH TẾ KẾT HỢP VỚI NHIỆM VỤ QUỐC PHÒNG CỦA THÀNH PHỐ CHÂU ĐỐC TỈNH AN GIANG

2.1. Khái quát về tình hình, đặc điểm thành phố Châu Đốc tỉnh An Giang

2.1.1. Đặc điểm địa chính trị - kinh tế, địa quân sự

Châu Đốc là thành phố biên trấn duy nhất của miền viễn tây Nam bộ, nơi có nhiều di tích, cảnh đẹp và truyền thuyết, huyền thoại dân gian thú vị, hấp dẫn lưu truyền từ thời mở đất cho đến nay.

Thành phố Châu Đốc còn đặc sắc với du lịch tâm linh và mua sắm, hằng năm thu hút từ 5 triệu đến 7 triệu lượt người đến hành hương, chiêm bái và ngoạn cảnh. Thành phố Châu Đốc cũng được xem như là một thành phố cổ do vùng đất này được hình thành cách đây hơn 260 năm; Châu Đốc tọa lạc ở một vị trí độc đáo, phía trước mặt là ngã ba sông, phía sau lưng là bảy núi (vùng thất sơn), ở giữa là núi Sam có độ cao khoảng 284 mét (Hình 2.1) làm nổi bật thêm một thành phố biên trấn từ đó mà Châu Đốc có đặc điểm là đẹp như một bức tranh sơn thủy hữu tình.

Khi nhà Nguyễn chia miền Nam ra thành 6 tỉnh (lục tỉnh Nam kỳ), Châu Đốc là thủ phủ của tỉnh An Giang rộng lớn chạy từ biên giới Vương quốc Campuchia tới biển Đông, bao gồm các tỉnh An Giang, Cần Thơ, Sóc Trăng và một phần của Đồng Tháp (Sa Đéc), Hậu Giang, Bạc Liêu ngày nay. Từ đó Châu Đốc phát triển mạnh với thành Châu Đốc được xây dựng kiên cố, chợ Châu Đốc mua bán sầm uất. Các vùng phụ cận khai hoang lập vườn xanh rờn cây trái. Khách thương hồ đến Châu Đốc tấp nập. Hàng hóa giao thương không chỉ với các tỉnh lân cận mà còn đưa sang nước bạn Campuchia.

Sau ngày thống nhất đất nước, Châu Đốc là thị xã đầu tiên của tỉnh An Giang, là trung tâm văn hóa, thương mại thứ hai của tỉnh. Vượt qua bao thăng trầm, gian khó, trong đó có cuộc chiến tranh biên giới Tây Nam; đến ngày 01 tháng 9 năm 2007, thị xã Châu Đốc được Bộ Xây dựng công nhận là đô thị loại III trực thuộc

tỉnh An Giang; sau đó, đến ngày 19 tháng 7 năm 2013, Thủ tướng Chính phủ ban hành Nghị quyết số 86/NQ-CP về việc thành lập phường Vĩnh Nguơn thuộc thị xã Châu Đốc và thành lập thành phố Châu Đốc trực thuộc tỉnh An Giang; và ngày 15 tháng 4 năm 2015, Thủ tướng Chính phủ ban hành quyết định số 499/QĐ-TTg, công nhận thành phố Châu Đốc là đô thị loại II trực thuộc tỉnh An Giang. Sự kiện quan trọng nhất là ngày 14 tháng 11 năm 2018 Thủ tướng Chính phủ ban hành Quyết định số 1552/QĐ-TTg, công nhận thành phố Châu Đốc hoàn thành nhiệm vụ xây dựng nông thôn mới năm 2017.

Hiện nay, thành phố Châu Đốc trở thành điểm du lịch tâm linh thu hút khách đông nhất nước với khu du lịch núi Sam được công nhận cấp quốc gia.

Tuy đơn vị hành chính có nhiều thay đổi qua tiến trình lịch sử trên 260 năm, nhưng thành phố Châu Đốc luôn giữ một vị trí quan trọng đối với An Giang cũng như với các tỉnh khu vực Đồng bằng sông Cửu Long cả về kinh tế lẫn quốc phòng. Thành phố Châu Đốc ngày nay, có nhiều đổi mới, phát triển toàn diện, Đảng bộ - Chính quyền - Nhân dân thành phố quyết tâm xây dựng quê hương ngày càng giàu đẹp, văn minh.

Hiện thành phố Châu Đốc có 07 đơn vị hành chính trực thuộc gồm 05 phường là: Châu Phú A, Châu Phú B, Núi Sam, Vĩnh Mỹ, Vĩnh Nguơn và 02 xã nông thôn mới là: Vĩnh Châu và Vĩnh Tế (Hình 2.2). Trong đó, đơn vị hành chính cấp xã loại I có 05 phường và 01 xã là: Châu Phú A, Châu Phú B, Núi Sam, Vĩnh Mỹ, Vĩnh Nguơn, xã Vĩnh Tế; còn lại một đơn vị hành chính cấp xã loại II là xã Vĩnh Châu. Địa bàn thành phố hiện có 52 khóm, ấp.

Địa giới hành chính thành phố Châu Đốc được xác định như sau:

- Phía Đông Bắc giáp huyện An Phú và thị xã Tân Châu;
- Phía Tây Nam giáp huyện Tịnh Biên, tỉnh An Giang;
- Phía Đông Nam giáp huyện Châu Phú, tỉnh An Giang;
- Phía Tây Bắc giáp Vương quốc Campuchia;

Là địa phương giáp ranh với Vương quốc Campuchia, thành phố Châu Đốc là một trong hai thành phố thuộc tỉnh An Giang, Châu Đốc có vị trí địa lý khá đặc biệt là nằm ở ngã ba sông - nơi sông Hậu và sông Châu Đốc gặp nhau. Châu Đốc cũng là nơi giao nhau của 03 cửa khẩu kinh tế của tỉnh An Giang là: cửa khẩu quốc tế Tịnh Biên - huyện Tịnh Biên, cửa khẩu quốc gia Khánh Bình - huyện An Phú và cửa khẩu quốc tế Vĩnh Xương - thị xã Tân Châu (Hình 2.3). Từ vị trí này, thành phố Châu Đốc được xem là cửa ngõ giao thương quan trọng của tỉnh An Giang và vùng Đồng bằng sông Cửu Long, là nơi tập trung hàng hoá buôn bán với Vương quốc Campuchia qua cả hai đường thuỷ và đường bộ. Do vị trí địa lý giáp biên giới quốc gia đã tạo cho thành phố Châu Đốc có điều kiện tự nhiên rất đặc thù về phát triển kinh tế - xã hội và củng cố quốc phòng – an ninh. Trong những năm qua, Đảng, chính quyền và nhân dân thành phố đã có nhiều nỗ lực thực hiện chủ trương phát triển kinh tế - xã hội gắn với nhiệm vụ quốc phòng – an ninh, góp phần ổn định xã hội và nâng cao đời sống nhân dân.

2.1.2. Tình hình phát triển kinh tế - xã hội

Thời gian qua, chính quyền thành phố Châu Đốc chỉ đạo quyết liệt để triển khai thực hiện hiệu quả các mục tiêu phát triển kinh tế - xã hội đã đề ra theo Nghị quyết của Ban Chấp hành Đảng bộ thành phố và Nghị quyết của Hội đồng Nhân dân thành phố về phát triển kinh tế - xã hội và quốc phòng – an ninh.

Tuy phải đối mặt với nhiều khó khăn, nhất là trong việc cân đối phân bổ nguồn lực kinh tế, tài chính để tiếp tục đầu tư nâng cấp, hoàn thiện cơ sở hạ tầng giao thông đô thị, giáo dục đào tạo và thực hiện chính sách an sinh xã hội trên địa bàn thành phố; nhưng với sự quyết tâm nỗ lực của cả hệ thống chính trị, sự đồng thuận trong nhân dân, kinh tế - xã hội thành phố chuyển biến theo hướng tích cực, các hoạt động sản xuất kinh doanh, dịch vụ - du lịch ổn định. Thu chi ngân sách cân đối; quản lý xây dựng và quy hoạch được điều chỉnh, bổ sung, tăng cường. Công tác chỉ đạo sản xuất, phòng chống dịch bệnh trên gia súc, gia cầm được tập trung. Các phong trào văn hóa - văn nghệ, thể dục - thể thao chào mừng các sự kiện văn hóa,

lịch sử, kỷ niệm ngày truyền thống diễn ra sôi nổi, phong phú, nhân dân quan tâm, đặc biệt trong dịp tết Nguyên Đán.

Theo thống kê của Ban Quản lý Khu di tích Văn hóa, Lịch sử và Du lịch Núi Sam, nếu như năm 2011, lượng khách du lịch đến khu di tích lịch sử - văn hóa Núi Sam đạt 3,72 triệu lượt, thì đến năm 2014, lượng khách du lịch đạt 4,2 triệu lượt; năm 2016, lượng khách du lịch đạt 5,1 triệu lượt, thì qua năm 2017, lượng khách du lịch đến khu di tích lịch sử - văn hóa Núi Sam đạt 6,3 triệu lượt (Hình 2.4); đến năm 2018 lượng khách du lịch đến thành phố là 6.900.000 lượt người (Phụ lục 3), và dự báo trong năm 2019 là 7.314.000 lượt khách (Phụ lục 4). Chính quyền thành phố Châu Đốc luôn khuyến khích và tạo điều kiện thuận lợi thu hút đầu tư để tạo ra ngày càng nhiều các sản phẩm du lịch; hằng năm, chính quyền thành phố đều tổ chức Lễ hội Vía bà chúa Xứ Núi Sam để thu hút khách hành hương đến thưởng ngoạn và chiêm bái các khu di tích tâm linh; riêng năm 2018, chính quyền thành phố tổ chức thành công Lễ hội Vía Bà Chúa Xứ Núi Sam kết hợp với Lễ công bố Quy hoạch tổng thể phát triển Khu du lịch Quốc gia núi Sam tỉnh An Giang đến năm 2025, tầm nhìn đến năm 2030 với nhiều hoạt động văn hóa, thể thao phong phú, thu hút đông đảo nhân dân và du khách. Phối hợp với Hiệp hội các đô thị Việt Nam tổ chức khóa đào tạo “*Nâng cao năng lực về Phát triển kinh tế địa phương cho các đô thị của Hiệp hội các đô thị Việt Nam*”.

Các công trình trọng điểm tiếp tục được quan tâm triển khai thực hiện để phục vụ cho phát triển kinh tế - xã hội như: Khởi công xây dựng mới tuyến đường nối từ đường tránh Quốc lộ 91 đến chợ Vĩnh Đông thuộc Khu du lịch quốc gia núi Sam; xây dựng mới đường Phan Đình Phùng nối dài; tiếp tục thi công tượng Phật Thích ca cao 81 mét trong quần thể khu du lịch tâm linh – văn hóa quốc gia núi Sam, thành phố Châu Đốc; ... Đây được xem là những công trình cơ bản và huyết mạch của thành phố Châu Đốc để thực hiện mục tiêu lấy du lịch tâm linh – ngành công nghiệp không khói - làm mũi nhọn để phát triển kinh tế giai đoạn hiện nay.

Các hoạt động hỗ trợ doanh nghiệp và tranh thủ các nguồn vốn từ cấp trên được quan tâm, Tổ tư vấn, hỗ trợ doanh nghiệp của thành phố Châu Đốc tiếp tục

hoạt động tốt, qua đó có nhiều doanh nghiệp đăng ký tham gia thực hiện các dự án trên địa bàn thành phố; điển hình một số dự án như: Khu du lịch Bắc Miếu Bà kết hợp Khu đô thị mới do Tập đoàn Sao Mai tỉnh An Giang làm chủ đầu tư đang chuẩn bị triển khai tại phường Núi Sam; Khu Thương mại Lộc Kim Chi – phường Núi Sam; khu du lịch sinh thái rừng tràm xã Vĩnh Tế do Công ty Thành Đô làm chủ đầu tư đang triển khai thực hiện; khu du lịch nghỉ dưỡng bãi bồi phường Vĩnh Mỹ; sân đua bò trong khu liên hợp thể dục thể thao phường Châu Phú B; lò giết mổ gia súc, gia cầm tập trung thành phố tại xã Vĩnh Châu; ... Tranh thủ được nguồn vốn ngân sách tỉnh và trung ương đầu tư các dự án hạ tầng phục vụ cho phát triển du lịch.

Đáng chú ý, Thủ tướng Chính phủ đã ký Quyết định 1552/QĐ-TTg ngày 14 tháng 11 năm 2018 về việc công nhận thành phố Châu Đốc, tỉnh An Giang hoàn thành nhiệm vụ xây dựng nông thôn mới năm 2017 và được Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch ký Quyết định số 2646/QĐ-BVHTTDL ngày 13 tháng 07 năm 2018 về việc công nhận Khu Du lịch Quốc gia núi Sam, tỉnh An Giang. Đây là một động lực để chính quyền thành phố tiếp tục nâng chất nông thôn mới cũng như kêu gọi đầu tư để hoàn chỉnh kết cấu hạ tầng cơ sở Khu Du lịch Quốc gia núi Sam.

Từ những kết quả nêu trên cho thấy, tình hình phát triển kinh tế của thành phố Châu Đốc trong thời gian qua đã từng bước hoàn thiện hơn theo từng năm; là cái nền cơ bản vững chắc để xã hội phát triển ổn định.

Tuy nhiên, tình hình phát triển kinh tế - xã hội của thành phố Châu Đốc trong thời gian qua cũng còn một số hạn chế, tồn tại như: (i) Tình hình thu hút đầu tư tuy có chuyển biến nhưng hiệu quả chưa cao, được thể hiện qua số liệu vốn đầu tư công giảm trong năm 2018 so với năm 2017 (Bảng 2 và Bảng 3). (ii) Một số dự án đầu tư triển khai chậm so với tiến độ (điển hình như cầu nối giữa thành phố Châu Đốc với thị xã Tân Châu đi Đồng Tháp và thành phố Hồ Chí Minh; đường dẫn cầu Cồn Tiên nối liền biên giới từ huyện An Phú đến thẳng Khu du lịch quốc gia núi Sam, thành phố Châu Đốc). Trật tự mua bán, văn minh thương mại, vệ sinh môi trường đã được triển khai mạnh với các giải pháp đồng bộ tại phường, xã nhưng ở một số nơi tình trạng rác thải, chèo kéo khách, mua bán lấn chiếm vẫn còn xảy ra.

Phạm pháp hình sự, trộm cắp tài sản, tình hình buôn lậu tuy được kiểm chế nhưng còn diễn biến phức tạp. (iii) Nguồn vốn đầu tư để phát triển đô thị chưa tương xứng với tiềm năng phát triển. Chưa phát huy hết lợi thế du lịch, thu ngân sách chưa tương xứng với tăng trưởng kinh tế, đội ngũ cán bộ thuế còn thiếu nên chưa khai thác hết nguồn thu nhất là nguồn thu mới. (iv) Nhận thức của một số người dân chưa theo kịp yêu cầu, chuẩn mực phát triển của đô thị thành phố Châu Đốc, chưa gương mẫu trong nếp sống văn minh đô thị làm ảnh hưởng đến tiến độ giải phóng mặt bằng của một số dự án trọng điểm [9], [10], [11].

2.1.3. Tình hình thực hiện nhiệm vụ quốc phòng

Là thành phố biên trấn duy nhất của miền viễn tây Nam bộ giáp với nước bạn Campuchia, thành phố Châu Đốc luôn quan tâm cao độ đến nhiệm vụ quốc phòng của địa phương, nhất là trong giai đoạn hiện nay, tình hình nước bạn Campuchia luôn có sự đối lập mạnh mẽ giữa các đảng phái để tranh giành quyền lực điều hành đất nước Campuchia đã gây khó khăn cho việc phân giới cắm mốc biên giới đất liền Việt Nam – Campuchia trên địa bàn thành phố Châu Đốc. Tình hình người Trung Quốc đầu tư, mua bán và thuê đất để xây dựng các sông bạc và các khu nghỉ dưỡng dọc tuyến biên giới Việt Nam – Campuchia có chiều hướng gia tăng, phức tạp.

Nước bạn cũng tăng cường xua đuổi Việt kiều về nước qua đường biên giới thành phố Châu Đốc đã làm cho tình hình an ninh chính trị, trật tự an toàn xã hội trong nội địa càng thêm phức tạp do đa số những Việt kiều di cư tự do về cư trú trên địa bàn thành phố đều không có giấy tờ chứng minh quốc tịch Việt Nam và không có chỗ ở ổn định.

Trước tình hình trên, Đảng bộ - Chính quyền - Nhân dân thành phố Châu Đốc với quyết tâm vừa xây dựng quê hương ngày càng giàu đẹp, văn minh vừa triển khai thực hiện các nhiệm vụ quốc phòng gắn với nhiệm vụ phát triển kinh tế của địa phương, trong thời gian qua, tình hình thực hiện nhiệm vụ quốc phòng của thành phố Châu Đốc đạt được một số kết quả như sau:

Một là, kết quả thực hiện nhiệm vụ quốc phòng trong khu vực nội địa

Chính quyền thành phố Châu Đốc luôn đảm bảo về quân số trên tổng số dân toàn địa bàn thành phố; chuyển đổi công năng một số vị trí khu đất từ việc phục vụ cho nhiệm vụ quốc phòng mà không còn hiệu quả sang phục vụ cho phát triển kinh tế du lịch của địa phương trong thời bình; tất cả các trụ sở làm việc của các lực lượng vũ trang phục vụ cho nhiệm vụ quốc phòng đều đã được xây dựng mới hoặc được cải tạo, sửa chữa để tương thích với và phù hợp với tình hình mới; củng cố và trang bị đầy đủ cơ sở vật chất cho những vị trí thực hiện nhiệm vụ quốc phòng trọng yếu trên địa bàn; khai thác hiệu quả các cơ sở sản xuất, kinh doanh do quân đội quản lý để phát triển kinh tế quân sự trong thời bình; hoàn thành các công trình phục vụ cho công tác phân giới cắm mốc và tuần tra biên giới; thường xuyên bồi dưỡng, nâng cao kiến thức quốc phòng cho cán bộ, công chức và lực lượng vũ trang trên địa bàn thành phố; công tác phối hợp giữa các lực lượng vũ trang luôn đảm bảo và thường xuyên trong công tác quản lý cột mốc biên giới quốc gia, bảo vệ chủ quyền lãnh thổ và người dân vùng biên giới; ...

Hai là, kết quả thực hiện nhiệm vụ quốc phòng trong công tác đối ngoại

Chính quyền thành phố đã thực hiện chính sách an sinh xã hội và đối ngoại trong việc phân loại đối tượng và hỗ trợ những Việt kiều di cư tự do về cư trú trên địa bàn thành phố xác lập giấy tờ hộ tịch và quản lý cư trú; hằng năm, nhân dịp các ngày Lễ, Tết hoặc những sự kiện quan trọng của hai quốc gia Việt Nam và Campuchia, chính quyền thành phố liên hệ và cử đoàn công tác để giao lưu, gặp gỡ với chính quyền địa phương giáp biên giới Vương quốc Campuchia; thường xuyên tổ chức các đoàn công tác sang thăm, tặng quà và khám sức khỏe, cấp phát thuốc miễn phí định kỳ cho người dân vùng biên giới của nước bạn; tăng cường tuần tra chung trên tuyến biên giới để đảm bảo công tác quản lý cột mốc biên giới quốc gia, bảo vệ chủ quyền lãnh thổ và người dân vùng biên giới; cùng với chính quyền địa phương giáp biên giới của nước bạn tổ chức hội nghị hoặc tọa đàm về những vấn đề mà hai bên cùng quan tâm như: Phòng, chống mua bán người và mua bán ma túy qua biên giới; vận chuyển hàng hóa và ngoại tệ trái phép qua biên giới; đánh bắt

thủy – hải sản trái phép vùng vành đai biên giới; quản lý, kiểm soát các hoạt động của người, phương tiện trong vành đai biên giới hai bên; duy trì an ninh, trật tự vùng biên giới; ...

Tuy nhiên, tình hình thực hiện nhiệm vụ quốc phòng của thành phố Châu Đốc trong thời gian qua cũng gặp không ít khó khăn như: (i) Các điều kiện đảm bảo cho thực hiện nhiệm vụ quốc phòng còn hạn chế nên chưa đáp ứng kịp thời theo xu hướng phát triển chung. (ii) Một số vị trí thực hiện nhiệm vụ quốc phòng trọng yếu trên địa bàn buộc phải chuyển sang mục đích khác phục vụ cho phát triển kinh tế của địa phương theo chỉ đạo của cấp trên (giao một phần diện tích đất quốc phòng trên đỉnh núi Sam cho Công ty du lịch cáp treo Núi Sam). (iii) Công tác xử lý Việt kiều di cư tự do từ Campuchia về cư trú trên địa bàn chưa được thực hiện kịp thời. (iv) Công tác phân giới cắm mốc biên giới quốc gia thuộc khu vực biên giới đất liền trên địa bàn thành phố Châu Đốc đối với một số vị trí chưa hoàn tất.

Từ những kết quả đạt được cũng như một số khó khăn trong tình hình thực hiện nhiệm vụ quốc phòng nêu trên cho thấy, thành phố Châu Đốc luôn chủ động trong việc phát triển kinh tế kết hợp với nhiệm vụ quốc phòng trong thời gian qua; và trong giai đoạn hiện nay, việc kết hợp này vẫn được chính quyền thành phố Châu Đốc tiếp tục phát huy và sẽ có những bước tiến mới trong việc kết hợp giữa hai nhiệm vụ chiến lược này là *“lấy du lịch tâm linh là ngành công nghiệp không khói làm mũi nhọn để phát triển kinh tế gắn với nhiệm vụ quốc phòng”*.

Do đó, nhiệm vụ quốc phòng của thành phố đối với địa phương là đã đảm bảo biên giới quốc gia trên địa bàn luôn luôn ổn định và không bị xâm hại; phòng, chống mua bán người và mua bán ma túy qua biên giới; vận chuyển hàng hóa và ngoại tệ trái phép qua biên giới; đánh bắt thủy – hải sản trái phép vùng vành đai biên giới; quản lý, kiểm soát các hoạt động của người, phương tiện trong vành đai biên giới hai bên; duy trì an ninh, trật tự vùng biên giới; Góp phần trong công cuộc giữ vững hòa bình, đẩy lùi, ngăn chặn các hoạt động qua lại biên giới trái phép; sẵn sàng đấu tranh với mọi biểu hiện xâm lược của kẻ thù cũng như các thế lực thù địch, phản động.

2.2. Thực trạng đạt được trong phát triển kinh tế kết hợp với nhiệm vụ quốc phòng của thành phố Châu Đốc, tỉnh An Giang từ năm 2016 - 2018

2.2.1. Xây dựng quy hoạch, kế hoạch phát triển kinh tế kết hợp nhiệm vụ quốc phòng

Theo quy định, quy hoạch là việc sắp xếp, phân bố không gian các hoạt động kinh tế - xã hội, quốc phòng, an ninh gắn với phát triển kết cấu hạ tầng, sử dụng tài nguyên và bảo vệ môi trường trên lãnh thổ xác định để sử dụng hiệu quả các nguồn lực của đất nước phục vụ mục tiêu phát triển bền vững cho thời kỳ xác định. Và cơ quan lập quy hoạch là cơ quan, tổ chức được Chính phủ, Thủ tướng Chính phủ, Bộ, cơ quan ngang Bộ, Ủy ban nhân dân cấp tỉnh giao trách nhiệm lập quy hoạch thuộc hệ thống quy hoạch quốc gia [12].

Kế hoạch là một tập hợp những hoạt động, công việc được sắp xếp theo trình tự nhất định để đạt được mục tiêu đã đề ra. Lập kế hoạch là chức năng đầu tiên trong bốn chức năng của quản lý là lập kế hoạch, tổ chức, lãnh đạo và kiểm tra. Lập kế hoạch là chức năng rất quan trọng đối với mỗi nhà quản lý bởi vì nó gắn liền với việc lựa chọn mục tiêu và chương trình hành động trong tương lai. Theo đó, nhiệm vụ, quyền hạn của chính quyền địa phương ở thị xã, thành phố thuộc tỉnh, thành phố thuộc thành phố trực thuộc trung ương là: (i) Tổ chức và bảo đảm việc thi hành Hiến pháp và pháp luật trên địa bàn thị xã, thành phố thuộc tỉnh, thành phố thuộc thành phố trực thuộc trung ương. (ii) Quyết định những vấn đề của thị xã, thành phố thuộc tỉnh, thành phố thuộc thành phố trực thuộc trung ương trong phạm vi được phân quyền, phân cấp theo quy định của Luật này và quy định khác của pháp luật có liên quan. (iii) Thực hiện nhiệm vụ, quyền hạn do cơ quan hành chính nhà nước cấp trên ủy quyền. (iv) Kiểm tra, giám sát tổ chức và hoạt động của chính quyền địa phương cấp xã. (v) Chịu trách nhiệm trước chính quyền địa phương cấp tỉnh về kết quả thực hiện các nhiệm vụ, quyền hạn của chính quyền địa phương ở thị xã, thành phố thuộc tỉnh, thành phố thuộc thành phố trực thuộc trung ương. (vi) Quyết định và tổ chức thực hiện các biện pháp nhằm phát huy quyền làm chủ của Nhân dân, huy động các nguồn lực xã hội để xây dựng và phát triển kinh tế - xã hội, bảo đảm quốc phòng, an

ninh trên địa bàn thị xã, thành phố thuộc tỉnh, thành phố thuộc thành phố trực thuộc trung ương [13].

Châu Đốc là thành phố thuộc tỉnh An Giang nên không có chức năng xây dựng quy hoạch, thành phố Châu Đốc chỉ thực hiện nhiệm vụ, quyền hạn của chính quyền địa phương ở thành phố thuộc tỉnh trong việc xây dựng các kế hoạch phát triển kinh tế kết hợp với nhiệm vụ quốc phòng để thực hiện các quy hoạch và chiến lược của các cơ quan cấp trên.

Qua nghiên cứu, thành phố Châu Đốc cũng đã đạt được những kết quả quan trọng trong xây dựng quy hoạch, kế hoạch phát triển kinh tế kết hợp với nhiệm vụ quốc phòng từ năm 2016 – 2018 với mục tiêu lấy du lịch tâm linh là ngành công nghiệp không khói làm mũi nhọn để phát triển kinh tế như sau:

Một là, kết quả về quy hoạch phát triển kinh tế kết hợp với quốc phòng

Thủ tướng Chính phủ ký ban hành Quyết định số 2227/QĐ-TTg ngày 18 tháng 11 năm 2016 về việc phê duyệt Quy hoạch tổng thể phát triển du lịch vùng đồng bằng sông Cửu Long đến năm 2020, tầm nhìn đến năm 2030 và Quyết định số 2098/QĐ-TTg ngày 27 tháng 12 năm 2017 về việc phê duyệt quy hoạch tổng thể phát triển Khu du lịch quốc gia Núi Sam, tỉnh An Giang đến năm 2025, tầm nhìn đến năm 2030. Theo đó, thành phố Châu Đốc là địa phương được điều chỉnh trong nội dung của hai quyết định phê duyệt quy hoạch này với quan điểm phát triển của Chính phủ là *phát triển Khu Du lịch quốc gia núi Sam - thành phố Châu Đốc thuộc tỉnh An Giang phải bảo đảm phù hợp với nhiệm vụ bảo vệ an ninh quốc phòng, kết hợp hài hòa với các mục tiêu phát triển về kinh tế và an sinh xã hội* [14].

Đối với chính quyền địa phương thì Ủy ban nhân dân tỉnh An Giang có Quyết định số 1265/QĐ-UBND ngày 26 tháng 04 năm 2017 về việc phê duyệt “Điều chỉnh quy hoạch tổng thể phát triển kinh tế - xã hội thành phố Châu Đốc đến năm 2025, định hướng đến năm 2030”; theo đó, quan điểm phát triển được tỉnh An Giang chỉ đạo đối với thành phố Châu Đốc là: (i) Thành phố Châu Đốc tỉnh An Giang định hướng *phát triển du lịch tâm linh làm chủ đạo*, tiêu thủ công nghiệp và

nông nghiệp cùng các loại hình dịch vụ khác phát triển theo hướng phục vụ du lịch. Xây dựng thành phố xanh - sạch - đẹp, thân thiện với du khách, đảm bảo an ninh trật tự xã hội và an toàn thực phẩm nhằm thu hút du khách. Gắn phát triển kinh tế với phát triển văn hóa, minh bạch, công bằng xã hội và đảm bảo vệ sinh môi trường phát triển bền vững. (ii) Ưu tiên đẩy mạnh cải cách hành chính, tập trung thu hút và đào tạo nguồn nhân lực trong lĩnh vực công và lĩnh vực dân doanh (tập trung ngành du lịch) nhằm đáp ứng nhân sự cho nhu cầu của phát triển thành phố. Thực hiện tốt các chính sách an sinh xã hội, nâng cao chất lượng đời sống cho nhân dân. (iii) Quốc phòng an ninh là nhiệm vụ trọng yếu. Xây dựng nền quốc phòng toàn dân và an ninh nhân dân vững mạnh toàn diện. Hoàn thiện và triển khai kế hoạch phòng thủ dân sự, hệ thống công trình quốc phòng, công trình chiến đấu của bộ đội biên phòng tuyến biên giới, bảo đảm an ninh biên giới và xây dựng tuyến biên giới hòa bình, hữu nghị, hợp tác [15].

Hai là, kết quả về kế hoạch phát triển kinh tế kết hợp với quốc phòng

Ủy ban nhân dân tỉnh An Giang có Kế hoạch số 468/KH-UBND ngày 14 tháng 8 năm 2017 về việc thực hiện Kết luận số 23-KL/TU ngày 12 tháng 12 năm 2016 của Ban Thường vụ Tỉnh uỷ về xây dựng và phát triển thành phố Châu Đốc đến năm 2020 và định hướng đến năm 2025. Mục tiêu chung của Kế hoạch là xây dựng và phát triển thành phố Châu Đốc thành đô thị du lịch sông nước mang đậm bản sắc của miền Tây Nam Bộ, văn minh, xanh, sạch, hiện đại và là trung tâm thương mại, dịch vụ, du lịch của tỉnh gắn với ứng phó biến đổi khí hậu và đảm bảo quốc phòng, an ninh. Theo đó, việc kết hợp phát triển kinh tế với quốc phòng được thể hiện trong kế hoạch là phát triển kinh tế gắn với nhiệm vụ giữ vững quốc phòng – an ninh, trật tự - an toàn xã hội, an toàn giao thông nói chung, khu vực biên giới nói riêng; phát triển kinh tế gắn với chấn chỉnh, thiết lập trật tự kỷ cương xã hội gắn với nâng cao hiệu quả phong trào toàn dân bảo vệ an ninh Tổ quốc, nâng cao ý thức đấu tranh phòng, chống tội phạm, tệ nạn xã hội, đặc biệt là ma túy, tội phạm buôn bán người, buôn lậu qua biên giới; phát triển kinh tế gắn với giữ gìn mối quan hệ đoàn kết hữu nghị với chính quyền và các lực lượng vũ trang Campuchia [16].

Để thực hiện Kế hoạch của Ủy ban nhân dân tỉnh về xây dựng và phát triển thành phố Châu Đốc đến năm 2020 và định hướng đến năm 2025, Ủy ban nhân dân thành phố cũng có Kế hoạch số 117/KH-UBND ngày 23 tháng 10 năm 2017 về việc xây dựng và phát triển thành phố Châu Đốc đến năm 2020 và định hướng đến năm 2025. Theo đó, mục tiêu phát triển kinh tế gắn với quốc phòng được thể hiện qua những nội dung cơ bản như sau: (i) Tập trung nâng cao năng lực quản lý Nhà nước, phát huy dân chủ, kỷ luật kỷ cương, khai thác tốt lợi thế trong liên kết vùng và lợi thế so sánh của thành phố Châu Đốc. (ii) Xây dựng và phát triển thành phố Châu Đốc thành đô thị du lịch sông nước mang đậm bản sắc của miền Tây Nam Bộ, văn minh, xanh, sạch, hiện đại và là trung tâm thương mại, dịch vụ, khu du lịch trọng điểm của tỉnh An Giang gắn với ứng phó biến đổi khí hậu và đảm bảo quốc phòng, an ninh. (iii) Hệ thống các công trình hạ tầng đô thị được đầu tư xây dựng đồng bộ và cơ bản hoàn chỉnh, đáp ứng yêu cầu là thành phố du lịch – thương mại, đầu mối giao thương kinh tế, đảm bảo về sức chứa dân cư tối thiểu lên đến 350.000 người. (iv) Ưu tiên đẩy mạnh cải cách hành chính, tập trung thu hút và đào tạo nguồn nhân lực nhằm đáp ứng cho nhu cầu phát triển của thành phố. Thực hiện tốt chính sách an sinh xã hội, nâng cao chất lượng cuộc sống cho nhân dân. Quốc phòng an ninh là nhiệm vụ trọng yếu, bảo đảm an ninh biên giới và xây dựng tuyến biên giới hòa bình, hữu nghị, hợp tác [17].

Và để tổ chức triển khai thực hiện kế hoạch số 117/KH-UBND vừa nêu, hằng năm, thành phố Châu Đốc cũng ban hành những kế hoạch chi tiết để lãnh đạo, chỉ đạo thực hiện đồng bộ

Với những kết quả đạt được nêu trên, về cơ bản thành phố Châu Đốc đã đạt được Trung ương và địa phương tạo ra những cơ chế, chính sách làm căn cứ trong việc xây dựng quy hoạch, kế hoạch phát triển kinh tế kết hợp nhiệm vụ quốc phòng thông qua các chính sách được ban hành từ Trung ương đến địa phương; những kết quả này tạo động lực để thành phố Châu Đốc tiếp tục xây dựng và tổ chức thực hiện các kế hoạch phát triển thành phố Châu Đốc từ nay đến năm 2030 theo định hướng và tầm nhìn của các chính sách.

2.2.2. Kết hợp trong các ngành kinh tế.

Về nông nghiệp: Thời gian qua, chính quyền địa phương đã thành công trong việc tuyên truyền, vận động, khuyến khích và tạo điều kiện để người dân ứng dụng công nghệ cao vào sản xuất nông nghiệp để vừa đáp ứng nhu cầu của thị trường vừa phục vụ mục tiêu phát triển du lịch tâm linh của địa phương; mở rộng quy mô sản xuất cánh đồng mẫu lớn vừa giúp nông dân ký hợp đồng với các công ty để được hỗ trợ kỹ thuật, bao tiêu sản phẩm vừa gắn với kiện toàn công tác quản lý đối với các hợp tác xã nông nghiệp nhằm phát huy lực lượng nòng cốt của xã viên trong chiến đấu phòng thủ khu vực.

Phát triển nông nghiệp về cơ cấu, năng suất, chất lượng, hiệu quả, quy hoạch, quản lý, sử dụng đất, nguồn nhân lực, sản xuất, chế biến nông sản, Đặc biệt là phát triển nông nghiệp toàn diện theo hướng hiện đại, cơ giới hóa, dịch vụ ở nông thôn, thông qua chương trình mục tiêu quốc gia xây dựng nông thôn mới; thành phố từng bước xây dựng kết cấu hạ tầng kinh tế - xã hội nông thôn với hình thức nhà nước và nhân dân cùng làm để vừa phục vụ cho phát triển nông thôn vừa đảm bảo tính kết nối với thành thị; nâng cao đời sống vật chất, tinh thần của dân cư nông thôn, nhất là xã nông thôn mới khu vực biên giới; quy hoạch, sử dụng, quản lý đất đai, quy hoạch phát triển nông, lâm, ngư nghiệp, xây dựng cơ bản phục vụ sản xuất nông nghiệp phòng chống thiên tai, biến đổi khí hậu, giải quyết những vấn đề bức xúc ở nông thôn, ... vừa đảm bảo an ninh lương thực cho địa phương vừa đảm bảo cho quốc phòng, an ninh; xây dựng hậu phương chiến lược, căn cứ hậu cần, kỹ thuật, tạo nguồn nhân lực to lớn cho quốc phòng, an ninh trên địa bàn nông thôn nói riêng, cho thành phố Châu Đốc nói chung.

Về tiểu thủ công nghiệp và xây dựng: Là một thành phố thuộc tỉnh An Giang, địa bàn thành phố Châu Đốc hạn chế kêu gọi các nhà đầu tư đến để xây dựng các khu công nghiệp do mục tiêu của chính quyền thành phố lát du lịch tâm linh làm mũi nhọn phát triển kinh tế. Tuy nhiên, hoạt động hỗ trợ doanh nghiệp về thủ tục hành chính liên quan đến thuê đất, giao đất và vay vốn để đầu tư đổi mới trang thiết bị qua chương trình khuyến công trong thời gian qua được thành phố

Châu Đốc tổ chức thực hiện tốt; cùng với chính sách tháo gỡ khó khăn cho doanh nghiệp của chính phủ, địa phương đã đồng hành cùng các doanh nghiệp trong việc phát triển tiểu thủ công nghiệp theo hình thức nhóm sản phẩm tạo thành các tổ hợp tiểu thủ công nghiệp gia công may mặc phục vụ khách du lịch đến mua sắm, sản xuất mắm và khô cá các loại, làm gỗ nội thất, nhôm kính các loại với quy mô vừa và nhỏ đang từng bước đạt hiệu quả cao. Nổi bật là các sản phẩm bằng đá do người dân chế tác bằng hình thức thủ công để phục vụ du khách làm quà lưu niệm khi đến Khu du lịch quốc gia núi Sam.

Từng bước khắc phục được các thủ tục hành chính rườm rà về hoạt động xây dựng; công tác thẩm định các công trình xây dựng riêng lẻ luôn được cơ quan chuyên môn thực hiện nghiêm trong việc vừa đảm bảo về mỹ quan đô thị vừa đảm bảo mục tiêu phục vụ cho nhiệm vụ quốc phòng như: thiết kế nhà ở phải đảm bảo có sân thượng để phục vụ cho công tác diện tập phòng thủ địa phương, các công trình theo tuyến phải vừa đảm bảo phục vụ phát triển kinh tế - xã hội vừa có tính kết nối phục vụ cho chiến đấu phòng thủ khu vực, là những công trình mang tính lưỡng dụng để tạo cơ sở vật chất vững chắc vừa để sẵn sàng phục vụ cho nhiệm vụ quốc phòng, an ninh vừa là thế trận quốc phòng toàn dân gắn với thế trận an ninh nhân dân và công tác đối ngoại của địa phương.

Về thương mại, dịch vụ, du lịch: Đã thực hiện dự trữ đầy đủ lượng hàng hóa trong hoạt động thương mại, dịch vụ của các hộ kinh doanh cá thể và các doanh nghiệp trên địa bàn để vừa đảm bảo cho phát triển thương mại, dịch vụ trong thời bình, vừa đảm bảo cho công tác trung thu, trung mua trong chiến đấu phòng thủ khu vực. Phát huy lợi thế so sánh trong phát triển du lịch tâm linh từ quần thể di tích núi Sam nên đã thu hút hàng triệu khách du lịch đến tham quan, thưởng ngoạn hằng năm; thành phố Châu Đốc bước đầu đã thành công trong việc chuyển đổi mô hình chợ từ Nhà nước quản lý sang đấu thầu rộng rãi để giao tư nhân quản lý, khai thác; kêu gọi, hỗ trợ các doanh nghiệp đến địa phương để đầu tư, xây dựng hạ tầng kỹ thuật cơ sở như cáp treo, siêu thị, chợ biên giới, khu du lịch nghỉ dưỡng, khu du lịch sinh thái nông nghiệp, vừa để doanh nghiệp khai thác du lịch tâm linh phục vụ

cho phát triển thương mại, dịch vụ trong thời bình vừa để địa phương thụ hưởng được những hạ tầng kỹ thuật đô thị đồng bộ trong hoạt động quốc phòng, an ninh và hoạt động đối ngoại.

2.2.3. Trong xây dựng kết cấu hạ tầng cơ sở

Kết hợp phát triển kinh tế với nhiệm vụ quốc phòng trong xây dựng kết cấu hạ tầng, nhất là mạng lưới giao thông, thủy lợi, lưới điện, thông tin – truyền thông bảo đảm sử dụng tiết kiệm các nguồn lực để vừa đạt hiệu quả kinh tế - xã hội, bảo vệ môi trường vừa đảm bảo trong việc phục vụ nhiệm vụ quốc phòng.

Quán triệt mục tiêu và quan điểm này, chính quyền thành phố Châu Đốc đặc biệt quan tâm đến việc hoàn chỉnh hệ thống giao thông đường bộ, các trục đường chính trong nội đô thành phố; do đó, thời gian qua, thành phố Châu Đốc đã tranh thủ các nguồn vốn đầu tư để xây dựng mới những trục đường chính vừa để phục vụ phát triển kinh tế vừa để phục vụ cho công tác đối ngoại của địa phương như đường vành đai biên giới, đường nối Quốc 91 vào khu du lịch quốc gia núi Sam; nâng cấp hệ thống cầu bắc qua kênh Vĩnh Tế nối nội ô thành phố với phường Vĩnh Nguơn - khu vực biên giới đất liền; dặm vá và duy tu sửa chữa những trục đường chính trong nội đô thành phố; nâng cấp và mở rộng tuyến đường phòng thủ quốc phòng 955A cặp kênh Vĩnh Tế.

Liên kết các phương thức vận tải thủy – bộ, hệ thống thủy lợi, đê sông, các trạm bơm, các công trình xả lũ, nguồn điện, hệ thống lưới điện, hệ thống thông tin – truyền thông, ... tạo điều kiện thuận lợi để xây dựng hệ thống phòng thủ dân sự, bảo đảm tính “lưỡng dụng” vừa phục vụ phát triển kinh tế - xã hội, vừa bảo đảm đáp ứng xây dựng khu vực phòng thủ thành phố, căn cứ hậu phương, chống chia cắt chiến trường khi chiến sự xảy ra và yêu cầu phát triển các tiềm lực quốc phòng, an ninh và hoạt động đối ngoại.

2.2.4. Trong phát triển nguồn nhân lực

Nguồn nhân lực, hay còn gọi là con người, là một thực thể tự nhiên mang đặc tính xã hội có sự thống nhất biện chứng giữa hai phương diện tự nhiên và xã

hội. Do đó, Nhà nước cần quan tâm phát triển y tế, chăm sóc sức khỏe nhân dân, phát triển giáo dục và đào tạo, khoa học và công nghệ, bảo vệ và cải thiện chất lượng môi trường, chủ động ứng phó có hiệu quả với biến đổi khí hậu, phòng, chống thiên tai; thực hiện tốt công tác bảo hiểm xã hội, bảo hiểm y tế, bảo hiểm thất nghiệp, trợ giúp và cứu trợ xã hội, xóa đói, giảm nghèo, phát triển việc làm, đa dạng, linh hoạt, có khả năng bảo vệ, giúp đỡ mọi thành viên trong xã hội, nhất là các nhóm yếu thế, dễ bị tổn thương, vượt qua khó khăn hoặc các rủi ro trong cuộc sống; chăm lo đời sống vật chất và tinh thần của những người và gia đình có công, tạo điều kiện, khuyến khích người và gia đình có công tích cực tham gia phát triển kinh tế để nâng cao đời sống vật chất, tinh thần, có mức sống cao hơn mức trung bình của dân cư tại địa bàn, ... tạo cơ sở quan trọng để nâng cao chất lượng nguồn nhân lực, ổn định chính trị xã hội, củng cố thể trận lòng dân, phát triển giáo dục và đào tạo, khoa học và công nghệ trong lĩnh vực quốc phòng và an ninh, đối ngoại, chủ động ứng phó với các nguy cơ đe dọa an ninh phi truyền thống đối với địa phương.

Nhận thức được tầm quan trọng của nguồn nhân lực trong kết hợp phát triển kinh tế với quốc phòng, thành phố Châu Đốc luôn quan tâm chỉ đạo và thực hiện tốt các nhiệm vụ về lĩnh vực giáo dục, y tế, văn hóa; thực hiện tốt chính sách xã hội, công tác đền ơn đáp nghĩa và công tác tôn giáo, dân tộc. Đối với lĩnh vực giáo dục thì hoàn thành chỉ tiêu về trường đạt chuẩn quốc gia; huy động học sinh ra lớp đạt chỉ tiêu hằng năm; hoàn thành chỉ tiêu chương trình phổ cập giáo dục ở các cấp học; các trường, lớp được đầu tư xây dựng mới hoặc sửa chữa kịp thời để phục vụ cho việc giảng dạy. Lĩnh vực y tế thì luôn đảm bảo 80% dân số tham gia bảo hiểm y tế tự nguyện hằng năm; công tác vệ sinh môi trường và nâng cao chất lượng khám, chữa bệnh cho nhân dân đã được cải tiến từ cấp xã, phường đến thành phố; tỷ lệ trẻ suy dinh dưỡng của trẻ em giảm qua các năm. Lĩnh vực văn hóa thì đã hoàn thành các nội dung về xây dựng “Tuyến phố văn minh đô thị”, “Phường văn minh đô thị”, “Xã nông thôn mới”; Đặc biệt là thành phố Châu Đốc là địa phương đầu tiên của tỉnh An Giang được công nhận là cấp huyện hoàn thành nhiệm vụ xây dựng xã nông thôn mới trên toàn địa bàn thành phố; gắn kết với với các hoạt động văn hóa, thành

phố Châu Đốc cũng đã tạo sân chơi cho người dân trong hoạt động thể dục – thể thao như: Đưa vào hoạt động Trung tâm văn hóa và thể thao thành phố; hoàn thành các thiết chế về văn hóa ở cơ sở để phục vụ nhu cầu tinh thần cho người dân;

Thực hiện chính sách xã hội, công tác đền ơn đáp nghĩa và công tác tôn giáo, dân tộc, bên cạnh việc cho vay từ nguồn vốn của Ngân hàng chính sách xã hội để thực hiện mục tiêu an sinh xã hội bền vững, chính quyền thành phố Châu Đốc đã thực hiện tốt việc rà soát và thống kê đối tượng chính sách trên địa bàn, chi trợ cấp kịp thời cho các đối tượng chính sách, vận động các loại quỹ và cất hơn 300 căn nhà chính sách, hoàn thành 100% việc cấp thẻ bảo hiểm y tế cho người và gia đình có công; tạo điều kiện cho người dân thực hiện tự do tín ngưỡng, tôn giáo theo quy định pháp luật, thăm và tặng quà các chức sắc, chức việc và bà con dân tộc thiểu số trên địa bàn nhân các ngày Lễ, Tết; ...

2.3. Những hạn chế trong phát triển kinh tế kết hợp với nhiệm vụ quốc phòng của thành phố Châu Đốc thời gian qua

2.3.1. Trong quy hoạch, kế hoạch phát triển kinh tế kết hợp nhiệm vụ quốc phòng

Quan điểm, mục tiêu phát triển kinh tế kết hợp với nhiệm vụ quốc phòng của địa phương là rất quan trọng; tuy nhiên, do là một thành phố thuộc tỉnh, nên Châu Đốc không có chức năng lập quy hoạch phát triển kinh tế kết hợp với nhiệm vụ quốc phòng của địa phương, và từ đó, làm hạn chế trong việc đưa quan điểm, ý tưởng mục tiêu của chính quyền địa phương trong lập quy hoạch phát triển ngành, lĩnh vực, ảnh hưởng đến chất lượng quy hoạch, kế hoạch phát triển kinh tế kết hợp với nhiệm vụ quốc phòng của thành phố Châu Đốc.

Các mục tiêu phát triển không gian đô thị chưa phù hợp với đặc điểm, tình hình và điều kiện phát triển của địa phương, do đó việc lập quy hoạch, kế hoạch phát triển ngành, lĩnh vực kinh tế còn mang tính chung chung, mục tiêu chung và mục tiêu cụ thể của các quy hoạch, kế hoạch đặt ra vượt quá năng lực phát triển của địa phương nên sẽ gây khó khăn cho địa phương trong quán triệt và tổ chức triển

khai thực hiện. Cụ thể như mục tiêu phát triển dân cư tối thiểu lên đến 350.000 người đến năm 2030 [18], nhưng chỉ tiêu tăng dân số tự nhiên hằng năm trung bình của thành phố Châu Đốc đặt ra là 1,05% trên tổng số dân là khoảng 111.770 người, thì đến năm 2030 dân số ước đạt tối đa là khoảng 126.700 người, chỉ bằng 36,2% của mục tiêu phát triển đến năm 2030 (Hình 2.5), trong khi đó, tổng diện tích đất tự nhiên của thành phố Châu Đốc vẫn không được điều chỉnh tăng trong quy hoạch, kế hoạch phát triển thành phố tầm nhìn đến năm 2030 để phù hợp với mục tiêu phát triển dân cư tối thiểu lên đến 350.000 người đến năm 2030. Đây là “điểm mù” trong dự báo nên làm hạn chế trong việc đào tạo và phân bổ nguồn lực để thực hiện các mục tiêu phát triển kinh tế - xã hội và an ninh – quốc phòng.

Trong quy hoạch, kế hoạch phát triển ngành, lĩnh vực kinh tế chưa đề cập đến nội dung, phương thức phát triển kinh tế kết hợp với quốc phòng, nên làm hạn chế tầm nhìn về vấn đề củng cố quốc phòng của địa phương, và do đó sẽ không tạo được động lực để các ngành, các cấp trong việc thực hiện kết hợp phát triển kinh tế gắn với nhiệm vụ quốc phòng. Chính vì vậy mà không phát huy được sức mạnh tổng hợp của toàn dân và của cả hệ thống chính trị; lúng túng về cơ chế, chính sách trong việc kêu gọi sự đồng tình ủng hộ của người dân và kiều bào nước ngoài để thực hiện các mục tiêu phát triển kinh tế - xã hội gắn với nhiệm vụ quốc phòng – an ninh của địa phương.

2.3.2. Trong các ngành, lĩnh vực

Về nông nghiệp: Chuyển dịch cơ cấu cây trồng, vật nuôi trong ngành nông nghiệp chưa được đổi mới toàn diện do tâm thức của người dân không muốn xa rời cây lúa mặc dù liên tục xảy ra hiện tượng “đợt mùa mất giá” hoặc “mất mùa trúng giá”. Việc ứng dụng công nghệ cao vào sản xuất nông nghiệp chỉ thực hiện theo phong trào để phục vụ khách du lịch theo mùa và bán sản phẩm theo đơn đặt hàng của các doanh nghiệp nên không tạo động lực cho người dân mạnh dạng duy trì sản xuất liên tục. Quy mô cánh đồng mẫu lớn chỉ được áp dụng ở một vài nơi do không thu hút được sự tham gia của nông dân. Chính từ đó làm ảnh hưởng đến nhiệm vụ

phòng thủ ở khu vực nông thôn do phần lớn nguồn lực lao động trẻ phải bỏ địa phương để tìm đến các khu công nghiệp ở những thành phố lớn kiếm việc làm.

Kết cấu hạ tầng cơ sở ở khu vực nông thôn còn thiếu và yếu về chất lượng; chính quyền chỉ tập trung đầu tư xây dựng những trục đường chính mà không quan tâm đầu tư đến các đường giao thông nông thôn nội đồng; các thiết chế văn hóa cơ sở khu vực nông thôn được đầu tư xây dựng để đối phó với các chương trình mục tiêu quốc gia về xây dựng nông thôn mới nên chưa đảm bảo về chất lượng và không phát huy hết tác dụng. Đây là một trong những hạn chế của chính quyền địa phương khi không tính đến tính “lưỡng dụng” của kết cấu hạ tầng cơ sở ở khu vực nông thôn trong phát triển kinh tế - xã hội kết hợp với nhiệm vụ phòng thủ khu vực nông thôn.

Về tiểu thủ công nghiệp và xây dựng: Chi thu hút và tạo được một số tổ hợp công nghiệp gia công may mặc quy mô vừa và nhỏ, chưa thu hút được các ngành công nghiệp không khói khác đến đầu tư trên địa bàn. Nguồn nguyên vật liệu cung ứng cho hoạt động sản xuất các sản phẩm truyền thống như mắm và khô cá các loại phục vụ cho du lịch thiếu hụt trầm trọng (Hình 2.6). Các làng nghề truyền thống không được quan tâm hỗ trợ phát triển nên bị mất dần trong xu hướng công nghiệp hóa, hiện đại hóa của nền kinh tế thị trường.

Công tác kiểm tra, giám sát các hoạt động đầu tư xây dựng trên địa bàn thành phố thời gian qua chưa nghiêm dẫn đến chủ đầu tư tự ý xây dựng phá vỡ quy hoạch, xây dựng không theo kết quả thẩm định của cơ quan chuyên môn nên hầu hết các công trình xây dựng đều nhằm mục đích phục vụ cho sản xuất kinh doanh và nhà ở đơn thuần, làm mất đi tính linh động của kết cấu hạ tầng cơ sở khi có biến cố về quốc phòng – an ninh xảy ra.

Về thương mại, dịch vụ, du lịch: Lượng khách du lịch đến thành phố Châu Đốc tham quan, thưởng ngoạn hằng năm đều tăng, nhưng khách lưu trú để vui chơi giải trí thì không đáng kể. Sản phẩm du lịch của thành phố Châu Đốc chỉ rập khuôn theo chuỗi cung ứng du lịch của các tỉnh miền Tây Nam bộ, tình trạng chèo kéo, đu bám, chặt chém du khách liên tục xảy ra nên không tạo ấn tượng đẹp cho du khách.

Điều lệ xây dựng chi tiết phục vụ cho thương mại, dịch vụ, du lịch còn hạn chế về không gian cũng như hạn chế về diện tích xây dựng nên không thu hút được doanh nghiệp đến đầu tư trên địa bàn thành phố (Như Khu du lịch quanh núi Sam chỉ cho xây dựng khách sạn, nhà ở hay các công trình khác chỉ cho xây dựng cao tối đa 12 mét so với mặt nước thủy chuẩn, hoặc cho xây dựng một trệt, một lửng, hai lầu).

Hàng hóa phục vụ cho lĩnh vực thương mại, dịch vụ, du lịch đã không đa dạng và không phong phú, nhưng đa số lại là hàng giả, hàng gian nên làm giảm niềm tin của du khách khi đến thành phố Châu Đốc mua sắm.

2.3.3. Trong phát triển kết cấu hạ tầng, sự chậm phát triển và tính kết nối

Tư duy về phát triển kết cấu hạ tầng chỉ phục vụ cho mục tiêu phát triển kinh tế - xã hội mà không xem xét đến tính “lưỡng dụng” của kết cấu hạ tầng nên từ đó làm chậm phát triển và hạn chế tính kết nối của kết cấu hạ tầng trong phát triển kinh tế kết hợp với quốc phòng. Nhất là đối với kết cấu hạ tầng đô thị, chính quyền địa phương chỉ quan tâm phát triển hạ tầng giao thông đường bộ mà không quan tâm đến phát triển hệ thống giao thông đường sông. Hệ thống công trình ngầm chỉ phục vụ cho việc cấp nước và thoát nước thải sinh hoạt, chưa tính đến tính lưỡng dụng của các công trình ngầm nên không tạo được sự kết nối với các công trình kết cấu hạ tầng cơ sở trên mặt đất.

Nguồn lực để đầu tư phát triển kết cấu hạ tầng chưa được tính toán và chưa được bố trí kịp thời theo từng giai đoạn của quy hoạch, kế hoạch phát triển nên kéo theo sự chậm phát triển về kinh tế, từ đó làm chậm tính kết nối liên tục giữa phát triển kinh tế gắn với quốc phòng tại địa phương.

Địa phương chưa quan tâm đến tính kết nối với các địa phương giáp ranh để phát huy lợi thế so sánh của du lịch tâm linh mà dần chuyển dịch cơ cấu cây trồng vật nuôi trong sản xuất nông nghiệp. Mục tiêu của thành phố là lấy du lịch tâm linh làm mũi nhọn để phát triển kinh tế, phát triển ngành nông nghiệp và các ngành khác phải phục vụ cho du lịch tâm linh; do đó, chính quyền thành phố còn hạn chế trong việc kết nối giữa phát triển du lịch tâm linh với phát triển ngành nông nghiệp và các

ngành khác phải phục vụ cho du lịch tâm linh. Do đó, sản xuất nông nghiệp chỉ chủ yếu tập trung sản xuất những giống cây trồng vật nuôi truyền thống mà không tính cạnh tranh và xuất khẩu cao; các ngành khác thì không tạo ra những sản phẩm đặc trưng phục vụ cho du lịch tâm linh ngoài trừ đặc sản mắm và khô cá các loại; trong khi đó ngành du lịch chưa được quan đầu tư đúng mức và tiềm năng, lợi thế về du lịch của địa phương.

2.3.4. Hạn chế trong phát triển nguồn nhân lực

Một là, tỷ lệ thất nghiệp vẫn ở mức khá cao, gần như 70% người dân đến độ tuổi lao động chưa có việc làm ổn định; trong khi đó, gần 80% lao động chủ yếu là lao động địa phương phụ thuộc vào sản xuất nông nghiệp. Lao động từ nông thôn ra thành thị có mục đích chính không phải là học nghề, học việc mà là tìm kiếm việc làm để có thu nhập trong ngắn hạn. Do trình độ học vấn cũng như tay nghề không đáp ứng yêu cầu nên chỉ làm những công việc mang tính chất thời vụ, buôn bán hoặc những việc không đòi hỏi trình độ chuyên môn, kỹ thuật, vì vậy công việc rất bấp bênh và dễ thất nghiệp. Qua đó cho thấy, mặc dù tốc độ đào tạo nguồn nhân lực lao động hằng năm đều đạt chỉ tiêu, nhưng chủ yếu là nguồn nhân lực có trình độ thấp, nguồn nhân lực chất lượng cao thì không đủ để đáp ứng nhu cầu vừa phát triển kinh tế theo hướng hiện đại vừa phục vụ cho nhiệm vụ quốc phòng.

Hai là, chất lượng nguồn nhân lực chưa theo kịp đòi hỏi của quá trình công nghiệp hóa trong các cơ sở tiểu thủ công nghiệp. Trình độ học vấn, trình độ chuyên môn kỹ thuật là thước đo quan trọng của chất lượng nguồn lao động. Tuy nhiên, lao động có trình độ chuyên môn kỹ thuật, lao động có tay nghề của thành phố Châu Đốc còn thấp. Phân bố nguồn nhân lực chưa đồng bộ, còn mất cân đối, xảy ra tình trạng vừa thừa lại vừa thiếu trong các ngành kinh tế, nhiều ngành lao động đòi hỏi phải có trình độ kỹ thuật nhất định còn thiếu khá nhiều như sửa chữa điện tử, sửa chữa ô tô, sửa chữa các thiết bị máy móc hiện đại,

Ba là, còn xảy ra tình trạng mất cân bằng cung cầu lao động, nông thôn thì thừa lao động, đô thị thì thiếu nguồn cung. Hiện nay, ở thành phố Châu Đốc tồn tại một nghịch lý là dù nguồn nhân lực dồi dào, nhưng nhiều doanh nghiệp vẫn rơi vào

tình trạng thiếu lao động do nhu cầu sử dụng lao động có tay nghề, chất lượng cao của các doanh nghiệp liên tục tăng để phục vụ cho phát triển du lịch. Là địa phương đang có tiềm năng trong việc thu hút vốn đầu tư nói chung, trong mấy năm qua số lượng các doanh nghiệp đầu tư hoạt động ở thành phố Châu Đốc tăng, trong khi đó, tỷ lệ lao động có trình độ phù hợp không đủ đáp ứng cho nhu cầu của các doanh nghiệp.

Bốn là, chất lượng đào tạo nhân lực còn nhiều hạn chế. Quá trình hội nhập quốc tế luôn đặt ra những đòi hỏi khách quan đối với nguồn nhân lực về số lượng cũng như năng lực và phẩm chất cần thiết của người lao động. Nếu như trước đây, người lao động chỉ cần có đức tính tốt, cần cù, trung thành và có tinh thần trách nhiệm, thì ngày nay, trong thời kỳ hội nhập người lao động ngoài trình độ chuyên môn lành nghề còn phải có tính sáng tạo, có khả năng phân tích, tinh thần đồng đội, có trình độ ngoại ngữ và công nghệ thông tin, am hiểu luật pháp, ... Điều đó phụ thuộc chủ yếu vào chất lượng giáo dục – đào tạo. Mặc dù trình độ văn hóa của người lao động đã được nâng cao, hệ thống giáo dục - đào tạo đã được cải tiến nhiều, chất lượng đội ngũ giáo viên được nâng lên ngày càng tiếp cận gần hơn với hệ thống giáo dục quốc tế, tuy nhiên, thực tế chất lượng giáo dục - đào tạo vẫn chưa đáp ứng được yêu cầu của các doanh nghiệp. Nhiều lao động được đào tạo từ các trung tâm dạy nghề hay trường nghề khó tìm được việc làm theo chuyên môn đào tạo vì đa số doanh nghiệp rất ngại tuyển dụng lao động được đào tạo tại cấp huyện như ở thành phố Châu Đốc. Chính vì vậy mà nguồn lực “lao động vàng” của thành phố Châu Đốc thường bỏ địa phương để lên các khu công nghiệp ở thành phố Hồ Chí Minh, tỉnh Bình Dương, tỉnh Long An, tỉnh Đồng Nai, ... để làm thuê; và điều này sẽ làm mất đi một nguồn dự bị động viên cho nhiệm vụ quốc phòng trong chiến đấu phòng thủ. Trong khi lực lượng lao động tại các doanh nghiệp trên địa bàn thành phố là người từ nơi khác đến, không am hiểu tình hình thực tế, không hòa nhập được với phong tục, tập quán của địa phương và đặc biệt là không được phổ biến kiến thức quốc phòng an ninh nên sẽ gây khó khăn cho địa phương trong công tác đảm bảo an ninh quốc phòng cũng như củng cố nền quốc phòng toàn dân.

2.4. Nguyên nhân và những vấn đề đặt ra từ thực trạng phát triển kinh tế kết hợp với nhiệm vụ quốc phòng của thành phố Châu Đốc

2.4.1. Nguyên nhân những kết quả đạt được trong phát triển kinh tế kết hợp với nhiệm vụ quốc phòng của thành phố Châu Đốc

2.4.1.1. Nguyên nhân khách quan

Xuất phát từ đặc điểm, tình hình và điều kiện tự nhiên của địa phương là một thành phố giáp biên giới với nước bạn Campuchia, do đó, nhiệm vụ kết hợp phát triển kinh tế với quốc phòng là yêu cầu tất yếu khách quan để đảm bảo vừa thực hiện nhiệm vụ xây dựng địa phương giàu đẹp, vừa đảm bảo về an ninh biên giới.

Thiên nhiên đã tạo cho thành phố Châu Đốc nổi bật bởi núi Sam và nhiều di tích lịch sử - văn hóa cấp quốc gia được Nhà nước công nhận và tọa lạc ngay ngã ba sông với chiến tích thành Châu Đốc đã 260 hình thành nên đã góp phần vào sự đoàn kết của cộng đồng dân cư thành phố Châu Đốc trong nhiệm vụ kết hợp phát triển kinh tế với quốc phòng cũng để vừa thực hiện nhiệm vụ xây dựng địa phương giàu đẹp, vừa để bảo vệ những ưu đãi của thiên nhiên ban tặng cho địa phương và đảm bảo về an ninh biên giới.

2.4.1.2. Nguyên nhân chủ quan

Sự quyết tâm của chính quyền thành phố trong việc đề xuất, kiến nghị cấp có thẩm quyền lập quy hoạch và kế hoạch phát triển kinh tế kết hợp quốc phòng để từ đó làm cơ chế, chính sách và làm cơ sở cho địa phương xây dựng các kế hoạch cụ thể hóa chi tiết và tổ chức triển khai thực hiện kết hợp phát triển kinh tế gắn với nhiệm vụ quốc phòng của địa phương theo từng năm và giai đoạn nhất định.

Sự đồng lòng của cán bộ, công chức, viên chức cũng như sự đồng thuận nhân dân địa phương trong việc thực hiện nhiệm vụ xây dựng địa phương giàu đẹp, vừa đảm bảo về an ninh biên giới cũng như việc thực hiện nhiệm vụ kết hợp phát triển kinh tế với quốc phòng của địa phương.

Sự quan tâm của chính quyền cũng như cơ quan Nhà nước cấp trên đối với nhiệm vụ kết hợp phát triển kinh tế gắn với nhiệm vụ quốc phòng của vùng biên giới đất liền như thành phố Châu Đốc, cũng chính từ đây mà có sự chỉ đạo các cấp, các ngành trong việc lập quy hoạch, kế hoạch phát triển kinh tế gắn với nhiệm vụ quốc phòng để đảm bảo cho thành phố Châu Đốc là “*vùng đất phen dâu quốc gia*” miền Tây Nam của Tổ quốc.

2.4.2. Nguyên nhân những hạn chế phát triển kinh tế kết hợp với nhiệm vụ quốc phòng của thành phố Châu Đốc

2.4.2.1. Nguyên nhân khách quan

Cũng xuất phát từ đặc điểm, tình hình và điều kiện tự nhiên của địa phương vừa là một thành phố giáp biên giới với nước bạn Campuchia, nhưng cũng vừa là một địa phương đồng bằng thuộc vùng trũng thường bị ngập sâu khi mùa nước lũ về và phải đối mặt với điều kiện tự nhiên là hai mùa mưa nắng rõ rệt nên nhiệm vụ phát triển kinh tế thời gian qua chủ yếu phụ thuộc nhiều vào sản xuất nông nghiệp; chưa được đầu tư kết cấu hạ tầng cơ sở thiết yếu. Từ đó, chưa được sự quan tâm cũng như không tạo được động lực để chính quyền cũng như cơ quan Nhà nước cấp trên chậm lập quy hoạch, kế hoạch phát triển kinh tế kết hợp với quốc phòng của thành phố Châu Đốc.

Nguồn lực “*lao động vàng*” của thành phố Châu Đốc tuy có, nhưng tư duy của nguồn lực lao động chậm tiến, không thích được đào tạo lao động bài bản, mà chỉ muốn lao động giản đơn và lao động chân tay nên khi doanh nghiệp có nhu cầu tuyển dụng lao động có tay nghề thì nguồn lực này không đáp ứng với đòi hỏi của công việc, từ đó mà doanh nghiệp phải tuyển dụng lao động ngoài địa phương và làm cho tỷ lệ lao động bị thất nghiệp của thành phố tăng nhanh; nguồn lao động của thành phố Châu Đốc sẽ bỏ địa phương để đi tìm việc làm ở địa phương khác.

2.4.2.2. Nguyên nhân chủ quan

Sự phối hợp giữa chính quyền cũng như các cơ quan Nhà nước cấp trên với chính quyền thành phố Châu Đốc trong công tác lập quy hoạch, kế hoạch phát triển

kinh tế kết hợp với quốc phòng của thành phố Châu Đốc trong những năm qua chưa đồng bộ, từ đó dẫn đến việc tổ chức triển khai thực hiện quy hoạch, kế hoạch chưa đảm bảo tính khả thi trong thực tiễn.

Lãnh đạo và chính quyền thành phố chưa có định hướng, thuyết phục người dân thay đổi tư duy trong chuyển dịch cơ cấu cây trồng, vật nuôi để phục vụ thị trường cũng như cung cấp sản phẩm phục vụ du lịch.

Tỷ lệ đào tạo lao động có tay nghề đặt ra hằng năm tuy có số lượng cụ thể, nhưng việc kiểm chứng đầu ra và chất lượng đào tạo về nguồn lao động phục vụ phát triển thành phố Châu Đốc được đào tạo có tay nghề không được thực hiện.

2.4.3. Những vấn đề đặt ra cần giải quyết từ thực trạng phát triển kinh tế kết hợp với nhiệm vụ quốc phòng của thành phố Châu Đốc

Một là, phát huy những kết quả đã được đạt được, thành phố Châu Đốc cần tiếp tục quán triệt và tổ chức triển khai thực hiện các quy hoạch, kế hoạch phát triển kinh tế kết hợp quốc phòng của địa phương. Xem lại các chỉ tiêu chung của các quy hoạch không phù hợp với tình hình phát triển của địa phương trong thời gian qua cũng như trong giai đoạn hiện nay, nhất là chỉ tiêu về tốc độ tăng dân số tự nhiên của thành phố Châu Đốc đến năm 2030. Tranh thủ nguồn vốn trợ cấp từ Trung ương và nguồn vốn cung ứng từ tỉnh đã được phê duyệt trong các quy hoạch, kế hoạch phát triển kinh tế kết hợp với quốc phòng của thành phố Châu Đốc để làm nguồn dự trữ tài chính cơ bản cho phát triển địa phương.

Hai là, sớm khắc phục những hạn chế trong phát triển kinh tế kết hợp với quốc phòng của thành phố Châu Đốc thời gian qua. Khi tổ chức triển khai thực hiện các dự án đầu tư xây dựng cơ bản trên địa bàn, cần tính toán đến tính “*lưỡng dụng*” của các công trình để vừa đảm bảo phục vụ phát triển kinh tế trong thời bình, vừa đảm bảo phục vụ cho chiến đấu phòng thủ khi địa phương có biến.

Ba là, do nguồn thu từ sử dụng đất còn hạn chế, tài sản dôi dư thuộc sở hữu nhà nước không còn nhiều nên ảnh hưởng đến thu ngân sách trong thời gian tới; nguồn vốn đầu tư của thành phố Châu Đốc cũng như vốn hỗ trợ của trung ương,

tình chưa đáp ứng so với nhu cầu phát triển kinh tế của địa phương nên thành phố Châu Đốc cần tranh thủ mọi nguồn lực để tổ chức triển khai thực hiện các kế hoạch phát triển kinh tế kết hợp quốc phòng của địa phương...; tập trung hỗ trợ pháp lý và tháo gỡ những khó khăn, vướng mắc của các doanh nghiệp đang đầu tư trên địa bàn thành phố để tạo uy tín và năng lực cạnh tranh cũng như khả năng quản trị của địa phương trong việc tiếp tục kêu gọi đầu tư từ bên ngoài.

Bốn là, có chính sách cụ thể trong việc đào tạo nguồn lao động hiện có; có công tác kiểm chứng cụ thể nguồn lực lao động đã qua đào tạo để làm cơ sở đánh giá nguồn nhân lực của địa phương.

Năm là, thường xuyên tăng cường công tác tuyên truyền, phổ biến, giáo dục pháp luật về vấn đề biên giới quốc gia trên đất liền để nâng cao ý thức trách nhiệm của cộng đồng dân cư trong việc bảo vệ biên giới quốc gia và đảm bảo an ninh khu vực biên giới.

KẾT LUẬN CHƯƠNG 2

Xuất phát từ đặc điểm, tình hình và điều kiện tự nhiên của địa phương là một thành phố giáp biên giới với nước bạn Campuchia, do đó, việc thực hiện nhiệm vụ kết hợp phát triển kinh tế với quốc phòng là yêu cầu tất yếu khách quan để đảm bảo vừa thực hiện nhiệm vụ xây dựng địa phương giàu đẹp, vừa đảm bảo về an ninh biên giới.

Tuy nhiên, trong quá trình thực hiện hai nhiệm vụ chiến lược mà Đảng và Nhà nước đã chủ trương, bên cạnh những kết quả đã đạt được trong xây dựng quy hoạch, kế hoạch phát triển kinh tế kết hợp quốc phòng, về kết hợp kinh tế với quốc phòng trong các ngành kinh tế, về kết hợp phát triển kinh tế với quốc phòng trong xây dựng kết cấu hạ tầng, và kết quả đạt được về kết hợp kinh tế với quốc phòng trong phát triển nguồn nhân lực, thành phố Châu Đốc cũng gặp không ít khó khăn song hành cùng những kết quả đã đạt được.

Do đó, thành phố Châu Đốc cần tiếp tục quán triệt và tổ chức triển khai thực hiện các quy hoạch, kế hoạch phát triển kinh tế kết hợp quốc phòng của địa

phương đã được cấp có thẩm quyền phê duyệt; cần tranh thủ mọi nguồn lực để tổ chức triển khai thực hiện các kế hoạch phát triển kinh tế kết hợp quốc phòng của địa phương ...; tập trung hỗ trợ pháp lý và tháo gỡ những khó khăn, vướng mắc của các doanh nghiệp đang đầu tư trên địa bàn thành phố để tạo uy tín và năng lực cạnh tranh cũng như khả năng quản trị của địa phương trong việc tiếp tục kêu gọi đầu tư từ bên ngoài. Bên cạnh đó, địa phương cũng cần tăng cường công tác tuyên truyền, phổ biến, giáo dục pháp luật về vấn đề biên giới quốc gia trên đất liền để nâng cao ý thức trách nhiệm của cộng đồng dân cư trong việc bảo vệ biên giới quốc gia và đảm bảo an ninh khu vực biên giới.

Chương 3

QUAN ĐIỂM, GIẢI PHÁP PHÁT TRIỂN KINH TẾ KẾT HỢP VỚI NHIỆM VỤ QUỐC PHÒNG CỦA THÀNH PHỐ CHÂU ĐỐC TỈNH AN GIANG TRONG GIAI ĐOẠN HIỆN NAY

3.1. Quan điểm phát triển kinh tế kết hợp với nhiệm vụ quốc phòng của thành phố Châu Đốc tỉnh An Giang

3.1.1. *Giải quyết tốt mối tương quan giữa lợi ích kinh tế, tăng trưởng kinh tế và đảm bảo quốc phòng an ninh*

Đây là quan điểm cơ bản không chỉ được Chính phủ, Ủy ban nhân dân tỉnh An Giang mà còn được Đảng bộ và nhân dân thành phố Châu Đốc luôn luôn khẳng định và làm kim chỉ nam trong công tác lãnh đạo, chỉ đạo thực hiện nhiệm vụ phát triển kinh tế kết hợp với quốc phòng của thành phố Châu Đốc trong giai đoạn hiện nay; giai đoạn mà chính quyền thành phố đang tiếp tục thực hiện mục tiêu “dân giàu, nước mạnh, dân chủ, công bằng, văn minh”; giai đoạn mà thành phố “lấy du lịch tâm linh – ngành công nghiệp không khói - làm mũi nhọn để phát triển kinh tế”; giai đoạn mà chính quyền và nhân dân thành phố đối diện với tình hình người Trung Quốc đầu tư, mua bán và thuê đất để xây dựng các sông bạc dọc tuyến biên giới Việt Nam – Campuchia có chiều hướng gia tăng, phức tạp.

Lợi ích kinh tế, tăng trưởng kinh tế là kết quả lao động sản xuất của con người tạo ra cho xã hội của thành phố Châu Đốc; đảm bảo quốc phòng an ninh là bảo vệ những thành quả lao động và lợi ích kinh tế mà chính quyền thành phố Châu Đốc xây dựng nên. Lợi ích kinh tế, tăng trưởng kinh tế của thành phố đạt được kết quả khích lệ cũng một phần do chính quyền thành phố Châu Đốc thực hiện tốt nhiệm vụ quốc phòng an ninh, tạo một môi trường ổn định về chính trị, xã hội để cá nhân và doanh nghiệp an tâm sản xuất kinh doanh. Ngược lại, lợi ích kinh tế, tăng trưởng kinh tế sẽ quyết định đến phương thức, nội dung của sự kết hợp phát triển kinh tế với nhiệm vụ quốc phòng an ninh. Do đó, chính quyền thành phố cần quan tâm giải quyết tốt mối tương quan giữa lợi ích kinh tế, tăng trưởng kinh tế và đảm bảo quốc phòng an ninh.

Tại Chương 1 có nêu, *kinh tế đóng vai trò là cái nền cơ bản vững chắc mà trên đó có một xã hội phát triển được tạo dựng để đảm bảo ba mục đích là: Thứ nhất, các giá trị vật chất được đưa lên hàng đầu, và trong giá trị vật chất, giá trị kinh tế được xem là quan trọng nhất; thứ hai, bao gồm các giá trị xã hội, chính trị, văn hóa và những chế định có liên quan; thứ ba liên quan đến nội tại của con người, làm cho con người trở nên người hơn, nhân bản hơn.*

Như vậy phải khẳng định rằng lợi ích kinh tế là động lực, phát triển kinh tế làm cơ sở để có cái nền vững chắc cơ bản xây dựng một xã hội phát triển; đảm bảo quốc phòng an ninh là điều kiện để trên cơ sở đó mà chính quyền thành phố Châu Đốc xây dựng các kế hoạch phát triển kinh tế - xã hội gắn với nhiệm vụ quốc phòng an ninh. Trong kế hoạch phát triển kinh tế, đó là tạo điều kiện cho mỗi cá nhân cải thiện đời sống, nâng cao quyền làm chủ của mình, thấy rõ tính hơn hản của chế độ, từ đó, kiên quyết bảo vệ chế độ. Đảm bảo quốc phòng an ninh là điều kiện để phát triển kinh tế không đi chệch hướng với quan điểm.

Trong giai đoạn hiện nay, phát triển kinh tế - xã hội mang nội dung đấu tranh chính trị sâu sắc. Muốn đạt được sự tăng trưởng kinh tế theo hướng củng cố độc lập dân tộc, xây dựng chủ nghĩa xã hội, *phải lấy lợi ích kinh tế là động lực, phát triển kinh tế làm cơ sở, bảo đảm quốc phòng an ninh là điều kiện.* Không đánh giá đúng mối tương quan giữa 3 yếu tố trên để có một quan điểm kết hợp kinh tế - xã hội với quốc phòng - an ninh bảo đảm sự hài hòa các lợi ích ở từng cơ sở, địa phương thì lực lượng sẽ rất phân tán, nói nhiều đến kết hợp, nhưng kết hợp vẫn không đi được vào cuộc sống.

Đây là biện pháp cơ bản để khắc phục nhận thức quan niệm không đúng hiện nay: Coi quốc phòng, an ninh là hy sinh lợi ích cá nhân, là gánh nặng phải thực hiện; kết hợp kinh tế với quốc phòng là sự áp đặt, là nghĩa vụ phải làm nên thiếu tự giác, chủ động. Với những quan niệm đó, quan điểm về quốc phòng toàn dân, sức mạnh quốc phòng là sức mạnh tổng hợp, quốc phòng mạnh phải dựa trên một nền kinh tế phát triển vững chắc khó có thể trở thành hiện thực.

3.1.2. Phải linh hoạt, cụ thể trong việc cải thiện đời sống nhân dân, tích lũy để phát triển và đảm bảo quốc phòng an ninh

Trong kết hợp phát triển kinh tế với nhiệm vụ quốc phòng thì mỗi ngành, mỗi lĩnh vực đều có vị trí, vai trò và chức năng khác nhau. Yêu cầu của nhiệm vụ quốc phòng, an ninh thành phố Châu Đốc đặt ra cho từng ngành, từng lĩnh vực hoạt động, từng địa bàn xã, phường tuy có cái chung, đồng thời cũng có những yêu cầu cụ thể rất khác nhau.

Xuất phát từ nhận thức: Mỗi ngành, mỗi lĩnh vực là một bộ phận hợp thành của sức mạnh kinh tế và quốc phòng để xác định vị trí, vai trò, tác dụng của từng ngành, từng lĩnh vực, từng địa bàn xã, phường đối với sự phát triển kinh tế chung của thành phố cũng như đối với nhiệm vụ an ninh và quốc phòng.

Do đó, kết hợp yêu cầu quốc phòng trong từng ngành, từng lĩnh vực, từng địa bàn cụ thể không thể đơn giản, máy móc mà phải rất linh hoạt và cụ thể; phải từ những yêu cầu cụ thể về nhiệm vụ quốc phòng, an ninh đặt ra cho từng lĩnh vực hoạt động ở từng nơi mà chọn ra cách thực hiện kết hợp cả ba loại nhu cầu: Cải thiện đời sống nhân dân; tích lũy để phát triển, mở rộng quan hệ với bên ngoài; bảo đảm quốc phòng, an ninh.

Để kết hợp ba loại nhu cầu đó trong mọi hoạt động kinh tế - xã hội, có thể có nhiều cách làm khác nhau. Song, cách tốt nhất, có hiệu quả nhất là cách làm “một công, hai hoặc ba việc”, đưa yêu cầu quốc phòng và an ninh trở thành phương hướng phát triển tất yếu của từng hoạt động kinh tế - xã hội.

Trong điều kiện khoa học và công nghệ đang phát triển như hiện nay, nhất là sự phát triển mạnh mẽ của cuộc cách mạng công nghiệp 4.0 (nhất là kỹ thuật số, vạn vật kết nối Internet) đã tác động sâu sắc đến hệ thống chính trị, xã hội, kinh tế; nhiều phương tiện thiết bị và công nghệ thông tin hiện đại phục vụ cho nhu cầu cuộc sống người dân; cùng với đó là yêu cầu về dân chủ hóa đời sống xã hội, ứng dụng công nghệ thông tin thực hiện sự công khai, minh bạch hoạt động của các cơ quan hành chính Nhà nước, đảm bảo quyền tiếp cận thông tin của công dân, ... ảnh

hưởng không nhỏ đến nhiệm vụ quốc phòng an ninh. Do đó, để cải thiện đời sống nhân dân không chỉ về vật chất thông qua các cơ chế, chính sách hiện có về phát triển kinh tế - xã hội, chính quyền thành phố Châu Đốc cũng có thể ứng dụng lĩnh vực công nghệ thông tin vừa đáp ứng nhu cầu tinh thần cho người dân, vừa đáp ứng nhu cầu quốc phòng, an ninh là rất khả quan.

Nhu cầu tiêu dùng quân sự cũng rất rộng lớn nên phải mạnh dạn tìm tòi bằng kỹ thuật và quản lý cách thức kết hợp kinh tế với quốc phòng - an ninh để mỗi bước phát triển kinh tế đều đem đến hai tác dụng: Dân sinh và quốc phòng. Mỗi ngành, mỗi lĩnh vực phải thực sự phục vụ mọi nhu cầu của thành phố; trong phục vụ dân sinh phải tính đến quốc phòng, trong phục vụ quốc phòng phải tính đến dân sinh. Nếu dư thừa từ phục vụ dân sinh thì tích lũy để phát triển tiềm lực kinh tế, nếu dư thừa từ phục vụ quốc phòng thì cũng để tích lũy để tăng cường tiềm lực quân sự của địa phương.

Đối với thành phố Châu Đốc hiện nay, những nhu cầu về bảo đảm đời sống cho các lực lượng vũ trang, về giữ gìn và duy trì cơ sở vật chất kỹ thuật hiện có, về an ninh và trật tự an toàn xã hội ở cơ sở và địa phương trọng điểm đang là những yêu cầu cấp bách không thể không giải quyết, mặc dầu khả năng kinh tế của thành phố Châu Đốc còn có hạn. Đời sống của các lực lượng vũ trang vẫn có nhiều khó khăn, khả năng bảo đảm của nền kinh tế tại địa phương rất hạn hẹp, phải thông qua nhiều biện pháp, từng bước thực hiện sự công bằng, hợp lý trong phân phối giữa các lĩnh vực hoạt động chủ yếu của thành phố. Qua đó, cải thiện từng bước, nâng cao chất lượng đời sống mọi mặt cho các lực lượng vũ trang. Đồng thời, tích cực chấn chỉnh tổ chức để có thể tác động tích cực trở lại đối với phát triển kinh tế.

Ở từng địa phương, trên từng địa bàn quản lý, những yêu cầu của cả kinh tế và quốc phòng cũng khác nhau, cho nên phải từ tình hình cụ thể mà xác định giải pháp kết hợp kinh tế và quốc phòng. Ví dụ ở vùng biên giới thưa dân như phường Vĩnh Nguơn, xã Vĩnh Tế, yêu cầu quốc phòng - an ninh nổi lên hàng đầu trong lúc khả năng và trình độ phát triển kinh tế thấp không thể không tập trung vào các

nhiệm vụ quốc phòng, nhưng phải thông qua thực hiện các nhiệm vụ ấy để tạo điều kiện, tiền đề cho kinh tế, đời sống ở địa phương phát triển.

Trong mối quan hệ kinh tế - quốc phòng - an ninh, mọi biện pháp, hình thức mang tính máy móc, giản đơn, áp đặt đều không đem lại hiệu quả. Nghệ thuật thực hiện kết hợp hai lợi ích kinh tế - quốc phòng là xác định cho đúng vị trí ưu tiên, không tách rời biệt lập trên quan điểm cơ bản lâu dài là: Đẩy mạnh phát triển kinh tế - xã hội, trên cơ sở phát triển kinh tế mà tăng cường kinh tế cho quốc phòng - an ninh.

3.1.3. Phần đấu tiết kiệm nhân lực, vật lực; nâng cao chất lượng các hoạt động quốc phòng an ninh với chi phí ít nhất

Sự cần thiết khách quan của kết hợp phát triển kinh tế với quốc phòng an ninh là sử dụng khoa học nhất, hợp lý nhất, tiết kiệm nhất mọi tiềm năng hiện có của địa phương cho phát triển kinh tế - xã hội, để vừa cải thiện đời sống nhân dân, vừa bảo đảm quốc phòng an ninh.

Điều này có nghĩa là phải phần đầu xây dựng sức mạnh quốc phòng - an ninh ngày càng đạt chất lượng cao, nhưng với chi phí ít nhất dựa trên cơ sở phát triển kinh tế - xã hội của thành phố. Chất lượng và tiết kiệm trở thành tiêu chuẩn chọn lựa và thước đo hiệu quả của các biện pháp và hình thức cụ thể về kết hợp kinh tế - xã hội với quốc phòng - an ninh.

Chất lượng và tiết kiệm đối với quốc phòng - an ninh không chỉ có ý nghĩa kinh tế, đời sống đơn thuần, mà còn có tác động xã hội quan trọng, khẳng định bản chất cách mạng của các lực lượng vũ trang và do đó, là sự ngăn chặn có hiệu quả đối với mọi mưu toan phá hoại của các thế lực thù địch.

Chi phí xã hội dành cho quân đội và các nhiệm vụ quốc phòng rất đa dạng. Nếu xét dưới dạng tổng quát thì những chi phí ấy đều tồn tại dưới dạng chi phí về lực lượng lao động xã hội và về của cải vật chất. Lực lượng lao động xã hội được huy động cho quân đội là một bộ phận cấu thành của lực lượng sản xuất cơ bản của địa phương.

Tiếp theo là việc nâng cao chất lượng của đội ngũ này, mà một trong những điều kiện chủ yếu là nâng cao chất lượng giáo dục và huấn luyện quân sự. Để sử dụng có hiệu quả và tiết kiệm tài sản, lao động của quân đội thì mọi hoạt động quân sự từ nhỏ đến lớn phải được chính quy hóa.

Trong hoạt động quân sự, tổ chức huấn luyện một cách khoa học có ý nghĩa quan trọng để nâng cao chất lượng huấn luyện, tiết kiệm thời gian huấn luyện, khắc phục được sự lãng phí sức lực của con người; khắc phục quan điểm “nước sông công lính” rất tệ hại hiện vẫn tồn tại tương đối phổ biến.

Lực lượng vật tư, tài chính mà quân đội sử dụng là bộ phận của cải xã hội được dành ra phục vụ nhiệm vụ chiến đấu, sẵn sàng chiến đấu phòng thủ. Trong mọi hoạt động của mình, quân đội phải có ý thức trách nhiệm, ý thức làm chủ đầy đủ mọi của cải vật chất mà địa phương dành cho, sử dụng chúng một cách khoa học.

Bảo quản vũ khí, khí tài, phương tiện chiến đấu là một trong những vấn đề có tầm quan trọng chiến lược đối với nhiệm vụ quốc phòng và kinh tế. Công tác này đòi hỏi tinh thần trách nhiệm cao, cơ chế quản lý nghiêm ngặt và những biện pháp kinh tế - kỹ thuật có hiệu quả.

Ngoài ra, trong huấn luyện quân sự, chuẩn bị chiến đấu, chiến đấu và sản xuất, quân đội tác động đến địa hình, môi trường sống, sử dụng một tài nguyên nhất định. Quán triệt quan điểm kinh tế trong vấn đề này, quân đội còn có trách nhiệm bảo vệ và làm trong sạch môi trường, bảo vệ và cải tạo điều kiện tự nhiên, bảo vệ và làm giàu các nguồn lợi thiên nhiên của đất nước.

3.2. Giải pháp để thực hiện tốt phát triển kinh tế kết hợp với nhiệm vụ quốc phòng của thành phố Châu Đốc tỉnh An Giang.

3.2.1. Quán triệt quan điểm phát triển kinh tế kết hợp với nhiệm vụ quốc phòng trong chỉ đạo, quản lý, điều hành

Để khắc phục những hạn chế trong phát triển kinh tế kết hợp với nhiệm vụ quốc phòng của thành phố Châu Đốc thời gian qua, giải pháp trước nhất của mọi

giải pháp là quán triệt quan điểm phát triển kinh tế kết hợp với nhiệm vụ quốc phòng trong chỉ đạo, quản lý, điều hành của lãnh đạo, chính quyền thành phố.

Có nhận thức đúng đắn về sự kết hợp giữa phát triển kinh tế - xã hội với nhiệm vụ quốc phòng – an ninh thì mới có những chủ trương, giải pháp tổ chức thực hiện tốt hai nhiệm vụ chiến lược này trong giai đoạn hiện nay. Việc đề ra chủ trương, giải pháp đòi hỏi phải có quy hoạch, kế hoạch cụ thể để chỉ đạo, quản lý điều hành của lãnh đạo, chính quyền thành phố trong tổ chức triển khai thực hiện đồng bộ từ trên xuống. Và để nhận thức đúng đắn về sự kết hợp, lãnh đạo và chính quyền thành phố cần quán triệt quan điểm phát triển kinh tế kết hợp với quốc phòng đến từng cán bộ, công chức, người lao động và nhân dân trên địa bàn để phát huy sức mạnh tổng hợp của khối đại đoàn kết toàn dân tộc thực hiện nhiệm vụ xây dựng quê hương Châu Đốc ngày càng giàu đẹp, văn minh, xứng đáng là khu du lịch tâm linh ổn định về chính trị, an toàn về xã hội để thu hút khách du lịch đến tham quan, thưởng ngoạn và thu hút cá nhân kinh doanh, doanh nghiệp đến hoạt động đầu tư.

Là một thành phố thuộc tỉnh An Giang, với nguồn lực có giới hạn về không gian và thời gian, lãnh đạo và chính quyền thành phố Châu Đốc thực hiện điều hành, phân bổ các nguồn lực, xây dựng các kế hoạch về phát triển kinh tế, kế hoạch thực hiện nâng chất nông thôn mới, kế hoạch thực hiện chính sách dân số, khoa học kỹ thuật, an sinh xã hội, chính sách đối ngoại, để hướng hoạt động của mọi tầng lớp nhân dân, của lực lượng vũ trang vào mục tiêu vừa phát triển kinh tế, vừa chăm lo củng cố và tăng cường tiềm lực quốc phòng. Do đó, việc quán triệt quan điểm phát triển kinh tế kết hợp với quốc phòng trong chỉ đạo, quản lý, điều hành là yêu cầu và nhiệm vụ tất yếu phải thực hiện để tránh tình trạng phân bổ các nguồn lực tràn lan, sử dụng lãng phí và không kém hiệu quả.

Thành phố Châu Đốc cần phải làm tốt công tác giáo dục quốc phòng và an ninh để nâng cao nhận thức của các ngành, các cấp về yêu cầu kết hợp kinh tế - xã hội với quốc phòng - an ninh trong giai đoạn hiện nay. Phải đạt được sự thống nhất xuyên suốt và thành nền nếp trong quá trình thực hiện, từ Đảng lãnh đạo đến nhà nước điều hành và huy động sức mạnh tổng hợp trong nhân dân; từ quy hoạch, kế

hoạch dài hạn, ngắn hạn của các cấp, của địa phương. *Có như vậy mới khắc phục được hạn chế trong quy hoạch, kế hoạch phát triển kinh tế kết hợp quốc phòng của thành phố Châu Đốc trong thời gian qua.*

Đây là yêu cầu bảo đảm để trong các quyết định về chủ trương, cơ chế, chính sách đều có tính toán nhằm kết hợp tốt kinh tế - xã hội với quốc phòng - an ninh. Ở đây, có lẽ cần tăng cường vai trò tham mưu của hệ thống quốc phòng - an ninh ở các cấp ủy và chính quyền thành phố. Cần có một bộ phận giúp việc cho Bí thư Thành ủy, làm nhiệm vụ tổng hợp và trực tiếp giúp Bí thư Thành ủy xem xét những vấn đề kết hợp kinh tế - xã hội với quốc phòng - an ninh, bảo đảm để việc kết hợp này cụ thể, chuẩn xác và đi nhanh vào thực tiễn cuộc sống.

3.2.2. Trên cơ sở quy hoạch, kế hoạch phát triển đã được xác định, phát triển toàn diện, hợp lý cơ cấu ngành kinh tế

Kinh tế thành phố Châu Đốc bao gồm ba ngành chính là nông nghiệp; tiểu thủ công nghiệp, xây dựng; thương mại, dịch vụ, du lịch. Trong mỗi ngành đều có các lĩnh vực khác nhau hợp thành ngành mũi nhọn để thành phố Châu Đốc đột phá phát triển kinh tế.

Nhiệm vụ nghiên cứu tại phần mở đầu đã nêu, hiện nay, thành phố Châu Đốc “lấy du lịch tâm linh làm mũi nhọn để phát triển kinh tế” do đó, để khắc phục Hạn chế trong kết hợp kinh tế với quốc phòng trong các ngành, lĩnh vực cần phải thực hiện giải pháp phát triển toàn diện, hợp lý cơ cấu ngành kinh tế của thành phố.

Cơ cấu ngành của nền kinh tế là một tiêu chí quan trọng phản ánh trình độ phát triển của lực lượng sản xuất. Trong quá trình tổ chức thực hiện kế hoạch phát triển kinh tế, việc xác định một cơ cấu ngành hợp lý có thể bổ sung, hỗ trợ cho nhau để vừa bảo đảm tăng trưởng kinh tế cao, vừa tạo điều kiện để đẩy mạnh quốc phòng - an ninh là hết sức cần thiết.

Một cơ cấu ngành hợp lý sẽ tạo điều kiện để có thể chuyển nhanh từ kinh tế thời bình sang kinh tế thời chiến, từ đáp ứng nhu cầu dân sự sang đáp ứng nhu cầu quân sự khi có tình huống đặc biệt.

Do vậy, việc nghiên cứu, bố trí nguồn lực để thực hiện các kế hoạch cụ thể phải xác lập cho được mối liên hệ chặt chẽ của các ngành trong một cơ cấu thống nhất, đặc biệt là quan hệ giữa công trình dân sự và công trình quốc phòng, nhằm làm cho việc bảo đảm kinh tế cho quốc phòng thành một bộ phận hữu cơ của nền sản xuất xã hội, làm cho nền kinh tế quốc dân đáp ứng được các yêu cầu sau đây của quốc phòng:

Về nông nghiệp: Để người dân sáng tạo ra được sản phẩm nông nghiệp mới để vừa đáp ứng yêu cầu của thị trường vừa phục vụ cho phát triển du lịch tâm linh của thành phố Châu Đốc thì đòi hỏi lãnh đạo và chính quyền thành phố phải có định hướng, thuyết phục người dân thay đổi tư duy trong chuyển dịch cơ cấu cây trồng, vật nuôi. Sản phẩm nông nghiệp có chất lượng cao thì đáp ứng được những yêu cầu khắc khe của thị trường mới đủ sức cạnh tranh. Để nông dân có tư duy đổi mới thì Nhà nước phải mạnh dạn đầu tư kết cấu hạ tầng cơ sở để vừa phục vụ cho nông nghiệp, nông dân, nông thôn vừa đảm bảo cho nhiệm vụ quốc phòng, an ninh khu vực nông thôn.

Về tiểu thủ công nghiệp, xây dựng: Chính quyền thành phố sớm phát huy lợi thế về cơ chế, chính sách để lập kế hoạch kêu gọi xây dựng khu vui chơi giải trí và khu ẩm thực tại các vị trí đã được quy hoạch chi tiết (cụm nhà hàng, khách sạn trên đất bãi bồi phường Vĩnh Mỹ, khu ẩm thực phía bắc Miếu bà chúa xứ Núi Sam) trên địa bàn. Quan tâm đến các làng nghề truyền thống như làm bột khoai mì, bánh khoai mì, đường thốt nốt, Là nét đặc trưng của văn hóa – xã hội thành phố để những làng nghề này không mai một và có nguy cơ mất dần trong xu hướng công nghiệp hóa, hiện đại hóa của nền kinh tế thị trường. Chủ động hỗ trợ người dân trong việc tìm nguồn nguyên vật liệu cung ứng cho hoạt động sản xuất các sản phẩm truyền thống như mắm và khô cá các loại phục vụ cho du lịch đang thiếu hụt trầm trọng do mùa nước lũ không còn về theo chu kỳ.

Thường xuyên tổ chức kiểm tra, giám sát các hoạt động đầu tư xây dựng trên địa bàn thành phố để xử lý nghiêm các chủ đầu tư tự ý xây dựng phá vỡ quy hoạch, xây dựng không theo kết quả thẩm định của cơ quan chuyên môn mà làm

mất đi tính linh động của kết cấu hạ tầng cơ sở khi có biến cố về quốc phòng – an ninh xảy ra.

Về thương mại, dịch vụ, du lịch: Chính quyền thành phố cần có kiến nghị cấp có thẩm quyền thay đổi điều lệ xây dựng chi tiết khu vực quanh núi Sam để tạo động lực cho người dân địa phương có cơ hội đầu tư xây dựng nhà cao tầng phục vụ khách du lịch, đồng thời cũng tạo sức hút để các doanh nghiệp đến đầu tư xây dựng các công trình phục vụ du lịch tâm linh của thành phố để giữa chân du khách, góp phần vào thay đổi cơ cấu ngành thương mại, dịch vụ, du lịch của thành phố.

Tăng cường công tác kiểm tra, xử lý tình trạng chèo kéo, đu bám, chặt chém du khách để đảm bảo Khu du lịch quốc gia núi Sam là điểm đến an toàn, văn minh, lịch sự. Động viên, khuyến khích người dân tạo ra những sản phẩm du lịch mới của thành phố Châu Đốc; đa dạng hóa về số lượng và chủng loại hàng hóa để phục vụ cho lĩnh vực thương mại, dịch vụ, du lịch, tuyệt đối không bán hàng giả, hàng gian làm ảnh hưởng đến uy tín của Khu du lịch tâm linh.

Vừa khắc phục những hạn chế trong cơ cấu ngành, lĩnh vực vừa phát triển toàn diện, hợp lý cơ cấu ngành kinh tế của thành phố thì tin chắc rằng sự kết hợp phát triển kinh tế với nhiệm vụ quốc phòng sẽ được sự đồng tình ủng hộ của Đảng bộ và nhân dân thành phố trong giai đoạn hiện nay.

3.2.3. Xây dựng được một hệ thống giao thông đồng bộ đường bộ, đường sông có thể sử dụng nhiều loại phương tiện, có khả năng hỗ trợ cho nhau

Trên phạm vi thành phố, cũng như ở từng địa bàn xã, phường giáp biên giới, thành phố Châu Đốc cần phải từng bước xây dựng được một hệ thống giao thông vận tải đồng bộ hoàn chỉnh là đường bộ và đường sông để có thể sử dụng nhiều loại phương tiện, có khả năng hỗ trợ cho nhau. Điều này sẽ khắc phục được tư duy về phát triển kết cấu hạ tầng chỉ phục vụ cho mục tiêu phát triển kinh tế - xã hội mà không xem xét đến tính “lưỡng dụng” của kết cấu hạ tầng.

Đối với thành phố Châu Đốc, là một địa phương cấp huyện thuộc tỉnh An Giang, có giới hạn chiều sâu về lãnh thổ và chiều dài về đường biên nên không có

hệ thống đường sắt, không có hệ thống đường biển và không có đường hàng không, do đó, chính quyền thành phố phải coi trọng hệ thống đường bộ và đường sông.

Phát huy mạng lưới sông, kênh, rạch gần dọc theo biên giới để phát triển giao thông đường thủy; bên cạnh đó, xây dựng một hệ thống vận chuyển nhiên liệu đường ống vì đây là một phương tiện vận chuyển rất quan trọng, rất kinh tế và dễ bảo vệ.

Quy đất dành cho hệ thống giao thông đường bộ trên địa bàn thành phố ít nên đường giao thông nội ô thành phố thường nhỏ và chỉ đáp ứng những loại xe tải trọng nhỏ; do đó, để đáp ứng yêu cầu mới về kết hợp phát triển kinh tế với quốc phòng trong giai đoạn hiện nay của thành phố Châu Đốc, ngành giao thông vận tải trong thời gian tới cần phải:

Một là, hạn chế xe tải trọng lớn vào nội ô thành phố đồng thời với phân luồng giao thông để đảm bảo cho nhu cầu vận chuyển hàng hóa và vận chuyển hành khách vừa đảm bảo công trình không bị xuống cấp. Tập trung vốn xây dựng ở những nút giao thông quan trọng, giải quyết các điểm đường ách tắc trong mùa cao điểm Lễ hội Vía bà chúa xứ Núi Sam, dần dần tạo thành mạng giao thông liên hoàn, liên kết các trục ngang, dọc, giữa giao thông đường bộ với đường sông; nhất là xây dựng các cây cầu bắc qua sông Châu Đốc để nối liền huyện An Phú và thị xã Tân Châu; cầu nội địa nối nội ô thành phố với khu vực biên giới đất liền là xã Vĩnh Tế, phường Vĩnh Nguơn.

Hai là, cần quan tâm đến giải pháp “ngầm hoá” các công trình giao thông. Đưa toàn bộ hay một phần cơ bản công trình giao thông xuống dưới lòng đất, nhằm tạo thêm không gian và tiện ích cho hoạt động giao thông của thành phố. Nguyên lý biến bất lợi từ một vùng đất trũng thành lợi thế để xây dựng các công trình ngầm vừa phục vụ phát triển kinh tế - xã hội trong thời bình, vừa phục vụ nhiệm vụ quốc phòng trong chiến đấu phòng thủ; dựa vào độ dày của mặt đất để phân cách các hoạt động giao thông trên một đơn vị diện tích mà không chế ước lẫn nhau. Nó có tác dụng nhằm tăng cường an ninh giao thông và trong tình huống chiến tranh thì tăng

cường khả năng che đở, phòng tránh; gây khó khăn cho việc thực hiện mục tiêu đánh phá, làm hạn chế hoặc vô hiệu hoá khả năng trinh sát, phát hiện của trang thiết bị kỹ thuật hiện đại và làm giảm sức mạnh của địch khi tiến công xâm lược.

Vi vậy, nhu cầu tiếp cận không gian lòng đất, có thể nói, trước tiên là một tất yếu quốc phòng - an ninh trong giai đoạn hiện nay. Tuy nhiên, khi chúng ta tiếp cận từ góc độ kinh tế - xã hội thì lại xuất hiện nhiều vấn đề mới. Có thể nói, các công trình kinh doanh ngầm dưới lòng đất đang là mô hình mới. Ở thành phố Châu Đốc, trong quá trình lập quy hoạch, kế hoạch đô thị hoá và hiện đại hoá giao thông vận tải cũng đều đề cập đến sự phát triển các công trình ngầm như: Tầng ngầm cho các nhà cao tầng, hệ thống điện nước được âm ngầm dưới lòng đất, xây dựng nơi hầm trú ẩn trong lòng núi Sam,

Chúng ta có thể dễ nhận thấy các công trình kinh doanh dưới lòng đất sẽ góp phần giải quyết vấn đề an ninh giao thông, an ninh đô thị, trật tự, an toàn xã hội và trong tình huống có chiến tranh thì vai trò, tác dụng của các công trình ngầm trong việc phòng tránh, nhất là phòng tránh những đòn tiến công bằng không quân và tên lửa hành trình của đối phương là rất hiệu quả. Như vậy, việc phát triển các công trình ngầm không còn thuần túy là nhu cầu quốc phòng - an ninh, không chỉ là tất yếu quốc phòng - an ninh, mà đã trở thành nhu cầu kinh doanh và tất yếu kinh tế - xã hội.

Tuy nhiên, để có thể phát huy hiệu quả tổng hợp kinh tế - xã hội, quốc phòng - an ninh thì khách quan đòi hỏi phải phát huy tính năng động chủ quan của con người trong quá trình xây dựng quy hoạch, kế hoạch và thực hiện các dự án sao cho thể hiện sự kết hợp giữa hai lĩnh vực, làm cho các công trình kinh doanh ngầm có thể đáp ứng yêu cầu “*lưỡng dụng*” và khả năng chuyển hoá nhanh từ công trình dân dụng thành công trình quân sự khi có tình huống. Do đó, thực tiễn đặt ra cho các nhà hoạch định chính sách phát triển phải sớm quan tâm đến quy trình kết hợp kinh tế - xã hội với quốc phòng - an ninh sao cho loại hình kinh doanh dưới lòng đất - loại hình kinh doanh đặc biệt này - phát huy được hiệu quả tổng hợp - hiệu quả kết hợp kinh tế - xã hội với quốc phòng - an ninh.

Để các công trình ngầm có tính đặc thù cao này phát huy được hiệu quả kết hợp kinh tế - xã hội với quốc phòng - an ninh, chính quyền thành phố Châu Đốc cần quan tâm đến một số vấn đề sau đây:

Một là, kiến nghị cấp có thẩm quyền cũng như cơ quan nhà nước cấp trên cần sớm xây dựng chiến lược kết hợp kinh tế - xã hội với quốc phòng - an ninh. Theo đó, loại hình kết hợp trong các công trình giao thông dưới lòng đất được đặc biệt quan tâm, tạo cơ sở cho xây dựng quy hoạch, kế hoạch và tổ chức triển khai các dự án dịch vụ ngầm trong thời gian tới.

Chúng ta tuy đã có kinh nghiệm trong tổ chức xây dựng các công trình ngầm, công sự phòng tránh và đánh trả địch trong chống chiến tranh phá hoại của địch; nhưng trong giai đoạn hiện nay đòi hỏi phải xem xét toàn diện từ nhu cầu và mục tiêu phát triển kinh tế - xã hội, tăng cường quốc phòng - an ninh, xây dựng và bảo vệ Tổ quốc. Nếu tiến hành xây dựng theo kiểu tự phát, làm theo khả năng sẵn có, thiếu tư duy kết hợp cả nhu cầu kinh tế - xã hội và quốc phòng - an ninh; hay nói cách khác, nếu không có chủ trương chiến lược, sự chỉ đạo tập trung thống nhất, đồng bộ thì khó có thể đưa lại hiệu quả tổng hợp cao. Vì vậy, vấn đề “ngầm hoá” hệ thống giao thông đô thị phải là một chủ trương chiến lược của quốc gia, vừa đáp ứng yêu cầu cấp bách trước mắt, vừa cơ bản lâu dài. “Ngầm hoá” vừa có tính phổ biến rộng rãi, vừa thể hiện sự chỉ đạo chặt chẽ, tập trung, thống nhất, có trọng tâm và các yếu tố bảo đảm cho các dự án có tính khả thi cao.

Hai là, trong hoàn cảnh địa phương còn nhiều khó khăn do năng lực tài chính hạn hẹp, thành phố Châu Đốc cần có giải pháp, bước đi phù hợp. Muốn thế, trước hết phải kiến nghị và đề xuất sáng kiến lên các bộ, ngành liên quan trực tiếp như Bộ Giao thông vận tải, Bộ Kế hoạch và Đầu tư, Bộ Quốc phòng, Bộ Công an, Bộ Xây dựng, để các cơ quan Trung ương có sự phối hợp, nghiên cứu, tham mưu, đề xuất với Đảng, Nhà nước trong việc xây dựng quy hoạch, kế hoạch phát triển các loại hình công trình giao thông ngầm trong chương trình đô thị hoá; “ngầm hoá” hệ thống giao thông là một trong các biện pháp quan trọng để bảo vệ tiềm lực và các mục tiêu trọng điểm trong chống chiến tranh xâm lược sử dụng vũ

khí công nghệ cao của kẻ địch, khi chúng liều lĩnh tiến hành. Trong bối cảnh đó, ta phải tận dụng khai thác các lợi thế thiên nhiên và các công trình đã có cùng với việc xây dựng mới.

Trên cơ sở xem xét khả năng thực tế, phân tích khoa học nhu cầu cần sử dụng và yêu cầu khối lượng cần “ngầm hoá” mà cân đối trong quy hoạch, kế hoạch xây dựng công trình giao thông trọng điểm, các công trình giao thông ngầm cần “lưỡng dụng hoá” để sử dụng kết hợp cho dân sinh, cho kinh tế - xã hội, tham quan, du lịch, ... Hiện nay, khi mà xây dựng kinh tế - xã hội đòi hỏi phải phát triển nhanh và bền vững thì việc “ngầm hoá” các công trình giao thông cần được tiến hành chặt chẽ, nghiêm túc, góp phần thiết thực thực hiện tốt chủ trương kết hợp kinh tế - xã hội với quốc phòng - an ninh.

Ba là, cơ quan quân sự cần chủ động đề xuất những yêu cầu kết hợp về mặt kỹ thuật bảo đảm tính lưỡng dụng cao và khả năng chuyển hoá nhanh sang làm chức năng phục vụ nhiệm vụ quân sự trong tình huống có chiến tranh. Trong giai đoạn hiện nay, tuy các công trình dịch vụ ngầm đã trở thành nhu cầu tất yếu, bức thiết trong kinh doanh, nhất là trong lĩnh vực giao thông, nhưng nếu các bộ, ngành, lĩnh vực vẫn tiến hành độc lập, không có sự phối hợp trên quy mô chiến lược thì hiệu quả kết hợp kinh tế - xã hội với quốc phòng - an ninh vẫn bị hạn chế, thậm chí còn gây ra lãng phí cho địa phương.

3.2.4. Luôn coi trọng việc phát triển, phân bố dân cư và lao động nông thôn, nhất là các vùng nhạy cảm “phên dậu quốc gia”

Các vùng biên giới đất liền của Tổ quốc, đất rộng người thưa lại là vùng căn cứ cách mạng, vùng “phên giậu” của quốc gia. Khu vực biên giới đất liền thuộc một phần xã Vĩnh Tế và phường Vĩnh Ngươn chiếm gần 20% diện tích tự nhiên của thành phố Châu Đốc, nhưng chỉ chiếm 12,5% dân số của thành phố - chủ yếu là dân số của phường Vĩnh Ngươn, là nơi tập trung nhiều dân tộc ít người là dân tộc Hoa và dân tộc Khmer, kinh tế kém phát triển, đời sống nhân dân còn rất nhiều khó khăn. Hiện nay, rải rác trên địa bàn thành phố vẫn còn gần 200 người du canh, du cư sang Campuchia canh tác đất nông nghiệp.

Tuy nhiên, những năm qua, chính quyền thành phố Châu Đốc chưa dứt khoát tập trung đầu tư hợp lý cho tương xứng với nhiệm vụ mà vùng biên giới phải gánh vác. Có nhiều nơi vẫn còn hoang sơ, lạc hậu, thiếu hẳn sự tác động chỉ đạo đầu tư hỗ trợ của nhà nước. Do vậy, trong những năm tới đây để khắc phục hạn chế trong phát triển nguồn nhân lực của thành phố Châu Đốc, cần phải tập trung đầu tư nhằm ổn định và phát triển kinh tế - xã hội, tăng cường an ninh quốc phòng ở vùng biên giới. Trong đó, những biện pháp cấp bách cần thực hiện là:

Một, ưu tiên đầu tư đủ độ, tập trung dứt điểm địa bàn vùng biên giới, sớm ổn định và phát triển làm đổi thay bộ mặt kinh tế - xã hội, an ninh quốc phòng vùng này. Sự đầu tư ở vùng này không thể tính toán hiệu quả kinh tế thuần túy, trực tiếp; mà phải lấy hiệu quả tổng thể kinh tế - xã hội, an ninh quốc phòng của địa phương làm mục tiêu đầu tư phát triển.

Hai, kết hợp chặt chẽ quá trình phát triển kinh tế với giải quyết những vấn đề cấp thiết về xã hội trong từng bước đi và suốt quá trình phát triển.

Để giải quyết một cách toàn diện các vấn đề của vùng biên giới, chính quyền thành phố Châu Đốc cần có những chính sách hỗ trợ dân tộc đặc biệt khó khăn, các chính sách về giáo dục, y tế. Đồng thời, cần đầu tư thích đáng để phát triển kết cấu hạ tầng, mở rộng mạng lưới thông tin liên lạc, xây dựng những con đường hành lang biên giới, đường liên xã, liên huyện đến các trung tâm cụm xã. Đó là những việc không thể không làm nhằm ổn định phát triển kinh tế - xã hội, tăng cường an ninh, quốc phòng ở vùng biên giới.

Ba, phát huy tính chủ động và tinh thần trách nhiệm của địa phương trong việc triển khai chủ trương của Đảng và nhà nước về ổn định, phát triển kinh tế - xã hội vùng biên giới, khắc phục tình trạng nhiều chương trình, dự án chuyên ngành do các Bộ, ngành quản lý, chỉ đạo và giao cho ủy ban nhân dân tỉnh “có trách nhiệm lồng ghép trên địa bàn”. Do vậy đã xảy ra tình trạng “chồng lấn, trùng lặp” trong thực hiện đầu tư và tình trạng “dễ làm khó bỏ”. Một số chương trình có phần vốn đầu tư cho cộng đồng xây dựng các công trình hạ tầng,

để kinh phí rơi vãi quá nhiều khâu, không phối hợp đồng bộ, tập trung dứt điểm được từng địa bàn.

Bốn, coi trọng việc xây dựng các chợ khu vực biên giới hoặc cụm kinh tế - xã hội cửa khẩu. Trong khi cửa khẩu biên giới phía nước bạn Campuchia hầu hết đã xây dựng thành thị trấn buôn bán sầm uất, các khu vui chơi giải trí, các casino thì ở phía ta, cửa khẩu còn sơ sài, thương mại dịch vụ kém phát triển.

Do vậy, phải thực hiện các dự án chợ khu vực biên giới hoặc cụm kinh tế - xã hội cửa khẩu, mở rộng thị trường, tạo sức hút giao lưu hàng hóa về phía ta, tăng thu ngân sách. Nội dung xây dựng theo dạng hình một khu vực thương mại biên giới gồm chợ, kho bãi, khu dân cư buôn bán, đường, điện, cấp thoát nước, trường học, bệnh viện, đồn biên phòng, cơ sở làm việc các cơ quan như: Hải quan, thuế, cơ quan quản lý xuất - nhập cảnh.

3.2.5. Xây dựng cơ cấu kinh tế vùng, liên vùng

Do điều kiện nguồn lực còn hạn chế, việc ưu tiên phát triển một số địa điểm kinh tế trọng điểm là điều cần thiết. Tuy nhiên xét về lâu dài, để bảo đảm mục tiêu phát triển công bằng cũng như xuất phát từ cái nhìn toàn diện về mục tiêu phát triển kinh tế gắn với nhiệm vụ quốc phòng thì phải đầu tư phát triển cân đối, tạo điều kiện cho từng đại bản xã, phường phát huy được thế mạnh của mình và có sự liên kết trong sản xuất để đóng góp nhiều nhất cho sự phát triển chung của cả thành phố.

Trước mắt, phát huy lợi thế so sánh trong mục tiêu lấy du lịch tâm linh làm mũi nhọn để phát triển kinh tế, phát triển nông nghiệp và các ngành khác phải phục vụ cho nhu cầu phát triển du lịch tâm linh. Thành phố Châu Đốc cần chủ động liên kết với các huyện, thị xã, thành phố giáp ranh để chuyển dần cơ cấu ngành nông nghiệp chuyên trồng lúa nước và nuôi trồng thủy sản truyền thống sang các địa bàn lân cận, đồng thời khuyến khích nông dân mạnh dạn chuyển dịch cơ cấu cây trồng, vật nuôi để tăng năng suất sản lượng lương thực vừa phục vụ nhu cầu thị trường vừa tích lũy phục vụ cho nhiệm vụ quốc phòng.

Về lâu dài, cần xem lại trong các quy hoạch khu công nghiệp, cụm tiểu thủ công nghiệp hay các vùng chuyên canh sản xuất nông nghiệp đã có tính đến yếu tố quốc phòng chưa; nếu không xem xét lại có thể dẫn đến bỏ trống địa bàn, các khu vực yếu về kinh tế, sơ hở về an ninh trong chiến đấu phòng thủ. Xây dựng cơ cấu kinh tế phải đồng thời tạo ra thế trận an ninh, quốc phòng, có tính đến các vị trí xung yếu, các tuyến giao thông, đến quy hoạch dân cư, phân bổ nguồn lực con người, nguồn lực lao động.

Nói cách khác, cơ cấu về liên kết vùng phải đồng thời là sự bố trí thống nhất cả về kinh tế và an ninh - quốc phòng, tạo điều kiện để thành phố Châu Đốc và từng địa bàn xã, phường có thể chủ động đối phó với các tình huống khác nhau.

Cùng với việc xây dựng một hệ thống kinh tế “mở”, đạt hiệu quả kinh tế cao, phải xây dựng được một thế trận quốc phòng - an ninh vững chắc. Muốn vậy, kinh tế và quốc phòng - an ninh phải kết hợp chặt chẽ với nhau trong mọi khâu, từ xây dựng quy hoạch tổng thể, kế hoạch xây dựng, phát triển trên toàn địa bàn, trong từng khu vực, đến khâu xác định vị trí, địa điểm, thiết kế các công trình lớn.

Sự kết hợp này cần được thông suốt trong mọi ngành kinh tế - kỹ thuật, đặc biệt là với những ngành có liên quan trực tiếp nhiều với quốc phòng như giao thông vận tải (cả đường bộ, đường thủy), xây dựng, thông tin - bưu điện, thủy lợi, y tế, các cơ sở công nghiệp, kỹ thuật, bố trí các cụm – tuyến dân cư, bảo đảm sao cho mỗi công trình được xây dựng lên, góp phần tạo nên thế trận có lợi cho quốc phòng trong thời bình và thời chiến.

Ban Chỉ huy quân sự thành phố có nhiệm vụ tư vấn cho Ban chỉ đạo thành ủy quy hoạch phát triển các ngành kinh tế, kỹ thuật, các địa bàn xã, phường về công tác kết hợp kinh tế với quốc phòng trên cơ sở nghiên cứu xây dựng quy hoạch phát triển tổng thể của thành phố, chỉ đạo Ban Chỉ huy quân sự các xã, phường về thực hiện nhiệm vụ xây dựng nền quốc phòng toàn dân, nhiệm vụ kết hợp kinh tế với quốc phòng trên địa bàn của mình. Giải quyết các vấn đề có liên quan thuộc thẩm quyền giữa quân đội và các cơ quan, ban, ngành, địa phương; đồng thời

ngiên cứu, đề đạt kế hoạch xây dựng các căn cứ quốc phòng trên địa bàn, tìm ra phương hướng và hình thức làm kinh tế của quân đội trên địa bàn thành phố.

KẾT LUẬN CHƯƠNG 3

Quan điểm kết hợp phát triển kinh tế với quốc phòng phải được quán triệt trong điều hành vĩ mô của nhà nước nói chung, của chính quyền thành phố Châu Đốc nói riêng; từ việc phân bổ các nguồn lực, xây dựng và thực hiện kế hoạch phát triển kinh tế - xã hội của địa phương phải đảm bảo vừa thực hiện nhiệm vụ xây dựng thành phố Châu Đốc giàu đẹp, vừa đảm bảo về an ninh biên giới.

Để thực hiện được hai nhiệm vụ nêu trên, từ nay đến năm 2030, chính quyền thành phố Châu Đốc phải bằng quy định của pháp luật, trên cơ sở các quy hoạch, kế hoạch về xây dựng và phát triển thành phố Châu Đốc tầm nhìn đến năm 2030, chính quyền thành phố Châu Đốc cần đặt hẳn việc kết hợp phát triển kinh tế - xã hội với quốc phòng – an ninh trong tổ chức, quản lý điều hành thống nhất của Thành ủy và Ủy ban nhân dân. Theo đó, Thành ủy và Ủy ban nhân dân cần phải giao trách nhiệm cụ thể cho từng cơ quan, ban, ngành, địa phương, đơn vị để phát huy hết nội lực của thành phố để thực hiện nhiệm vụ kết hợp phát triển kinh tế với quốc phòng trong giai đoạn hiện nay của thành phố Châu Đốc.

KẾT LUẬN LUẬN VĂN

Phát triển kinh tế kết hợp với quốc phòng là vấn đề quan trọng, là một trong những vấn đề có tính quy luật trong mấy ngàn năm dựng nước và giữ nước của dân tộc ta. Trong giai đoạn hiện nay, vận dụng sáng tạo những bài học kinh nghiệm của lịch sử trên quan điểm chủ nghĩa Mác – Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, Đảng ta đã vạch ra đường lối và chủ trương để chỉ đạo phát triển kinh tế kết hợp với quốc phòng và hoạt động đối ngoại góp phần xây dựng, bảo vệ Tổ quốc xã hội chủ nghĩa.

Bên cạnh đó, sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc đặt ra cho phát triển kinh tế kết hợp với quốc phòng và hoạt động đối ngoại những nhiệm vụ rất nặng nề để góp phần hoàn thành thắng lợi hai nhiệm vụ chiến lược xây dựng thành công chủ nghĩa xã hội và bảo vệ vững chắc Tổ quốc xã hội chủ nghĩa.

Nội dung, phương thức phát triển kinh tế kết hợp với quốc phòng và hoạt động đối ngoại rất phong phú và đa dạng. Trong đó đặc biệt chú trọng sự gắn kết về mục tiêu, nhiệm vụ và quá trình tổ chức thực hiện trong phát triển kinh tế, trong củng cố quốc phòng, trong mở rộng quan hệ quốc tế, ở mọi cấp, mọi ngành, mọi địa phương trên phạm vi cả nước.

Các giải pháp để thực hiện tốt phát triển kinh tế kết hợp với quốc phòng của thành phố Châu Đốc tỉnh An Giang luôn là hệ thống mở, luôn vận động và phát triển không ngừng. Dù trong bất cứ điều kiện, hoàn cảnh nào vai trò lãnh đạo của Đảng, phát huy quyền làm chủ của nhân dân, xác lập chiến lược, quy hoạch hợp lý, khoa học, có lộ trình và bước đi thích hợp, ... luôn là những vấn đề quan trọng quyết định thắng lợi phát triển kinh tế kết hợp với quốc phòng và đối ngoại trong giai đoạn hiện nay.

DANH MỤC TÀI LIỆU THAM KHẢO

- [1]. Đảng Cộng sản Việt Nam (2016), Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XII, Nxb Chính trị Quốc gia, Hà Nội.
- [2]. Học viện hành chính, Giáo trình quản lý nhà nước về kinh tế.
- [3]. Bộ Giáo dục và đào tạo, Giáo trình Triết học Mác – Lênin (Dùng trong các trường đại học, cao đẳng).
- [4]. Luật Quốc phòng (2018), Nxb Tư pháp, Hà Nội.
- [5]. Luật Biên giới quốc gia (2003), Nxb Tư pháp, Hà Nội.
- [6]. Trần Trung Tín (2008), Kết hợp kinh tế với quốc phòng ở nước ta hiện nay, Nxb Quân đội nhân dân, Hà Nội;
- [7]. Đảng Cộng sản Việt Nam (2010), Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XI, Nxb Chính trị Quốc gia, Hà Nội.
- [8]. Nghị định số 164/2018/NĐ-CP ngày 21 tháng 12 năm 2018 của Chính phủ quy định chi tiết về kết hợp quốc phòng với kinh tế- xã hội và kinh tế - xã hội với quốc phòng.
- [9]. Báo cáo số 254/BC-UBND ngày 14 tháng 12 năm 2016 của Ủy ban nhân dân thành phố Châu Đốc về kết quả thực hiện nhiệm vụ phát triển kinh tế - xã hội năm 2016 và kế hoạch năm 2017.
- [10]. Báo cáo số 249/BC-UBND ngày 18 tháng 12 năm 2017 của Ủy ban nhân dân thành phố Châu Đốc về kết quả thực hiện nhiệm vụ phát triển kinh tế - xã hội năm 2017 và kế hoạch năm 2018.
- [11]. Báo cáo số 263/BC-UBND ngày 14 tháng 12 năm 2018 của Ủy ban nhân dân thành phố Châu Đốc về kết quả thực hiện nhiệm vụ phát triển kinh tế - xã hội năm 2018 và kế hoạch năm 2019.
- [12]. Luật Quy hoạch (2017), Nxb Tư pháp, Hà Nội.
- [13]. Luật Tổ chức chính quyền địa phương (2015), Nxb Tư pháp, Hà Nội.

[14]. Quyết định số 2098/QĐ-TTg ngày 27 tháng 12 năm 2017 của Thủ tướng Chính phủ về việc phê duyệt quy hoạch tổng thể phát triển Khu du lịch quốc gia Núi Sam, tỉnh An Giang đến năm 2025, tầm nhìn đến năm 2030.

[15]. Quyết định số 1265/QĐ-UBND ngày 26 tháng 04 năm 2017 của Ủy ban nhân dân tỉnh An Giang về việc phê duyệt “Điều chỉnh quy hoạch tổng thể phát triển kinh tế - xã hội thành phố Châu Đốc đến năm 2025, định hướng đến năm 2030”.

[16]. Kế hoạch số 468/KH-UBND ngày 14 tháng 8 năm 2017 về việc thực hiện Kết luận số 23-KL/TU ngày 12 tháng 12 năm 2016 của Ban Thường vụ Tỉnh ủy về xây dựng và phát triển thành phố Châu Đốc đến năm 2020 và định hướng đến năm 2025.

[17]. Kế hoạch số 117/KH-UBND ngày 23 tháng 10 năm 2017 về việc xây dựng và phát triển thành phố Châu Đốc đến năm 2020 và định hướng đến năm 2025.

Phụ lục 1. Kết quả thực hiện các chỉ tiêu kinh tế - xã hội năm 2016 của Châu Đốc
(Kèm Báo cáo số 254/BC-UBND ngày 14/12/2016 của Ủy ban nhân dân thành phố)

Stt	Nội dung chỉ tiêu	Đvt	Kế hoạch năm 2016	Thực hiện năm 2016	So với chỉ tiêu
1	(1) Lượng khách tham quan tăng - Năm 2015 đạt 4.264.100 lượt khách, tăng 2,23%, tương đương 93.100 lượt. - Năm 2016 đạt 4.690.000 - 5.100.000 lượt; tăng 5 - 10%, tương đương tăng 212.900 - 425.900 lượt.	%	5 - 10	6 (tương đương đạt 5.100.500 lượt, tăng 265.700 lượt so cùng kỳ)	Vượt
2	(2) Doanh thu thông qua chợ tăng	%	8 (tương đương 5.511 tỷ đồng)	9,8 (tương đương 5.600 tỷ đồng)	Vượt
3	(3) Thu ngân sách địa phương	Tr.đ	385.023	578.657	Vượt
4	(4) Chi ngân sách	Tr.đ	385.023	578.657	Vượt
5	(5) Vốn đầu tư xây dựng	Tr.đ	73.269	83.236	Vượt
6	(6) Tỷ lệ tăng dân số tự nhiên	%	1,06	1,06	Đạt
7	(7) Tỷ lệ người dân tham gia bảo hiểm y tế	%	67,8 (75.627/111.545 người) (chỉ tiêu điều chỉnh)	67,8 (75.627/111.545 người)	Đạt
8	(8) Tỷ lệ hộ nghèo giảm (theo chuẩn nghèo giai đoạn 2016 - 2020) - Hiện tại còn 581/28.975 hộ, đạt tỷ lệ 2%.	%	0,5/năm (tương đương 145 hộ)	0,5 (tương đương 145 hộ)	Đạt
9	(9) Tỷ lệ hộ cận nghèo giảm (theo chuẩn nghèo giai đoạn 2016 - 2020) - Hiện tại còn 990/28.975 hộ, đạt tỷ lệ 3,42%.	%	0,5/năm (tương đương 145 hộ)	0,5 (tương đương 145 hộ)	Đạt
10	(10) Tỷ lệ lao động có việc làm thường xuyên so với tổng lao động (hiện tại đạt 56%)	%	7% (tương đương 5.000 lao động)/năm, đến năm 2020 đạt 90%	7% (tương đương 5.004 lao động)	Đạt
11	(11) Lao động được đào tạo so với	%	3% (tương	3% (tương	Đạt

Stt	Nội dung chỉ tiêu	Đvt	Kế hoạch năm 2016	Thực hiện năm 2016	So với chỉ tiêu
	tổng số lao động (hiện tại đạt 55%)		đương 1.200 lao động)/năm, đến năm 2020 đạt 70%	đương 1.200 lao động)	
12	(12) Tỷ lệ trẻ em dưới 5 tuổi suy dinh dưỡng còn lại	%	11,4	11,4	Đạt
13	Trường đạt chuẩn quốc gia	trườn g	25/35 trường	25/35	Đạt
	<i>(13) + Mầm non, mẫu giáo</i>	%	75 (tương đương 6/8)	75 (tương đương 6/8)	Đạt
	<i>(14) + Cấp tiểu học</i>	%	75 (tương đương 12/16)	75 (tương đương 12/16)	Đạt
	<i>(15) + Trung học cơ sở</i>	%	62,5 (tương đương 5/8)	62,5 (tương đương 5/8)	Đạt
	<i>(16) + Trung học phổ thông</i>	%	66,67(tương đương 2/3)	66,67(tương đương 2/3)	Đạt
14	Phong trào toàn dân xây dựng đời sống văn hóa				
	<i>(17) + Gia đình văn hóa</i>	%	90	90	Đạt
	<i>(18) + Cơ quan văn hóa</i>	%	96	96	Đạt
	<i>(19) + Phường văn minh, đô thị</i>		Phường A, phường B, Núi Sam, Vĩnh Mỹ	Phường Châu Phú A	Không đạt
15	Tỷ lệ học sinh đi học theo độ tuổi				
	<i>(20) + Mẫu giáo 5 tuổi</i>	%	99,85	99,85	Đạt
	<i>(21) + Tiểu học</i>	%	99,30	99,30	Đạt
	<i>(22) + Trung học cơ sở</i>	%	86,00	86,00	Đạt
	<i>(23) + Trung học phổ thông</i>	%	63,00	63,00	Đạt
16	(24) Tuyển quân đạt	%	100	100	Đạt

Phụ lục 2. Kết quả thực hiện các chỉ tiêu kinh tế - xã hội năm 2017 của thành phố
(Kèm Báo cáo số 249/BC-UBND ngày 18/12/2017 của Ủy ban nhân dân thành phố)

Stt	Nội dung chỉ tiêu	Đvt	Kế hoạch năm 2017	Thực hiện năm 2017	So với chỉ tiêu
1	(1) Lượng khách tham quan tăng - Năm 2016 đạt 5.100.000 lượt; tăng 7,1%, tương đương tăng 303.700 lượt. - Năm 2017 tăng 5 - 10%, tương đương 5.100.000 - 6.306.305 lượt	%	5 - 10	9,73 (tương đương đạt 4.900.000 lượt, tăng 321.500 lượt so cùng kỳ)	Đạt
2	(2) Doanh thu thông qua chợ tăng	%	10 (tương đương 6.172 tỷ đồng)	10,3 (tương đương 6.357 tỷ đồng)	Vượt
3	(3) Thu ngân sách địa phương	Tr.đ	394.644 (chỉ tiêu thành phố giao)	578.715	Vượt
4	(4) Chi ngân sách	Tr.đ	394.644 (chỉ tiêu thành phố giao)	568.000	Vượt
5	(5) Vốn đầu tư công	Tr.đ	92.697	108.687	Vượt
6	(6) Tỷ lệ tăng dân số tự nhiên	%	1,05	1,05	Đạt
7	(7) Tỷ lệ người dân tham gia bảo hiểm y tế	%	71,76 (80.125/111.664 người)	71,76 (80.125/111.664 người)	Đạt
8	(8) Tỷ lệ hộ nghèo giảm (theo chuẩn nghèo giai đoạn 2016 - 2020) - Hiện tại còn 396/28.975 hộ, đạt tỷ lệ 1,36%.	%	0,5/năm (tương đương 145 hộ)	0,5 (tương đương 145 hộ)	Đạt
9	(9) Tỷ lệ hộ cận nghèo giảm (theo chuẩn nghèo giai đoạn 2016 - 2020) - Hiện tại còn 995/28.975 hộ, đạt tỷ lệ 3,43%.	%	0,5 - 01/năm (tương đương 145 - 290 hộ)	0,5 (tương đương 145 hộ)	Đạt
10	(10) Tỷ lệ lao động có việc làm thường xuyên so với tổng lao động (hiện tại đạt 63%)	%	7% (tương đương 5.000 lao động)/năm, đến năm 2020 đạt 90%	7% (tương đương 5.004 lao động)	Đạt
11	(11) Lao động được đào tạo so với tổng số lao động (hiện tại đạt 58%)	%	3% (tương đương 1.200 lao động)/năm, đến năm 2020 đạt 70%	3% (tương đương 1.200 lao động)	Đạt
12	(12) Tỷ lệ trẻ em dưới 5 tuổi suy dinh dưỡng còn lại	%	11,3	11,3	Đạt

Stt	Nội dung chỉ tiêu	Đvt	Kế hoạch năm 2017	Thực hiện năm 2017	So với chỉ tiêu
13	Trường đạt chuẩn quốc gia	trường	27/35 trường	27/35 trường	Đạt
	(13) + Mẫu non, mẫu giáo	%	100 (tương đương 8/8)	100 (tương đương 8/8)	Đạt
	(14) + Cấp tiểu học	%	75 (tương đương 12/16)	75 (tương đương 12/16)	Đạt
	(15) + Trung học cơ sở	%	62,5 (tương đương 5/8)	62,5 (tương đương 5/8)	Đạt
	(16) + Trung học phổ thông	%	66,67 (tương đương 2/3)	66,67 (tương đương 2/3)	Đạt
14	Phong trào toàn dân xây dựng đời sống văn hóa				
	(17) + Gia đình văn hóa	%	90	90	Đạt
	(18) + Cơ quan văn hóa	%	96	96	Đạt
	(19) + Phường văn minh, đô thị		01 đến 02 phường		Đạt
15	Tỷ lệ học sinh đi học theo độ tuổi				
	(20) + Mẫu giáo 5 tuổi	%	99,86	99,86	Đạt
	(21) + Tiểu học	%	99,31	99,31	Đạt
	(22) + Trung học cơ sở	%	86,05	86,05	Đạt
	(23) + Trung học phổ thông	%	64,00	64,00	Đạt
16	(24) Tuyển quân đạt	%	100 (tương đương 80 quân)	100	Đạt

Phụ lục 3. Kết quả thực hiện các chỉ tiêu kinh tế - xã hội năm 2018 của thành phố
(Kèm Báo cáo số 263/BC-UBND ngày 18/12/2018 của Ủy ban nhân dân thành phố)

Stt	Nội dung chỉ tiêu	Đvt	Kế hoạch năm 2018	Thực hiện năm 2018	So với chỉ tiêu
1	(1) Lượng khách tham quan tăng - Năm 2017 tăng 5 - 10%, tương đương 4.807.425 - 5.036.305 lượt - Năm 2018 tăng 5 - 10%, tương đương 6.306.305 - 6.900.000 lượt	%	5 - 10	10,02 (tương đương đạt 5.400.000 lượt, tăng 540.000 lượt so cùng kỳ)	Vượt
2	(2) Doanh thu thông qua chợ tăng	%	10 (tương đương 6.789 tỷ đồng)	10,38 (tương đương 7.046,56 tỷ đồng)	Vượt
3	(3) Thu ngân sách địa phương	Tr.đ	393.401	472.811	Vượt
4	(4) Chi ngân sách	Tr.đ	393.101	467.063	Vượt
5	(5) Vốn đầu tư công	Tr.đ	79.254	74.000	Đạt
6	(6) Tỷ lệ tăng dân số tự nhiên	%	1,04	1,04	Đạt
7	(7) Tỷ lệ người dân tham gia bảo hiểm y tế	%	77,69 (86.832/111.769 người)	77,69 (86.832/111.769 người)	Đạt
8	(8) Tỷ lệ hộ nghèo giảm (theo chuẩn nghèo giai đoạn 2016 - 2020) - Hiện tại còn 71/29.096 hộ, đạt tỷ lệ 0,24%.	%	0,3/năm (tương đương 91 hộ)	0,41 (tương đương 121 hộ)	Đạt (theo chỉ tiêu UBND thành phố giao đầu năm)
9	(9) Tỷ lệ hộ cận nghèo giảm (theo chuẩn nghèo giai đoạn 2016 - 2020) - Hiện tại còn 564/29.096 hộ, đạt tỷ lệ 1,93%.	%	0,5% - 1%/năm (tương đương 145 hộ - 290 hộ)	1,17 (tương đương 343 hộ)	Đạt (theo chỉ tiêu UBND thành phố giao đầu năm)
10	(10) Tỷ lệ lao động có việc làm thường xuyên so với tổng lao động (hiện tại đạt 63%)	%	7% (tương đương 5.000 lao động)	9,38% (tương đương 6.700 lao động)	Vượt

Stt	Nội dung chỉ tiêu	Đvt	Kế hoạch năm 2018	Thực hiện năm 2018	So với chỉ tiêu
11	(11) Lao động được đào tạo so với tổng số lao động (<i>hiện tại đạt 58%</i>)	%	3% (tương đương 1.200 lao động)	3,52% (tương đương 1.408 lao động)	Vượt
12	(12) Tỷ lệ trẻ em dưới 5 tuổi suy dinh dưỡng còn lại	%	11,02	10,75	Vượt
13	Trường đạt chuẩn quốc gia	trường	29/35	29/35 trường	Đạt
	(13) + Mẫu non, mẫu giáo	%	100 (tương đương 8/8), bổ sung 01 trường MG Hoa Hồng (công nhận lại tại vị trí mới)	100 (tương đương 08/8), bổ sung 01 trường MG Hoa Hồng (công nhận lại tại vị trí mới)	
	(14) + Cấp tiểu học	%	75 (tương đương 12/16)	75 (tương đương 12/16)	
	(15) + Trung học cơ sở	%	87,5 (tương đương 7/8)	87,5 (tương đương 07/8)	
	(16) + Trung học phổ thông	%	66,67 (tương đương 2/3)	66,67 (tương đương 02/3)	
14	Phong trào toàn dân xây dựng đời sống văn hóa				
	(17) + Gia đình văn hóa	%	90	90	Đạt
	(18) + Cơ quan văn hóa	%	96	96	Đạt
	(19) + Phường văn minh đô thị		01 phường	03 phường: Châu Phú B, Vĩnh Mỹ, Núi Sam	Vượt
15	Tỷ lệ học sinh đi học theo độ tuổi				
	(20) + Mẫu giáo 5 tuổi	%	99,86	99,86	Đạt
	(21) + Tiểu học	%	99,31	99,31	Đạt
	(22) + Trung học cơ sở	%	86,1	86,1	Đạt
	(23) + Trung học phổ thông	%	65,00	65,00	Đạt
16	(24) Tuyển quân đạt	%	100	100	Đạt

Phụ lục 4. Các chỉ tiêu chủ yếu về kinh tế - xã hội năm 2019 của thành phố
(Kèm Quyết định số 252/QĐ-UBND ngày 19/02/2019 ban hành Kế hoạch phát triển
kinh tế - xã hội năm 2019)

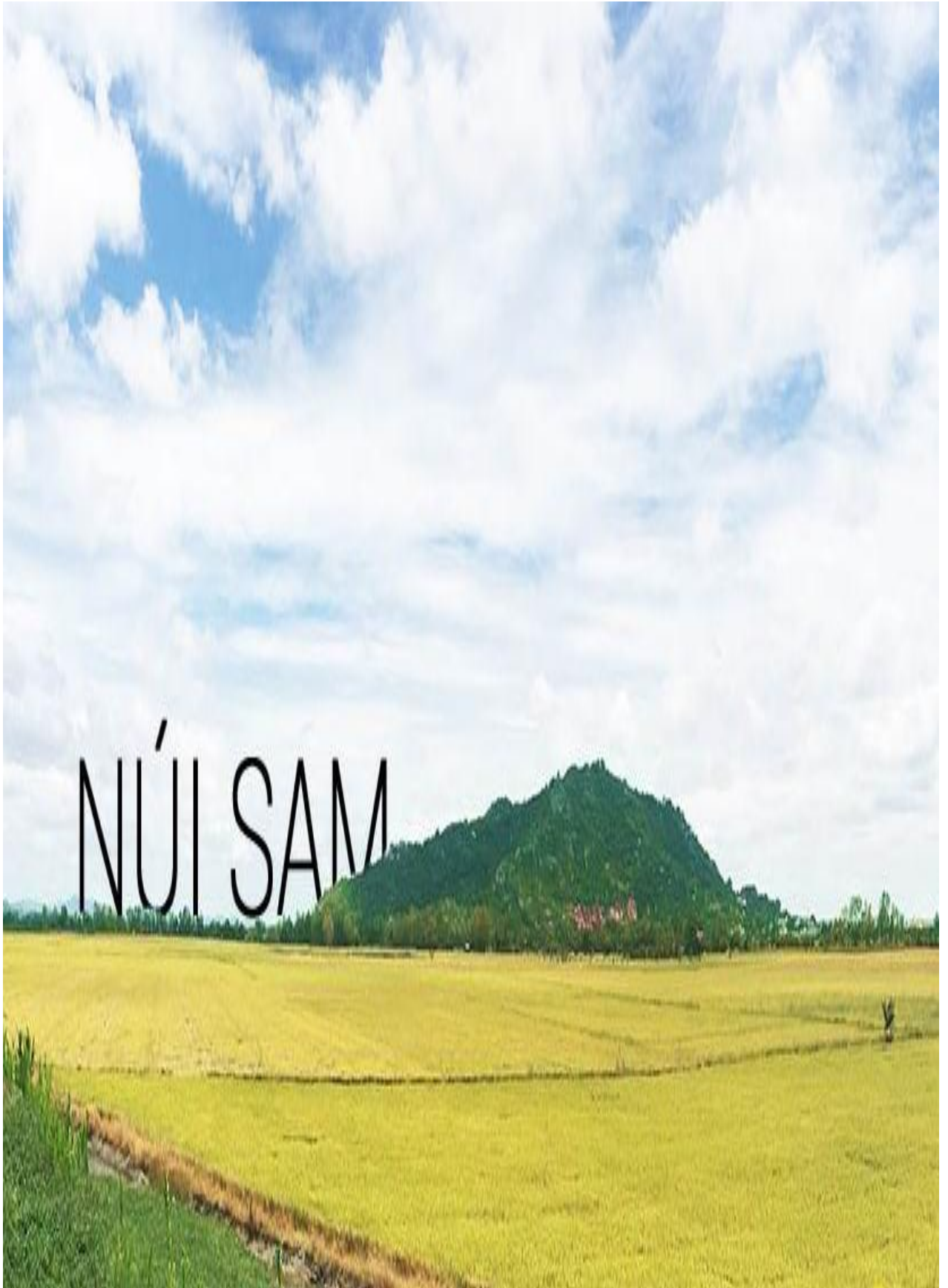
Stt	Nội dung chỉ tiêu	Đvt	Chỉ tiêu năm 2019
1	(1) Lượng khách tham quan tăng - Năm 2018 tăng 5 - 10%, tương đương 5.145.000 - 5.390.000 lượt - Năm 2019 tăng 5 - 10%, tương đương 6.900.000 - 7.314.000 lượt	%	5 - 10 (so với năm 2018) 6.900.000 – 7.314.000 lượt
2	(2) Doanh thu thông qua chợ tăng	%	10 (tương đương 7.468 tỷ đồng)
3	(3) Thu ngân sách địa phương	Tr.đ	458.852
4	(4) Chi ngân sách	Tr.đ	458.852
5	(5) Vốn đầu tư xây dựng	Tr.đ	97.740
6	(6) Tỷ lệ tăng dân số tự nhiên	%	1,03
7	(7) Tỷ lệ người dân tham gia bảo hiểm y tế	%	83,85 (93.870/111.769 người)
8	(8) Tỷ lệ hộ nghèo giảm (theo chuẩn nghèo giai đoạn 2016 - 2020) - Hiện tại còn 71/29.096 hộ, chiếm tỷ lệ 0,24%.	%	Không còn hộ nghèo
9	(9) Tỷ lệ hộ cận nghèo giảm (theo chuẩn nghèo giai đoạn 2016 - 2020) - Hiện tại còn 564/29.096 hộ, chiếm tỷ lệ 1,93%.	%	0,66 (tương đương 193 hộ)
10	(10) Tỷ lệ lao động có việc làm thường xuyên so với tổng lao động (hiện tại đạt 77%)	%	7% (tương đương 5.000 lao động)
11	(11) Lao động được đào tạo so với tổng số lao động (hiện tại đạt 64%)	%	3% (tương đương 1.200 lao động)
12	(12) Tỷ lệ trẻ em dưới 5 tuổi suy dinh dưỡng còn lại	%	10,65
13	Trường đạt chuẩn quốc gia	trường	30/35
	(13) + Mầm non, mẫu giáo	%	<i>100 (tương đương 8/8), bổ sung 01 trường MG Hoa Hồng (công nhận lại tại vị trí mới)</i>
	(14) + Cấp tiểu học	%	<i>81,25 (tương đương 13/16)</i>
	(15) + Trung học cơ sở	%	<i>87,5 (tương đương 7/8)</i>
	(16) + Trung học phổ thông	%	<i>66,67 (tương đương 2/3)</i>

Stt	Nội dung chỉ tiêu	Đvt	Chỉ tiêu năm 2019
14	Phong trào toàn dân xây dựng đời sống văn hóa		
	(17) + Gia đình văn hóa	%	90
	(18) + Cơ quan văn hóa	%	96
	(19) + Phường văn minh, đô thị		Duy trì, nâng chất
15	Tỷ lệ học sinh đi học theo độ tuổi		
	(20) + Mẫu giáo 5 tuổi	%	99,88
	(21) + Tiểu học	%	99,33
	(22) + Trung học cơ sở	%	86,15
	(23) + Trung học phổ thông	%	66,00
16	(24) Tuyển quân đạt	%	100

Phụ lục 5. Thống kê các văn bản được tham chiếu để thực hiện luận văn

Số TT	Tên văn bản	Cơ quan ban hành
1	Luật Biên giới quốc gia ngày 17 tháng 06 năm 2003	Quốc hội
3	Luật Quy hoạch ngày 24 tháng 11 năm 2017	Quốc hội
3	Luật Quốc phòng ngày 08 tháng 6 năm 2018	Quốc hội
4	Nghị định số 164/2018/NĐ-CP ngày 21 tháng 12 năm 2018 quy định chi tiết về kết hợp quốc phòng với kinh tế- xã hội và kinh tế - xã hội với quốc phòng	Chính phủ
5	Nghị định số 34/2014/NĐ-CP ngày 29 tháng 04 năm 2014 về Quy chế khu vực biên giới đất liền nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam.	Chính phủ
6	Quyết định số 2227/QĐ-TTg, ngày 18 tháng 11 năm 2016 về việc phê duyệt Quy hoạch tổng thể phát triển du lịch vùng đồng bằng sông Cửu Long đến năm 2020, tầm nhìn đến năm 2030	Thủ tướng Chính phủ
7	Quyết định số 2098/QĐ-TTg ngày 27 tháng 12 năm 2017 về việc phê duyệt quy hoạch tổng thể phát triển Khu du lịch quốc gia Núi Sam, tỉnh An Giang đến năm 2025, tầm nhìn đến năm 2030	Thủ tướng Chính phủ
8	Quyết định 1552/QĐ-TTg ngày 14 tháng 11 năm 2018 về việc công nhận thành phố Châu Đốc, tỉnh An Giang hoàn thành nhiệm vụ xây dựng nông thôn mới năm 2017	Thủ tướng Chính phủ
9	Quyết định số 2646/QĐ-BVHTTDL ngày 13 tháng 7 năm 2018 công nhận Khu du lịch quốc gia Núi Sam, tỉnh An Giang	Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch
10	Quyết định số 25/2018/QĐ-UBND ngày 30 tháng 07 năm 2018 xác định chiều sâu vành đai biên giới và xác lập vùng cấm trong khu vực biên giới tỉnh An Giang	UBND tỉnh An Giang
11	Quyết định số 1265/QĐ-UBND ngày 26 tháng 04 năm 2017 về việc phê duyệt “Điều chỉnh quy hoạch tổng thể phát triển kinh tế - xã hội thành phố Châu Đốc đến năm 2025	UBND tỉnh An Giang

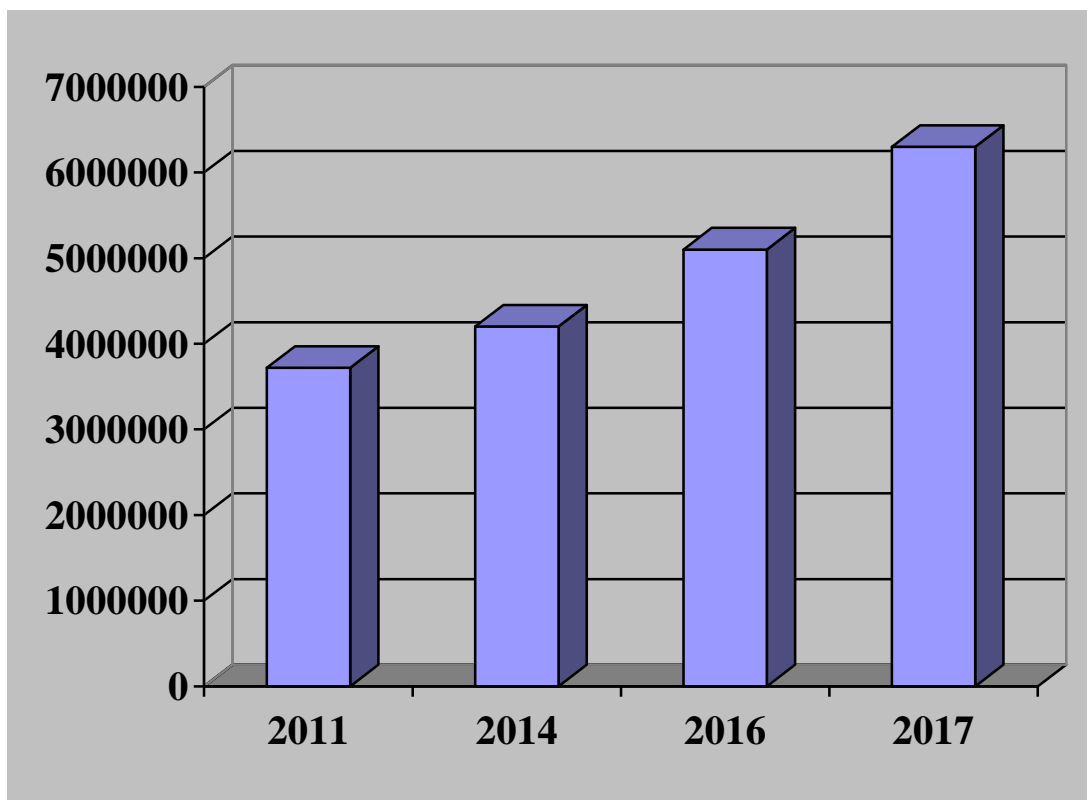
Số TT	Tên văn bản	Cơ quan ban hành
12	Kế hoạch số 468/KH-UBND ngày 14 tháng 8 năm 2017 về việc thực hiện Kết luận số 23-KL/TU ngày 12 tháng 12 năm 2016 của Ban Thường vụ Tỉnh uỷ về xây dựng và phát triển thành phố Châu Đốc đến năm 2020 và định hướng đến năm 2025	UBND tỉnh An Giang
13	Báo cáo số 254/BC-UBND ngày 14 tháng 12 năm 2016 về kết quả thực hiện nhiệm vụ phát triển kinh tế - xã hội năm 2016 và kế hoạch năm 2017 của thành phố Châu Đốc	UBND thành phố Châu Đốc
14	Báo cáo số 249/BC-UBND ngày 18 tháng 12 năm 2017 về kết quả thực hiện nhiệm vụ phát triển kinh tế - xã hội năm 2017 và kế hoạch năm 2018 của thành phố Châu Đốc	UBND thành phố Châu Đốc
15	Báo cáo số 263/BC-UBND ngày 18 tháng 12 năm 2018 về kết quả thực hiện nhiệm vụ phát triển kinh tế - xã hội năm 2018 và kế hoạch năm 2019 của thành phố Châu Đốc	UBND thành phố Châu Đốc
16	Quyết định số 252/QĐ-UBND ngày 19 tháng 02 năm 2019 ban hành Kế hoạch phát triển kinh tế - xã hội năm 2019	UBND thành phố Châu Đốc

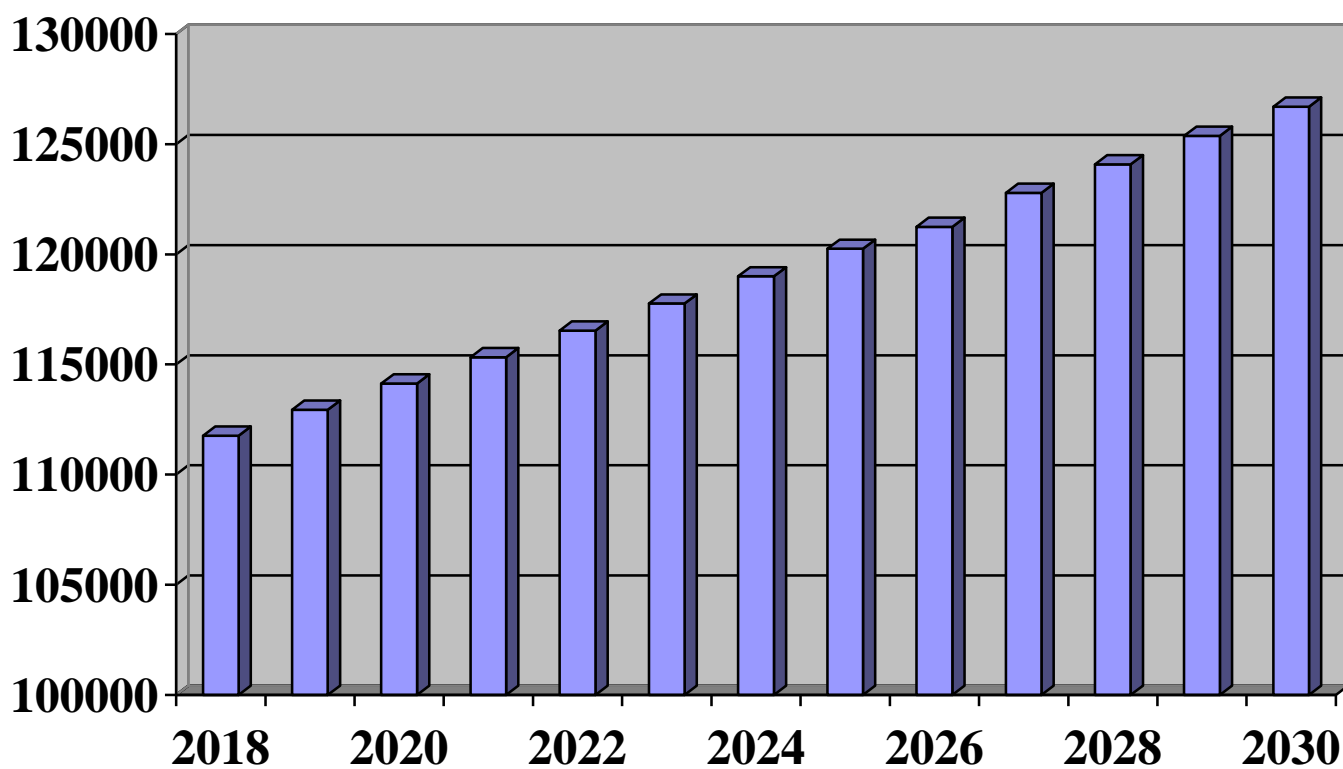
Hình 2.1. Núi Sam có độ cao khoảng 284 mét

Hình 2.3. Châu Đốc là nơi giao nhau của 03 cửa khẩu kinh tế của tỉnh An Giang

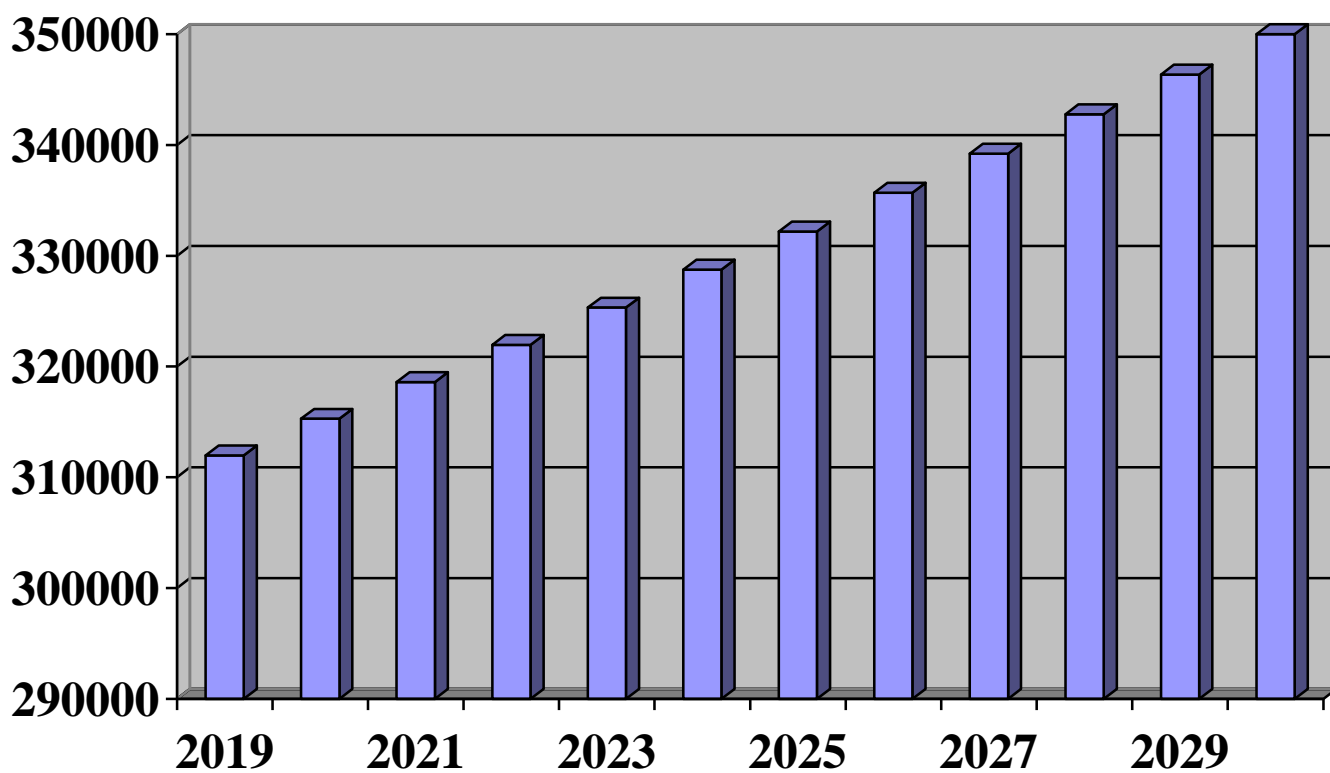
Hình 2.4. Khách hàng mục tiêu sẵn có của du lịch Châu Đức giai đoạn 2011 - 2017

Hình 2.5. Tốc độ tăng dân số tự nhiên của Châu Đức dự báo đến năm 2030

Hình 2.6. Mắm – đặc sản của thành phố Châu Đốc

Hình 3.1. Tốc độ tăng dân số tự nhiên của Châu Đốc dự báo đến năm 2030 nếu được điều chỉnh địa giới hành chính bằng cách sáp nhập các xã thuộc các huyện, thị giáp ranh

PHÁT TRIỂN KINH TẾ KẾT HỢP VỚI NHIỆM VỤ QUỐC PHÒNG CỦA THÀNH PHỐ CHÂU ĐỐC, TỈNH AN GIANG TRONG GIAI ĐOẠN HIỆN NAY ECONOMIC DEVELOPMENT COMBINED WITH DEFENSE DUTIES OF CHAU DOC CITY, AN GIANG PROVINCE IN THE CURRENT PERIOD

Lê Minh Tâm

Trường Đại học sư phạm kỹ thuật TP.HCM

TÓM TẮT

Thời gian qua, thành phố Châu Đốc, tỉnh An Giang đã và đang phát triển các dự án về du lịch cũng như kêu gọi đầu tư phục vụ phát triển kinh tế - xã hội của địa phương, nhất là các dự án thu hút vốn đầu tư, liên doanh, liên kết với các đối tác nước ngoài phát triển đang đặt ra yêu cầu mới về kết hợp phát triển kinh tế với nhiệm vụ quốc phòng trên địa bàn thành phố. Mục đích nghiên cứu phát triển kinh tế kết hợp với nhiệm vụ quốc phòng của thành phố Châu Đốc, tỉnh An Giang trong giai đoạn hiện nay là nhằm: Làm rõ những căn cứ chính trị, pháp lý và cơ sở khoa học về kết hợp phát triển kinh tế với nhiệm vụ quốc phòng; Luận giải làm rõ đặc điểm, những yếu tố tác động và những vấn đề đặt ra đối với nhiệm vụ kết hợp phát triển kinh tế với tăng cường quốc phòng; Đánh giá thực trạng về kết hợp phát triển kinh tế với nhiệm vụ quốc phòng thời gian qua; Đề xuất những giải pháp về kết hợp phát triển kinh tế với nhiệm vụ quốc phòng phù hợp với điều kiện thực tế của thành phố Châu Đốc.

Với phương pháp nghiên cứu chung là phép biện chứng duy vật kết hợp với phương pháp phân tích, tổng hợp; lôgic, lịch sử; thống kê, so sánh và phương pháp lấy ý kiến của các chuyên gia thuộc lĩnh vực nghiên cứu, tác giả nghiên cứu phát triển kinh tế kết hợp với nhiệm vụ quốc phòng của thành phố Châu Đốc, tỉnh An Giang trong mối quan hệ chặt chẽ với sự phát triển kinh tế kết hợp với nhiệm vụ quốc phòng của tỉnh An Giang và của cả nước nói chung trên cơ sở thu thập các tài liệu về cơ chế, chính sách và các quy hoạch, kế hoạch, báo cáo về phát triển kinh tế - xã hội của thành phố Châu Đốc.

Kết quả nghiên cứu đã cho thấy, thành phố Châu Đốc cần quán triệt quan điểm về phát triển kinh tế - xã hội kết hợp với nhiệm vụ quốc phòng – an ninh trong giai đoạn hiện nay phải theo hướng “lưỡng dụng”, nghĩa là phát triển kinh tế vừa đảm bảo phục vụ dân sinh, vừa đảm bảo phục vụ quốc phòng.

ABSTRACT

Recently, Chau Doc city, An Giang province has been developing tourism projects as well as calling for investment to serve local socio-economic development, especially capital attracting projects. Investment, joint ventures and associates with developed foreign partners are placing new requirements on combining economic development with defense tasks in the city. The purpose of economic development research in combination with the defense task of Chau Doc city, An Giang province in the current period is to: Clarify the political, legal and scientific bases of combining economic development with defense tasks; The commentary clarifies characteristics, impact factors and issues posed for the task of combining economic development with defense enhancement; Assess the current situation of combining economic development with

defense tasks over time; Proposing solutions on combining economic development with defense tasks in accordance with the actual conditions of Chau Doc city.

With the general research method is dialectical dialectic combined with the method of analysis and synthesis; logic, history; statistics, comparisons and methods of collecting opinions of experts in the field of research, author of economic development research combined with the defense task of Chau Doc city, An Giang province in close relationship closely with the economic development in combination with the national defense tasks of An Giang province and the whole country in general on the basis of collecting documents on mechanisms, policies and plannings, plans, reports on development. Socio-economic development of Chau Doc city.

The research results have shown that Chau Doc city needs to fully grasp the viewpoint of socio-economic development in combination with the national defense and security tasks in the current period, which must be in the direction of "dual use". economic development can both serve the people and at the same time serve the national defense.

SỰ CẦN THIẾT PHẢI KẾT HỢP PHÁT TRIỂN KINH TẾ VỚI NHIỆM VỤ QUỐC PHÒNG

Trong giai đoạn hiện nay, mặc dù chúng ta đang xây dựng hòa bình, nhưng nhiệm vụ quốc phòng vẫn rất khẩn trương; tình hình chính trị an ninh trên tuyến biên giới đất liền luôn là những vấn đề nhạy cảm về quốc phòng. Do đó, bên cạnh việc tập trung nguồn lực phát triển kinh tế, chúng ta cần chăm lo củng cố, tăng cường sức mạnh quốc phòng, nâng cao sức mạnh tổng hợp quốc gia. Theo đó, phát triển kinh tế kết hợp với nhiệm vụ quốc phòng trong mọi lĩnh vực của đời sống xã hội là giải pháp có ý nghĩa chiến lược nhằm bảo đảm kinh tế phát triển đồng thời sức mạnh quốc phòng cũng được tăng cường.

Báo cáo đánh giá kết quả thực hiện nhiệm vụ phát triển kinh tế - xã hội 5 năm 2011 – 2015 và phương hướng, nhiệm vụ phát triển kinh tế - xã hội 5 năm 2016 – 2020 tại Đại hội Đại biểu toàn quốc lần thứ XII của Đảng chỉ rõ “*Kết hợp tốt nhiệm vụ quốc phòng – an ninh với nhiệm vụ phát triển kinh tế - xã hội; các dự án phát triển kinh tế - xã hội trong các khu vực phòng thủ phải bảo đảm yêu cầu về quốc phòng, an ninh nhất là ở những vị trí trọng yếu chiến lược*” [1].

Quan triệt quan điểm chính trị của Đảng Cộng sản Việt Nam, ngày 08 tháng 6 năm 2018, Quốc hội nước Cộng hòa xã hội

chủ nghĩa Việt Nam, kỳ họp thứ 5 đã thông qua [Luật Quốc phòng số 22/2018/QH14](#); theo đó, ngày 21 tháng 12 năm 2018, Chính phủ ban hành [Nghị định số 164/2012/NĐ-CP](#) quy định chi tiết về kết hợp quốc phòng với kinh tế - xã hội và kinh tế - xã hội với quốc phòng.

Với quan điểm chính trị, căn cứ pháp lý và các nghiên cứu khoa học có liên quan, phải khẳng định rằng, phát triển kinh tế kết hợp với nhiệm vụ quốc phòng là cần thiết và là tất yếu khách quan của từng địa phương nói riêng, của quốc gia nói chung.

Thành phố Châu Đốc, tỉnh An Giang là một thành phố biên giới có nhiều khu di tích - lịch sử - văn hóa đã được xếp hạng cấp quốc gia; nổi bật nhất là đỉnh núi Sam cao 284 mét vượt lên giữa đồng bằng và chứa đựng huyền thoại về nơi Bà Chúa Xứ núi Sam ngự thu hút hàng triệu lượt khách tham quan hàng năm đã làm cho thành phố Châu Đốc có điều kiện phát triển kinh tế du lịch tâm linh – ngành công nghiệp không khói.

Hình 1. Núi Sam có độ cao khoảng 284 mét

Vì vậy, nghiên cứu về “Phát triển kinh tế kết hợp với nhiệm vụ quốc phòng của thành phố Châu Đốc, tỉnh An Giang trong giai đoạn hiện nay” là lý do mà tác giả chọn vì có ý nghĩa thiết thực cả về lý luận và thực tiễn.

KINH TẾ VÀ VAI TRÒ CỦA KINH TẾ

Kinh tế và phát triển kinh tế

Thực ra có rất nhiều quan niệm về “kinh tế”, nhưng chưa có quan niệm nào thể hiện đầy đủ về thuật ngữ “kinh tế” này.

Trong bài viết về “Kinh tế tri thức ở Việt Nam”, của giáo sư Hồ Tú Bảo, tạp chí Tia sáng đăng ngày 20 tháng 7 năm 2010 có đưa ra quan điểm “Theo một định nghĩa được thừa nhận rộng rãi, kinh tế là toàn bộ các hoạt động sản xuất, phân phối, trao đổi, tiêu thụ hàng hóa và dịch vụ của một cộng đồng hay một quốc gia”.

Trong xã hội hiện nay, khái niệm kinh tế vẫn chưa có một cách nhìn thống nhất, hay là một chuẩn mực nhất định. Có thể hiểu một cách cơ bản rằng, kinh tế là tổng hòa các mối quan hệ tương tác lẫn nhau của con người và xã hội liên quan trực tiếp đến việc sản xuất, trao đổi, phân phối, tiêu dùng các loại sản phẩm hàng hóa và dịch vụ nhằm thỏa mãn nhu cầu ngày càng cao của con người trong một xã hội với một nguồn lực có hạn.

Khái niệm kinh tế đề cập đến các hoạt động của con người có liên quan đến sản xuất, phân phối, trao đổi và tiêu thụ hàng hóa và dịch vụ. Nói cách khác, kinh tế có nghĩa là: “Dựa vào nguồn tài nguyên sẵn có và hạn hẹp, con người và xã hội loài người tìm cách trả lời 3 câu hỏi: Sản xuất cái gì? Sản xuất như thế nào? Sản xuất cho ai?”

Theo quan niệm của ngành luật hành chính thì “Kinh tế là tổng thể (hoặc một bộ phận) các yếu tố sản xuất, các điều kiện sống của con người, và các quan hệ vật chất giữa con người với con người trong quá trình sản xuất xã hội mà cốt lõi là vấn đề sở hữu và vấn đề lợi ích” [2]

Theo quan niệm của ngành kinh tế học thì “Kinh tế nói chung, là tổng hòa các mối quan hệ tương tác lẫn nhau của con người và xã hội liên quan trực tiếp đến việc sản xuất, trao đổi, phân phối, tiêu dùng các loại sản phẩm hàng hóa và dịch vụ, nhằm thỏa mãn

nhu cầu ngày càng cao của con người trong một xã hội với một nguồn lực có giới hạn”.

Dù quan niệm khác nhau về kinh tế, nhưng các quan niệm đều thể hiện kinh tế là “tổng thể” hoặc “tổng hòa” các yếu tố sản xuất hay các mối quan hệ liên quan trực tiếp đến việc sản xuất để tạo ra của cải vật chất phục vụ cho nhu cầu của con người trong một xã hội.

Như vậy, có thể hiểu “Kinh tế là tổng giá trị hàng hóa và dịch vụ (tài sản) của xã hội trong một thời gian nhất định, được quy ra thành một đơn vị tính là tiền hoặc phần trăm (%) làm cơ sở cho việc xem xét, đánh giá, điều chỉnh các nguồn lực để tiếp tục tạo ra tài sản cho xã hội”.

Trên cơ sở khái quát sự phát triển của mọi sự vật, hiện tượng tồn tại trong hiện thực, quan điểm duy vật biện chứng khẳng định: Phát triển là một phạm trù triết học dùng để chỉ quá trình vận động tiến lên từ thấp đến cao, từ đơn giản đến phức tạp, từ kém hoàn thiện đến hoàn thiện hơn của sự vật [3].

Như vậy, một cách chung nhất “Phát triển kinh tế là quá trình vận động tiến lên từ thấp đến cao, từ đơn giản đến phức tạp, từ kém hoàn thiện đến hoàn thiện hơn của nền kinh tế. Nó bao gồm sự tăng trưởng bền vững về kinh tế và đồng thời có sự hoàn chỉnh về mặt cơ cấu, thể chế kinh tế, chất lượng cuộc sống”.

Vai trò của phát triển kinh tế đối với xã hội

Kinh tế đóng vai trò là cái nền cơ bản vững chắc mà trên đó có một xã hội phát triển được tạo dựng để đảm bảo ba mục đích là: Thứ nhất, các giá trị vật chất được đưa lên hàng đầu, và trong giá trị vật chất, giá trị kinh tế được xem là quan trọng nhất; thứ hai, bao gồm các giá trị xã hội, chính trị, văn hóa và những chế định có liên quan; thứ ba liên quan đến nội tại của con người, làm cho con người trở nên người hơn, nhân bản hơn.

QUỐC PHÒNG VÀ NHIỆM VỤ QUỐC PHÒNG

Quốc phòng

Quốc phòng là công cuộc giữ nước bằng sức mạnh tổng hợp của toàn dân tộc, trong đó sức mạnh quân sự là đặc trưng, lực lượng vũ trang nhân dân làm nòng cốt [4].

Nhiệm vụ của quốc phòng đối với quốc gia

Quốc gia là một khái niệm về địa lý và chính trị, trù tượng về tinh thần, tình cảm và pháp lý, đề chỉ về một lãnh thổ có chủ quyền, một chính quyền và những con người của các dân tộc có trên lãnh thổ đó; họ gắn bó với nhau bằng luật pháp, quyền lợi, văn hóa, tôn giáo, ngôn ngữ, chữ viết qua quá trình lịch sử lập quốc, và những con người chấp nhận nền văn hóa cũng như lịch sử lập quốc đó cùng chịu sự chi phối của chính quyền, và họ cùng nhau chia sẻ quá khứ cũng như hiện tại và cùng nhau xây dựng một tương lai chung trên vùng lãnh thổ có chủ quyền đã được xác định.

Biên giới quốc gia của nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam là đường và mặt phẳng đứng theo đường đó để xác định giới hạn lãnh thổ đất liền, các đảo, các quần đảo trong đó có quần đảo Hoàng Sa và quần đảo Trường Sa, vùng biển, lòng đất, vùng trời của nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam [5].

Do đó, nhiệm vụ của quốc phòng đối với quốc gia là đảm bảo biên giới quốc gia luôn luôn ổn định và không bị xâm hại, giữ vững hòa bình, đẩy lùi, ngăn chặn các hoạt động gây chiến và sẵn sàng đánh thắng chiến tranh xâm lược dưới mọi hình thức, mọi quy mô của kẻ thù cũng như các thế lực thù địch, phản động.

THỰC TRẠNG VÀ NHỮNG NHÂN TỐ TÁC ĐỘNG ĐẾN SỰ PHÁT TRIỂN KINH TẾ KẾT HỢP VỚI NHIỆM VỤ QUỐC PHÒNG CỦA THÀNH PHỐ CHÂU ĐỐC, TỈNH AN GIANG

Cơ chế, chính sách

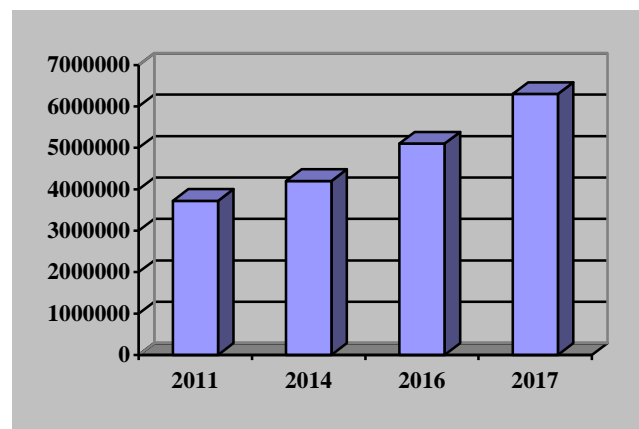
Cơ chế, chính sách là nhân tố tác động trực tiếp và tích cực cho sự phát triển kinh tế kết hợp với nhiệm vụ quốc phòng của thành phố Châu Đốc trong giai đoạn hiện nay. Cơ chế, chính sách vừa là khung pháp lý, vừa là cơ sở để thành phố Châu Đốc căn cứ tổ chức triển khai thực hiện phát triển kinh tế kết hợp với nhiệm vụ quốc phòng.

Với mục tiêu lấy du lịch tâm linh làm mũi nhọn để phát triển kinh tế thì nhân tố về cơ chế, chính sách đòi hỏi phải mang tính đặc thù riêng cho nhiệm vụ phát triển kinh tế kết hợp với nhiệm vụ quốc phòng của thành phố Châu Đốc trong giai đoạn hiện nay. Các nhân tố về cơ chế, chính sách hiện tác động đến sự phát triển kinh tế kết hợp với nhiệm vụ quốc

phòng của thành phố Châu Đốc hiện nay bao gồm: Luật Quốc phòng; Nghị định số 164/2018/NĐ-CP ngày 21/12/2018 của Chính phủ quy định chi tiết về kết hợp quốc phòng với kinh tế - xã hội và kinh tế - xã hội với quốc phòng; [Quyết định số 2227/QĐ-TTg](#), ngày 18/11/2016 của Thủ tướng Chính phủ về việc phê duyệt Quy hoạch tổng thể phát triển du lịch vùng đồng bằng sông Cửu Long đến năm 2020, tầm nhìn đến năm 2030; [Quyết định số 2098/QĐ-TTg](#) ngày 27/12/2017 của Thủ tướng Chính phủ về việc phê duyệt quy hoạch tổng thể phát triển Khu du lịch quốc gia Núi Sam, tỉnh An Giang đến năm 2025, tầm nhìn đến năm 2030; [Quyết định số 2646/QĐ-BVHTTDL](#) ngày 13/07/2018 của Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch công nhận Khu du lịch quốc gia Núi Sam, tỉnh An Giang; ...

Kết quả phát triển kinh tế - xã hội, quốc phòng – an ninh và công tác đối ngoại địa phương

Các chỉ tiêu phát triển kinh tế của thành phố từ năm 2016 đến năm 2018 đều đạt kế hoạch đề ra và duy trì được tốc độ tăng. Lượng khách tham quan đến thành phố Châu Đốc đều tăng qua các năm, từ đây tạo cho thành phố Châu Đốc có nguồn thu từ phí tham quan hàng năm tăng đáng kể để tái đầu tư vào các công trình du lịch tâm linh phục vụ phát triển kinh tế và đảm bảo chi cho việc thực hiện nhiệm vụ củng cố quốc phòng của địa phương.

Hình 2. Khách hàng du lịch Châu Đốc 2011 - 2017

Doanh thu thông qua chợ hằng năm đều thu vượt so với chỉ tiêu được giao, là dấu hiệu cho thấy việc chuyển đổi mô hình chợ từ Nhà nước quản lý qua tư nhân quản lý và đầu tư có hiệu quả vì nhà đầu tư sẵn sàng bỏ vốn để từng bước nâng cấp cơ sở vật chất để phục vụ cho hoạt động kinh doanh, còn chính

quyền thành phố Châu Đốc thì tăng nguồn thu từ việc đầu thầu khai thác chợ để chi tiêu vào các công trình phúc lợi xã hội khác để vừa đảm bảo mục tiêu phát triển kinh tế - xã hội vừa đảm bảo phục vụ cho nhiệm vụ an ninh - quốc phòng của địa phương.

Bên cạnh đó, các chỉ tiêu về phát triển văn hóa - xã hội của thành phố cũng tác động không nhỏ đến sự phát triển kinh tế kết hợp với nhiệm vụ quốc phòng của địa phương, vì nhân tố văn hóa - xã hội có nguy cơ tiềm ẩn những mối nguy phi truyền thống về an ninh - quốc phòng của thành phố. Do đó, thành phố Châu Đốc luôn đảm bảo các chỉ tiêu về văn hóa - xã hội phải phát triển song song với các chỉ tiêu phát triển kinh tế của thành phố. Song song đó, chính quyền thành phố cũng thực hiện tốt về các chủ trương, chính sách của Đảng và Nhà nước, giải quyết tốt các thủ tục hành chính liên quan đến lĩnh vực tín ngưỡng, tôn giáo cũng góp phần tích cực vào giảm mối nguy tiềm ẩn phi truyền thống về an ninh - quốc phòng đối với nhân tố văn hóa - xã hội tại địa phương từ đó phát huy tốt dân chủ ở cơ sở, khối đại đoàn kết toàn dân tộc tiếp tục được củng cố.

Ngoài ra, công tác tuyển quân và giao quân hằng năm đều đạt 100%, cũng là một trong những nhân tố tác động tích cực đến sự phát triển kinh tế kết hợp với nhiệm vụ quốc phòng của địa phương, vì đây không chỉ là nhiệm vụ quốc phòng của thành phố nói riêng, mà đây còn là nhiệm vụ quốc phòng của cả nước nói chung để góp phần xây dựng lực lượng vũ trang ngày càng đủ về số lượng và đảm bảo về chất lượng của nguồn nhân lực này.

Đối với công tác đối ngoại thì hằng năm, nhân dịp các ngày Lễ, Tết hoặc những sự kiện quan trọng của hai quốc gia Việt Nam và Campuchia, chính quyền thành phố Châu Đốc liên hệ và cử đoàn công tác để giao lưu, gặp gỡ với chính quyền địa phương giáp biên giới Vương quốc Campuchia gần 20 cuộc; thường xuyên tổ chức các đoàn công tác sang thăm, tặng quà và khám sức khỏe cho nhân dân nước bạn với hơn 50 lần cho khoảng 500 lượt người; cấp phát thuốc tây dược miễn phí định kỳ cho người dân vùng biên giới của nước bạn với tổng cơ số thuốc quy đổi là khoảng 800.000.000 đồng (tám trăm triệu đồng) từ nguồn vận động; tăng cường tuần tra chung trên tuyến biên giới để đảm bảo công tác quản lý cột mốc biên giới quốc gia, bảo vệ chủ

quyền lãnh thổ và người dân vùng biên giới; cùng với chính quyền địa phương giáp biên giới của nước bạn tổ chức khoảng 20 hội nghị hoặc tọa đàm về những vấn đề mà hai bên cùng quan tâm; để không ngừng củng cố niềm tin của chính quyền địa phương đối với chính quyền địa phương bên nước bạn, và do đó, làm giảm mối nguy truyền thống mà các thế lực thù địch đang tiềm ẩn bên nước bạn tìm cách phá hoại khối đại đoàn kết toàn dân tộc của ta cũng như gây mất đoàn kết giữa hai quốc gia.

Những tác động tiêu cực ảnh hưởng đến sự phát triển kinh tế kết hợp với nhiệm vụ quốc phòng của địa phương

Tình trạng mua bán người và mua bán ma túy qua biên giới; tình trạng vận chuyển hàng hóa và ngoại tệ trái phép qua biên giới luôn diễn biến phức tạp làm ảnh hưởng đến tình hình phát triển kinh tế của thành phố. Tình hình người Trung Quốc đầu tư, mua bán và thuê đất dọc tuyến biên giới Việt Nam - Campuchia có chiều hướng gia tăng, phức tạp.

Sự hiểu biết của người cư dân khu vực biên giới về biên giới quốc gia còn hạn chế, người dân thường xuyên đánh bắt thủy - hải sản trái phép vùng vành đai biên giới và thường vi phạm pháp luật về qua lại biên giới quốc gia nên ảnh hưởng không nhỏ đến công tác đối ngoại của chính quyền địa phương khi thực hiện nhiệm vụ quốc phòng.

Công tác phổ biến kiến thức quốc phòng và an ninh khu vực biên giới chưa được tổ chức triển khai thực hiện rộng rãi trong công đồng dân cư nên cũng gây khó khăn trong quản lý, kiểm soát các hoạt động của người, phương tiện trong vành đai biên giới của hai bên cũng như công tác duy trì an ninh, trật tự vùng biên giới.

Tình hình người di cư tự do từ Campuchia về cư trú trên địa bàn thành phố Châu Đốc cũng là một nhân tố tiêu cực ảnh hưởng đến sự kết hợp phát triển kinh tế với nhiệm vụ quốc phòng hiện nay của thành phố vì chưa phân loại được đây là nguồn lao động mới hay là một gánh nặng cho thành phố.

Trên là những nhân tố ảnh hưởng liên quan đến biên giới quốc gia trên địa bàn thành phố, riêng đối với các nhân tố nội tại ảnh hưởng đến sự kết hợp phát triển kinh tế với nhiệm vụ quốc phòng của thành phố Châu Đốc trong giai đoạn hiện nay cũng mang tính tiêu cực như: Vốn đầu tư công của thành phố

không ổn định; tỷ lệ lao động có việc làm thường xuyên so với tổng lao động còn quá thấp so với sự phát triển của thành phố; nguồn lực lao động qua đào tạo quá thấp nên không đáp ứng được nhu cầu tuyển dụng của những nhà đầu tư đến kinh doanh trên địa bàn thành phố. Ngoài ra, nhận thức của một số người dân chưa theo kịp yêu cầu, chuẩn mực phát triển của đô thị nên chưa nhận thức được mục tiêu phát triển của thành phố.

Những vấn đề đặt ra cần giải quyết từ thực trạng phát triển kinh tế kết hợp với nhiệm vụ quốc phòng của thành phố Châu Đốc

Một là, phát huy những kết quả đã được đạt được, thành phố Châu Đốc cần tiếp tục quán triệt và tổ chức triển khai thực hiện các quy hoạch, kế hoạch phát triển kinh tế kết hợp quốc phòng của địa phương. Xem lại các chỉ tiêu chung của các quy hoạch không phù hợp với tình hình phát triển của địa phương trong thời gian qua cũng như trong giai đoạn hiện nay, nhất là chỉ tiêu về tốc độ tăng dân số tự nhiên của thành phố Châu Đốc đến năm 2030. Tranh thủ nguồn vốn trợ cấp từ Trung ương và nguồn vốn cung ứng từ tỉnh đã được phê duyệt trong các quy hoạch, kế hoạch phát triển kinh tế kết hợp với quốc phòng của thành phố Châu Đốc để làm nguồn dự trữ tài chính cơ bản cho phát triển địa phương.

Hai là, sớm khắc phục những hạn chế trong phát triển kinh tế kết hợp với quốc phòng của thành phố Châu Đốc thời gian qua. Khi tổ chức triển khai thực hiện các dự án đầu tư xây dựng cơ bản trên địa bàn, cần tính toán đến tính “*lưỡng dụng*” của các công trình để vừa đảm bảo phục vụ phát triển kinh tế trong thời bình, vừa đảm bảo phục vụ cho chiến đấu phòng thủ khi địa phương có biến.

Ba là, do nguồn thu từ sử dụng đất còn hạn chế, tài sản dôi dư thuộc sở hữu nhà nước không còn nhiều nên ảnh hưởng đến thu ngân sách trong thời gian tới; nguồn vốn đầu tư của thành phố Châu Đốc cũng như vốn hỗ trợ của trung ương, tỉnh chưa đáp ứng so với nhu cầu phát triển kinh tế của địa phương nên thành phố Châu Đốc cần tranh thủ mọi nguồn lực để tổ chức triển khai thực hiện các kế hoạch phát triển kinh tế kết hợp quốc phòng của địa phương...; tập trung hỗ trợ pháp lý và tháo gỡ những khó khăn, vướng mắc của các doanh nghiệp đang đầu tư trên địa bàn thành

phố để tạo uy tín và năng lực cạnh tranh cũng như khả năng quản trị của địa phương trong việc tiếp tục kêu gọi đầu tư từ bên ngoài.

Bốn là, có chính sách cụ thể trong việc đào tạo nguồn lao động hiện có; có công tác kiểm chứng cụ thể nguồn lực lao động đã qua đào tạo để làm cơ sở đánh giá nguồn nhân lực của địa phương.

Năm là, thường xuyên tăng cường công tác tuyên truyền, phổ biến, giáo dục pháp luật về vấn đề biên giới quốc gia trên đất liền để nâng cao ý thức trách nhiệm của cộng đồng dân cư trong việc bảo vệ biên giới quốc gia và đảm bảo an ninh khu vực biên giới.

GIẢI PHÁP ĐỂ THỰC HIỆN TỐT PHÁT TRIỂN KINH TẾ KẾT HỢP VỚI NHIỆM VỤ QUỐC PHÒNG CỦA THÀNH PHỐ CHÂU ĐỐC

Quán triệt quan điểm phát triển kinh tế kết hợp với nhiệm vụ quốc phòng trong chỉ đạo, quản lý, điều hành

Để khắc phục những hạn chế trong phát triển kinh tế kết hợp với nhiệm vụ quốc phòng của thành phố Châu Đốc thời gian qua, giải pháp trước nhất của mọi giải pháp là quán triệt quan điểm phát triển kinh tế kết hợp với nhiệm vụ quốc phòng trong chỉ đạo, quản lý, điều hành của lãnh đạo, chính quyền thành phố.

Có nhận thức đúng đắn về sự kết hợp giữa phát triển kinh tế - xã hội với nhiệm vụ quốc phòng – an ninh thì mới có những chủ trương, giải pháp tổ chức thực hiện tốt hai nhiệm vụ chiến lược này trong giai đoạn hiện nay. Việc đề ra chủ trương, giải pháp đòi hỏi phải có quy hoạch, kế hoạch cụ thể để chỉ đạo, quản lý điều hành của lãnh đạo, chính quyền thành phố trong tổ chức triển khai thực hiện đồng bộ từ trên xuống. Và để nhận thức đúng đắn về sự kết hợp, lãnh đạo và chính quyền thành phố cần quán triệt quan điểm phát triển kinh tế kết hợp với quốc phòng đến từng cán bộ, công chức, người lao động và nhân dân trên địa bàn để phát huy sức mạnh tổng hợp của khối đại đoàn kết toàn dân tộc thực hiện nhiệm vụ xây dựng quê hương Châu Đốc ngày càng giàu đẹp, văn minh, xứng đáng là khu du lịch tâm linh ổn định về chính trị, an toàn về xã hội để thu hút khách du lịch đến tham quan, thưởng ngoạn và thu hút cá nhân kinh doanh, doanh nghiệp đến hoạt động đầu tư.

Trên cơ sở quy hoạch, kế hoạch phát triển đã được xác định, phát triển toàn diện, hợp lý cơ cấu ngành kinh tế

Kinh tế thành phố Châu Đốc bao gồm ba ngành chính là nông nghiệp; tiểu thủ công nghiệp, xây dựng; thương mại, dịch vụ, du lịch. Trong mỗi ngành đều có các lĩnh vực khác nhau hợp thành ngành mũi nhọn để thành phố Châu Đốc đột phá phát triển kinh tế.

Nhiệm vụ nghiên cứu tại phần mở đầu đã nêu, hiện nay, thành phố Châu Đốc “lấy du lịch tâm linh làm mũi nhọn để phát triển kinh tế” do đó, để khắc phục hạn chế trong kết hợp kinh tế với quốc phòng trong các ngành, lĩnh vực cần phải thực hiện giải pháp phát triển toàn diện, hợp lý cơ cấu ngành kinh tế của thành phố.

Xây dựng được một hệ thống giao thông đồng bộ đường bộ, đường sông có thể sử dụng nhiều loại phương tiện, có khả năng hỗ trợ cho nhau

Trên phạm vi thành phố, cũng như ở từng địa bàn xã, phường giáp biên giới, thành phố Châu Đốc cần phải từng bước xây dựng được một hệ thống giao thông vận tải đồng bộ hoàn chỉnh là đường bộ và đường sông để có thể sử dụng nhiều loại phương tiện, có khả năng hỗ trợ cho nhau. Điều này sẽ khắc phục được tư duy về phát triển kết cấu hạ tầng chỉ phục vụ cho mục tiêu phát triển kinh tế - xã hội mà không xem xét đến tính “lưỡng dụng” của kết cấu hạ tầng.

Đối với thành phố Châu Đốc, là một địa phương cấp huyện thuộc tỉnh An Giang, có giới hạn chiều sâu về lãnh thổ và chiều dài về đường biên nên không có hệ thống đường sắt, không có hệ thống đường biển và không có đường hàng không, do đó, chính quyền thành phố phải coi trọng hệ thống đường bộ và đường sông.

Phát huy mạng lưới sông, kênh, rạch gần dọc theo biên giới để phát triển giao thông đường thủy; bên cạnh đó, xây dựng một hệ thống vận chuyển nhiên liệu đường ống vì đây là một phương tiện vận chuyển rất quan trọng, rất kinh tế và dễ bảo vệ.

Luôn coi trọng việc phát triển, phân bố dân cư và lao động nông thôn, nhất là các vùng nhạy cảm “phên dậu quốc gia”

Các vùng biên giới đất liền của Tổ quốc, đất rộng người thưa lại là vùng căn cứ cách mạng, vùng “phên giậu” của quốc gia. Khu vực biên giới đất liền thuộc một phần xã Vĩnh Tế và phường Vĩnh Nguơn chiếm gần 20% diện tích tự nhiên của thành phố Châu Đốc, nhưng chỉ chiếm 12,5% dân số của thành phố - chủ yếu là dân số của phường Vĩnh Nguơn, là nơi tập trung nhiều dân tộc ít người là dân tộc Hoa và dân tộc Khmer, kinh tế kém phát triển, đời sống nhân dân còn rất nhiều khó khăn. Hiện nay, rải rác trên địa bàn thành phố vẫn còn gần 200 người du canh, du cư sang Campuchia canh tác đất nông nghiệp.

Tuy nhiên, những năm qua, chính quyền thành phố Châu Đốc chưa dứt khoát tập trung đầu tư hợp lý cho tương xứng với nhiệm vụ mà vùng biên giới phải gánh vác. Có nhiều nơi vẫn còn hoang sơ, lạc hậu, thiếu hẳn sự tác động chỉ đạo đầu tư hỗ trợ của nhà nước. Do vậy, trong những năm tới đây để khắc phục hạn chế trong phát triển nguồn nhân lực của thành phố Châu Đốc, cần phải tập trung đầu tư nhằm ổn định và phát triển kinh tế - xã hội, tăng cường an ninh quốc phòng ở vùng biên giới.

Do vậy, phải thực hiện các dự án chợ khu vực biên giới hoặc cụm kinh tế - xã hội cửa khẩu, mở rộng thị trường, tạo sức hút giao lưu hàng hóa về phía ta, tăng thu ngân sách. Nội dung xây dựng theo dạng hình một khu vực thương mại biên giới gồm chợ, kho bãi, khu dân cư buôn bán, đường, điện, cấp thoát nước, trường học, bệnh viện, đồn biên phòng, cơ sở làm việc các cơ quan như: Hải quan, thuế, cơ quan quản lý xuất - nhập cảnh.

Xây dựng cơ cấu kinh tế vùng, liên vùng

Do điều kiện nguồn lực còn hạn chế, việc ưu tiên phát triển một số địa điểm kinh tế trọng điểm là điều cần thiết. Tuy nhiên xét về lâu dài, để bảo đảm mục tiêu phát triển công bằng cũng như xuất phát từ cái nhìn toàn diện về mục tiêu phát triển kinh tế gắn với nhiệm vụ quốc phòng thì phải đầu tư phát triển cân đối, tạo điều kiện cho từng đại bàn xã, phường phát huy được thế mạnh của mình và có sự liên kết trong sản xuất để đóng góp nhiều nhất cho sự phát triển chung của cả thành phố.

Trước mắt, phát huy lợi thế so sánh trong mục tiêu lấy du lịch tâm linh làm mũi nhọn để phát triển kinh tế, phát triển nông

nghiệp và các ngành khác phải phục vụ cho nhu cầu phát triển du lịch tâm linh. Thành phố Châu Đốc cần chủ động liên kết với các huyện, thị xã, thành phố giáp ranh để chuyển dần cơ cấu ngành nông nghiệp chuyên trồng lúa nước và nuôi trồng thủy sản truyền thống sang các địa bàn lân cận, đồng thời khuyến khích nông dân mạnh dạn chuyển dịch cơ cấu cây trồng, vật nuôi để tăng năng suất sản lượng lương thực vừa phục vụ nhu cầu thị trường vừa tích lũy phục vụ cho nhiệm vụ quốc phòng.

Về lâu dài, cần xem lại trong các quy hoạch khu công nghiệp, cụm tiểu thủ công nghiệp hay các vùng chuyên canh sản xuất nông nghiệp đã có tính đến yếu tố quốc phòng chưa; nếu không xem xét lại có thể dẫn đến bỏ trống địa bàn, các khu vực yếu về kinh tế, sơ hở về an ninh trong chiến đấu phòng thủ. Xây dựng cơ cấu kinh tế phải đồng thời tạo ra thế trận an ninh, quốc phòng, có tính đến các vị trí xung yếu, các tuyến giao thông, đến quy hoạch dân cư, phân bổ nguồn lực con người, nguồn lực lao động.

Nói cách khác, cơ cấu về liên kết vùng phải đồng thời là sự bố trí thống nhất cả về kinh tế và an ninh - quốc phòng, tạo điều kiện để thành phố Châu Đốc và từng địa bàn xã, phường có thể chủ động đối phó với các tình huống khác nhau.

Cùng với việc xây dựng một hệ thống kinh tế “mở”, đạt hiệu quả kinh tế cao, phải xây dựng được một thế trận quốc phòng - an ninh vững chắc. Muốn vậy, kinh tế và quốc phòng - an ninh phải kết hợp chặt chẽ với nhau trong mọi khâu, từ xây dựng quy hoạch tổng thể, kế hoạch xây dựng, phát triển trên toàn địa bàn, trong từng khu vực, đến khâu xác định vị trí, địa điểm, thiết kế các công trình lớn.

Sự kết hợp này cần được thông suốt trong mọi ngành kinh tế - kỹ thuật, đặc biệt là với những ngành có liên quan trực tiếp nhiều với quốc phòng như giao thông vận tải (cả đường bộ, đường thủy), xây dựng, thông tin - bưu điện, thủy lợi, y tế, các cơ sở công nghiệp, kỹ thuật, bố trí các cụm - tuyến dân cư, bảo đảm sao cho mỗi công trình được xây dựng lên, góp phần tạo nên thế trận có lợi cho quốc phòng trong thời bình và thời chiến.

Ban Chỉ huy quân sự thành phố có nhiệm vụ tư vấn cho Ban chỉ đạo thành ủy quy

hoạch phát triển các ngành kinh tế, kỹ thuật, các địa bàn xã, phường về công tác kết hợp kinh tế với quốc phòng trên cơ sở nghiên cứu xây dựng quy hoạch phát triển tổng thể của thành phố, chỉ đạo Ban Chỉ huy quân sự các xã, phường về thực hiện nhiệm vụ xây dựng nền quốc phòng toàn dân, nhiệm vụ kết hợp kinh tế với quốc phòng trên địa bàn của mình. Giải quyết các vấn đề có liên quan thuộc thẩm quyền giữa quân đội và các cơ quan, ban, ngành, địa phương; đồng thời nghiên cứu, đề đạt kế hoạch xây dựng các căn cứ quốc phòng trên địa bàn, tìm ra phương hướng và hình thức làm kinh tế của quân đội trên địa bàn thành phố.

KẾT LUẬN

Phát triển kinh tế kết hợp với nhiệm vụ quốc phòng là cần thiết và là tất yếu khách quan của từng địa phương nói riêng, của quốc gia nói chung.

Nghiên cứu phát triển kinh tế kết hợp với nhiệm vụ quốc phòng của thành phố Châu Đốc, tỉnh An Giang trong giai đoạn hiện nay nhằm để chỉ ra những kết quả đạt được trong nội dung phát triển kinh tế kết hợp với nhiệm vụ quốc phòng của thành phố Châu Đốc thời gian qua; đồng thời phân tích thực trạng những nhân tố tác động và làm rõ những hạn chế của sự kết hợp để đề xuất những giải pháp về kết hợp phát triển kinh tế với nhiệm vụ quốc phòng phù hợp với điều kiện thực tế của thành phố Châu Đốc.

Kết quả nghiên cứu có khả năng ứng dụng vào thực tiễn của thành phố Châu Đốc, tỉnh An Giang trong giai đoạn hiện nay - Giai đoạn mà thành phố “lấy du lịch tâm linh - ngành công nghiệp không khói - làm mũi nhọn để phát triển kinh tế”.

Tuy có nhiều cố gắng, nhưng trong đề tài nghiên cứu khoa học này không tránh khỏi những thiếu sót, còn hạn chế trong việc nghiên cứu phát triển kinh tế kết hợp với nhiệm vụ quốc phòng trong phòng thủ dân sự của thành phố Châu Đốc. Do đó, thời gian tới, trong thực hiện nhiệm vụ tại địa phương, tác giả tiếp tục nghiên cứu bổ sung về vấn đề này để góp phần hoàn thiện đề tài mà tác giả quan tâm.

LỜI CẢM ƠN

Em xin gửi lời cảm ơn sâu sắc đến PGS-TS. Trần Trung Tín - Giáo viên trực tiếp hướng dẫn thực hiện đề tài luận văn đã luôn

dành nhiều thời gian, công sức hướng dẫn em trong suốt quá trình thực hiện nghiên cứu và hoàn thành đề tài nghiên cứu khoa học.

Em cũng xin trân trọng cảm ơn Ban giám hiệu, Phòng đào tạo Trường Đại học Sư phạm kỹ thuật thành phố Hồ Chí Minh cùng

toàn thể các thầy cô giáo công tác tại trường cũng như giáo viên thỉnh giảng của trường đã tận tình truyền đạt những kiến thức quý báu, giúp đỡ tôi trong quá trình học tập và nghiên cứu.

DANH MỤC TÀI LIỆU THAM KHẢO

[1]. Đảng Cộng sản Việt Nam (2016), Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XII, Nxb Chính trị Quốc gia, Hà Nội.

[2]. Học viện hành chính, Giáo trình quản lý nhà nước về kinh tế.

[3]. Bộ Giáo dục và đào tạo, Giáo trình Triết học Mác – Lênin (Dùng trong các trường đại học, cao đẳng).

[4]. Luật Quốc phòng (2018), Nxb Tư pháp, Hà Nội.

[5]. Luật Biên giới quốc gia (2003), Nxb Tư pháp, Hà Nội.

Tác giả chịu trách nhiệm bài viết:

Họ tên: Lê Minh Tâm.

Đơn vị: Trường Đại học sư phạm kỹ thuật thành phố Hồ Chí Minh.

Điện thoại: 0968.135289.

Email: lmtam03@angiang.gov.vn.

